

25è aniversari del pas a espatlles i de la banda

Congregació de Senyores
sota la Invocació de la Puríssima Sang
de nostre Senyor Jesucrist i de la
Mare de Déu de la

Soledat

CONGREGACIÓ DE SENYORES
SOTA LA INVOCACIÓ DE LA PURÍSSIMA SANG
DE NOSTRE SENYOR JESUCRIST
I DE LA MARE DE DÉU DE LA SOLEDAT

SETMANA SANTA 2015

- **Edita**
 Congregació de Senyores
 sota la Invocació de la Puríssima
 Sang de Nostre Senyor Jesucrist
 i de la Mare de Déu de la Soledat
 c/ Natzarèt, 1 - 43003 Tarragona
- **Número 14**
 Setmana Santa
 del 30 de març al 5 d'abril de 2015
- **Equip de Redacció:**
Direcció
 M. Antònia Blanco Segura
Coordinació
 Dolors Fontana Milà
 M. Teresa Potau Mas
- **Correctora de textos**
 Arantxa Tévar Beunza
- **Fotografies**

Albert Nel·lo	pàg. 22, 27, 83, 98, 101, 102, 109, 110, 113, 115
Carles Mallol	pàg. 51, 53, 71, 73, 77, 89, 98, 101, 109, 113, 119, 122
Fervi	pàg. 6, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 44, 49, 59, 62, 65, 98, 109, 110, 119
Ruth Marqués	pàg. 12, 16, 37, 49, 110
Daniel Palletà	pàg. 4, 10, 20, 32, 41, 42, 47, 49, 57, 61, 87, 98, 109, 110, 113, 122,
Susana Garcia	pàg. 40, 109
Joan Salvadó M.	pàg. 48, 49
- **Portada:** Il·lustració a partir de fotografies de Carles Mallol i Fervi
- **Tiratge:** 1.500 exemplars
- **Gestió editorial:**
 Lluís Cambra
- **Dipòsit legal:** T-330-2015

La Junta Directiva no es fa responsable
dels continguts dels escrits.

Setmana Santa 2015	5
Jaume Pujol Balcells	
Salutació	7
Josep Fèlix Ballesteros	
La flama de la Setmana Santa	9
Josep Poblet i Tous	
Salutació	11
Jordi Sierra Viu	
Un abril d'esperança	13
Joaquim Nin i Borredà	
La Setmana Santa, ànima de la nostra ciutat	15
Josep Andreu i Figueras	
Salutació	17
Frederic Adan Domènech	
Salutació	19
Joaquim Julià Panadés	
Setmana Santa, congregacions només?	21
Josep Queraltó Serrano	
Salutació	23
María Dolores Nolla Tapias	
Decret de l'arquebisbe sobre el funcionament de la nostra congregació... ..	24
Jaume Pujol Balcells	
Memòria anual	27
M. Antònia Blanco Segura	
Banda i portants del pas de la Mare de Déu de la Soledat	48
Joan Salvadó Monterubio	
Conferència Quaresmal. Redimits amb la seva sang	50
Mn. Josep Gil Ribas	
Fidelitat 2014: Rosa Teixel Càcharo	58
Josep Maria Sabaté i Bosch	
Dolor de Mare	61
Àngels Ferrando i Gómez	
Presentació de l'opuscle 2014	62
Rafel Gabriel Costa	
Meditació de Dissabte Sant a partir de les paraules del darrer magisteri del papa Francesc	72
Josep Masdéu Aymamí	
Tot va començar ara fa vint-i-cinc anys	78
Josep Ciurana Moncusi	
Perdona'ls, que no saben el que fan	84
Sílvia M. Sancho i Roca	
La dona jueva en temps de Jesús	86
Josep Maria Sabaté i Bosch	
Notes històriques:1905, una peanya nova per al pas de la Soledat	90
Daniel Pallejà Blay	
D'iconografia paleocristiana a Tarragona (III). El sarcòfag del pedagog	94
Joan Menchón Bes	
Programa d'actes 2014	99
Junta Directiva	105
Llista de congregants i aspirants	106
Congregants difunts	115
Butlleta d'inscripció	127

Setmana Santa 2015

Un any més ens trobem a les portes de la Setmana Santa, la setmana més important de tot l'any, que amb tanta intensitat, devoció i alguns nervis vivim a Tarragona.

En primer lloc, vull, com sempre, agrair a tots els confreres l'excel·lent treball que fan perquè tots els actes d'aquesta Setmana siguin ben dignes. Preparar els passos, organitzar tots els detalls dels viacrucis i processons, així com els actes religiosos i culturals que comporta, requereix un gran esforç. Gràcies, de veritat, a tots vosaltres i especialment a tots els qui trebal·leu en l'anonimat, que mai no se us veu però que, gràcies al vostre treball, les nostres tan estimades imatges lluiran novament pels carrers. Que Déu us ho pagui.

Us dono les gràcies i alhora m'agradaria que tots fóssiu conscients també del gran honor i responsabilitat que suposa ser membre d'una confraria, congregació o associació de Setmana Santa. Sou els hereus a la nostra ciutat d'una llarga tradició, en alguns casos secular. Crec que des del cel us contemplen i intercedeixen per vosaltres tots aquells que al llarg de la història d'aquestes institucions han estat també tan a prop de la representació dels grans misteris de la nostra fe: la passió, mort i resurrecció de Nostre Senyor Jesucrist.

Sí, no podem oblidar que el que revivim, a més d'una tradició cultural i artística de primer ordre, és sobretot el record, la memòria, la representació i, en cert sentit, el memorial de la passió, mort i resurrecció de Nostre Senyor Jesucrist. Que la presència de Jesús sofrent, però també gloriós, ens ajudi a tots a estimar-lo més, que la nostra fe sigui més ferma, la nostra esperança més segura i que augmenti també la nostra caritat, l'amor a Déu i als germans.

Precisament les vostres confraries tenen com a objectius fundacionals l'atenció als pobres, als més necessitats, sigui materialment sigui espiritualment. No podem oblidar aquesta dimensió de les vostres institucions, que fomenten la generositat, de manera que us serà d'aplicació aquella frase de Jesús: «Tot allò que feieu a un d'aquests germans meus més petits, a mi m'ho feieu» (Mt 25,40).

Viviu durant tot l'any l'esperit de la Setmana Santa i ajudeu també els més joves a descobrir en la missa dominical la renovació dels grans misteris que contemplem durant la Setmana Santa. Que tot el vostre esforç no s'acabi amb aquesta Setmana, ni fins i tot, a vegades, el Divendres Sant. Com diu el Catecisme de l'Església catòlica: «La resurrecció de Jesús és la veritat culminant de la nostra fe en el Crist, creguda i viscuda com a veritat central per la primera comunitat cristiana, transmesa com a fonamental per la tradició, establerta pels documents del Nou Testament, predicada com a part essencial del misteri pasqual al mateix temps que la Creu» (n. 638). Que el Diumenge de Pasqua sigui també per a tots vosaltres el punt culminant de tots els vostres esforços com a confreres; viviu aquest dia amb especial goig i joia.

Feliç Setmana Santa. Rebeu, amb tot el meu afecte, la meva benedicció.

† Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

La Mare de Déu de la Soledat sota la Invocació de la Puríssima Sang és una de les entitats de la Setmana Santa de Tarragona que combina la tradició, ja que va ser fundada el 1846, amb una sorprenent modernitat de plantejaments atès que només està formada per dones. I això, encara que no sigui de forma plena i activa, l'atansa a un cert feminisme.

Actualment, en ple segle XXI, la igualtat entre homes i dones encara és un motiu de debat i de lluita, però ja a mitjans del segle XIX les senyores de la Sang es van organitzar en una associació palesament femenina de caire devocional. L'escultor Bernat Verdol va finir la imatge de la Verge col·locant-li uns peus i l'any 1861, la imatge estrenà un nou vestit de vellut negre.

Enguany és un any electoral ple d'obstacles i incògnites de tota mena. Tanmateix, en temps convulsos Tarragona sempre ha estat una ciutat estable i segura, motiu de més per fer de la nostra Setmana Santa una celebració única i admirada a Catalunya.

De tot cor agraeixo a la Congregació de Senyores de la Mare de Déu de la Soledat el seu compromís amb la ciutat.

Josep Fèlix Ballesteros
Alcalde de Tarragona

POSEM L'ACCENT EN LES NOSTRES TRADICIONS

DES DE LA DIPUTACIÓ DE TARRAGONA IMPULSEM EL FOMENT I LA CONSERVACIÓ DEL NOSTRE PATRIMONI CULTURAL I TRADICIONAL. CONTRIBUÏM A FER GRAN LA CELEBRACIÓ DE LA SETMANA SANTA DE TARRAGONA, DECLARADA FESTA TRADICIONAL D'INTERÈS NACIONAL.

Diputació Tarragona

La Flama DE LA SETMANA SANTA...

Quan la primavera és a la vora, la població es prepara per l'arribada de la Setmana Santa. El repic de tambors pels carrers de pobles i ciutats ens recorda que és temps de celebrar un dels moments més importants de l'any litúrgic cristià. És temps de recolliment i introspecció, però és al carrer on aquesta celebració se'ns presenta amb tota la seva magnificència i plenitud. Les lluides processons per avingudes i places irradien espiritualitat, tradició i història, al mateix temps que conviden tothom a participar en una de les celebracions més solemnes de totes les que es fan a les nostres poblacions.

Al Camp de Tarragona i a les Terres de l'Ebre aquestes festes es caracteritzen per l'elegància i la solemnitat. De fet, la Setmana Santa té oficialment categoria patrimonial en diversos indrets de les nostres comarques i ha esdevingut una festivitat reconeguda i admirada per la ciutadania, sigui quin sigui el seu grau d'implicació. Frigor, color i festa conviuen aquests dies amb el recolliment i el silenci, de manera que creen, sovint, un ambient corprenedor.

La flama de la Setmana Santa continua encesa i ben viva a casa nostra, gràcies a la tasca constant i desinteressada de les confraries i d'altres associacions vinculades a tan magna celebració. És just reconèixer i agrair el paper de la Congregació de Senyores de la Mare de Déu de la Soledat en l'arrelament i la promoció dels actes que conformen aquesta festivitat. Disposem-nos a viure-la amb plenitud i respecte, cadascú des de les seves conviccions personals.

Josep Poblet i Tous

President de la Diputació de Tarragona

Diputació Tarragona

Benvolgudes amigues,

L'advocació de la Mare de Déu de la Soledat —com tots els tarra-
gonins i tarragonines us coneixem— desperta en tots nosaltres
veneració i estima. Quan arribat el moment, cada Dissabte Sant
entonem el Salve Regina, sabem que ens dirigim a una Mare es-
timada que ha perdut —que ens ha donat— allò que més estima:
el seu Fill. Les congregantes, sens dubte, actuen en el seu dia a
dia guiades per l'exemple de la Verge i m'agradaria destacar com
la Congregació ha recaptat amb la iniciativa Pas Solidari més de
500 quilograms destinats a aquelles persones en situacions desfa-
vorables: una clara mostra d'estima.

No em voldria pas allargar gaire més, però sí que considero oportú
repetir-me en un missatge que, any rere any, us faig arribar:
gràcies, moltíssimes gràcies perquè la vostra fe enriqueix la Set-
mana Santa de Tarragona, una celebració en què els tarragonins
i tarragonines ens mostrem al món ensenyant-li el futur al qual
volem arribar mitjançant les profundes arrels de la nostra fe que
sustenten el present.

Jordi Sierra Viu
Subdelegat del Govern a Tarragona

Un abril D'ESPERANÇA

Diu un vers molt conegut de T.S. Eliot a “The Waste Land” que “el més cruel dels mesos és l’abril”. Enguany l’abril comença amb la plenitud de la Setmana Santa, i seria legítim preguntar-se si una part d’aquesta possible crueltat pot venir del relat de la Passió.

Certament hi ha episodis de gran duresa en la Passió i Mort de Jesucrist, però, com sempre, cal tenir la mirada llarga, anar més enllà de l’immediat i abastar també, després de la mort, el missatge de vida i de resurrecció. Enguany una porta oberta a l’abril, el primer mes complet de primavera, l’anunci de la llum, de l’energia vital, de la renovació.

L’abril pot ser cruel si no mirem més enllà, però no si no som porucs i sabem mirar amb esperança, malgrat que un determinat present —que, com a present, és sempre fugisser— ens pugui entristir. La Setmana Santa ens marca un abans i un després, un després ple d’esperança i de vida, si sabem passar i viure tot el que el precedeix.

La Setmana Santa de Tarragona i la Congregació de la Soledat ens fan viure aquest relat. La Soledat, malgrat el que el seu nom pot fer pensar, ens hi acompanya fent un acte de generositat. Acompanyem nosaltres també aquest missatge d’abril, d’esperança i no de crueltat.

Joaquim Nin i Borredà

Delegat del Govern de la Generalitat a Tarragona

Generalitat de Catalunya
Delegació del Govern a Tarragona

SETMANA SANTA
2015

 Port de Tarragona

La Setmana Santa, ÀNIMA DE LA NOSTRA CIUTAT

Un any més ens trobem immersos en la Setmana Santa. I una vegada més, a Tarragona som referent i punt de trobada. Molts dels indrets més emblemàtics de la nostra ciutat s'omplen de gent per acompanyar amb sentiment i cerimònia un acte que ens recorda un sacrifici d'immensa generositat humana i de gran profunditat religiosa. És una celebració que enorgulleix tots els tarragonins i tarragonines pel seu reconeixement i tradició. Sens dubte, la Setmana Santa a Tarragona és única per la seva empremta, i també per la rellevància que suposa, avui dia, mantenir vives les germandats, agrupacions i associacions que fan possible l'arrelament d'aquesta genuïna manifestació religiosa.

En el cas de la molt estimada Congregació de Senyores de la Mare de Déu de la Soledat voldria destacar la seva participació en la Setmana Santa, la fidelitat i el respecte cap a la processó de Divendres Sant, tot silenci i admiració envers els passos que es manifesten en tota la seva intensitat. I també molt especialment, el seu gran esforç organitzatiu i participatiu, que implica el treball en equip, la dedicació i cura amb què es preparen els diferents detalls, i la disponibilitat i entrega cap a la nostra Setmana Santa.

L'espiritualitat envaeix aquest mes d'abril, en uns dies d'intens sentiment religiós que ens conviden a la reflexió, al recolliment, a endinsar-nos en els racons de la nostra ànima. Encoratjo tots els membres de la Congregació de Senyores de la Mare de Déu de la Soledat a viure activament la Setmana Santa amb fe cristiana, devoció, honradesa i generositat, i a continuar amb la seva gran tasca.

Josep Andreu i Figueras

President del Port de Tarragona

Molts records de la meva infantesa estan lligats a la Setmana Santa de Tarragona. Gaudir d'aquell ambient misteriós i solemne, admirant les figures que m'evocaven la història ben coneguda dels últims dies de Jesús m'emocionava i va fixar en la meua persona uns sentiments que, sense cap mena de dubte, comparteixo amb tots els tarragonins.

De tots vosaltres és ben conegut que des de fa anys participo activament en algunes de les processons, una manera de reviure aquelles emocions infantils que perduren fins a dia d'avui.

A banda de l'estimació natural perquè és una activitat ben nostra, hi ha l'orgull de saber que la Setmana Santa de Tarragona és considerada per molts com la més important de Catalunya i una de les principals de tot l'Estat. Així, doncs, la nostra estimació està més que justificada.

Viure la Setmana Santa a Tarragona és una experiència inoblidable, cosa que cada cop més saben apreciar els turistes que ens vénen a visitar. Una manifestació que es manté viva gràcies al fet que des de fa uns quants segles mai no han faltat grups de voluntaris, reunits a l'aixopluc de les seves confraries, que no han estalviat esforços per organitzar-la i donar-hi vida. A tots els faig arribar el meu reconeixement i agraïment.

La nostra Setmana Santa és un esdeveniment d'una sensibilitat molt especial, que vessa espiritualitat i sentiments vius; independentment de les creences religioses que hom tingui, no deixa ningú indiferent.

Com a president del Consell Comarcal del Tarragonès, no puc més que afegir-me amb entusiasme a la festa de la Setmana Santa i agrair l'esforç que poseu a fer-la reviure i engrescar-vos que ens la feu retornar, any rere any, perquè en puguem gaudir durant molts més segles.

Frederic Adan Domènech

President del Consell Comarcal del Tarragonès

No ens equivocaríem pas gaire si diem que la Setmana Santa de Tarragona és una de les millors i més grans manifestacions religioses i culturals de Catalunya. És un acte social total, ja que hi participa una munió de tarragonins i tarragonines que volen viure intensament tots els vessants que ofereix: religiositat, cultura, passos, concerts, processons, exposicions, viacrucis, turisme, història, Tàrraco...

Un conjunt de maneres de fer i de ser que s'han mantingut i renovat en el temps, 500 anys ja, perquè així ho ha volgut la gent d'aquesta terra. No hi ha cap obligació. Potser per això la Setmana Santa de Tarragona creix any rere any. Pot ser per això noves generacions s'hi incorporen i participen d'una manera o d'un altra en aquest esdeveniment amb una nova mirada, sense perjudicis, sense complexos. Viure-la i fer-la viure és el que dóna sentit als confreres.

La Setmana Santa de Tarragona és gran. Vosaltres, la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i de la Mare de Déu de la Soledat, l'heu fet gran. Potser amb petits gestos... potser amb la vostra voluntat de mantenir velles i alhora renovades tradicions... Tot això ens fa reviure; ens feu connectar amb el nostre món interior dels sentiments, dels records.

Una prova d'això és que enguany celebrem el 25è aniversari de portar la Soledat a espatlles i també els 25 anys de la banda de timbals de la Congregació. Us felicito i us encoratjo a continuar millorant i revitalitzant la Congregació pel camí de la devoció i la cura de la Mare de Déu.

Tarragona està preparada i vosaltres també per fer-nos viure la setmana més esperada, la que és sempre canviant i a la vegada immutable. Arriben moment únics, la processó a Montserrat, el concert al Palau de Congressos. Viviu-los amb intensitat, que és la manera de no oblidar-los mai.

Que tingueu una molt bona Setmana Santa i una millor Pasqua de Resurrecció.

Joaquim Julià Panadés

President de l'Agrupació d'Associacions de la Setmana Santa de Tarragona

Setmana Santa, CONGREGACIONS NOMÉS?

“Convertiu-vos i creieu en l’Evangeli”. “Recordà’t, home, que ets pols, i que a la pols retornaràs”. Aquestes paraules acompanyen el gest de la imposició de la cendra a l’inici de la Quaresma. És el temps de preparació de la Setmana Santa, de la celebració de la Pasqua. És el temps en què els cristians som convidats a convertir-nos. Sempre tenim necessitat de conversió. El dia que creguéssim que ja no en teníem, de necessitat, seria quan més en tindríem.

Cal preparar-nos per poder viure amb intensitat els actes litúrgics, viacrucis i processons perquè no siguin un mer espectacle, més o menys aconseguit. Sense l’esperit autèntic ens quedem només en una carcassa buida de contingut. El papa Francesc, en el seu discurs del Nadal a la cúria romana, convidava els curials a fer examen de consciència perquè deia que: “Com tot cos, com tot cos humà, està exposat a las malalties” i els enumerava quinze malalties. Crec que també tots els congregants de les diferents congregacions i associacions —també de les nostres congregacions de la Sang— hem de fer examen de consciència, ja que hi estem exposats.

Voldria enumerar només algunes malalties que exposava el sant pare, en les quals tots tenim el perill de caure. Ho faig prenent les mateixes paraules del papa:

La malaltia de creure’s immortal, immune, fins i tot indispensable. Sovint ve de la patologia del poder, del complex dels elegits, del narcisisme que mira amb passió la pròpia imatge i no veu la imatge de Déu impresa en el rostre dels altres.

La malaltia del “martisme”, que ve de Marta, per la seva excessiva laboriositat. És a dir, aquells que s’immergeixen en el treball i descuiden inevitablement “la millor part”.

La malaltia de la rivalitat i de la vanaglòria. Quan l’aparença, el color del vestit i de les insígnies honorífiques es converteixen en l’objectiu de la vida [...]. És la malaltia que ens porta a ser homes i dones falsos i a viure en un fals “misticisme”.

La malaltia de la xafarderia i de la murmuració. Fent que la persona es converteixi en “sembradora de jull” (com Satanàs) [...] és la malaltia de les persones covardes. [...] Germans ¡evitem el terrorisme de les xafarderies!

La malaltia dels cercles tancats. Quan la pertinença al grupet es torna més forta que la pertinença al Cos i, en algunes situacions, a Crist mateix.

La malaltia del benefici mundà, de l’exhibicionisme. [...] És la malaltia de les persones que tracten incansablement de multiplicar poders i per aquest objectiu són capaces de calumniar, de difamar i de desacreditar els altres.

La litúrgia del Dimecres de Cendra ens diu que “ara és el temps favorable, ara és l’hora de la salvació”. Visquem la Quaresma per poder viure la Setmana Santa, que és a prop. Si ho fem així, viurem amb sentit ple la Pasqua del Senyor!

Josep Queraltó Serrano, pvre.
Prefecte delegat i president delegat de la Sang

Benvolgudes congregantes i aspirants,

Enguany se celebra una commemoració especial per a la Congregació, ja que fa 25 anys que el pas amb la santa imatge de la Mare de Déu de la Soledat és portada a espatlles dels nostres portants, i també en fa 25 que disposem de la banda de tambors.

Els portants i la banda han dut a terme un acte solidari sense precedents que es basava en la recollida d'aliments durant els assajos pels carrers de la Parta Alta de Tarragona durant dos dissabtes. La distribució d'aliments es va entregar a dues parròquies de la ciutat: la Trinitat i el Loreto.

També hem pelegrinat amb el pas de la Mare de Déu de la Soledat a Montserrat dintre dels actes del 25è aniversari.

La banda, juntament amb la Unió Musical, va actuar al Palau de Congressos de Tarragona, on va estrenar la marxa "Verge de la Soledat", composta pel Sr. Òscar Miguel Losada.

Totes aquestes activitats suposen un acte de fe i de confiança en el si de la nostra Junta a un grup d'homes i dones que es van comprometre a treballar de forma anònima i desinteressada.

Volem donar les gràcies a aquestes persones abnegades que suporten el pes del pas, a la banda de tambors i a tants i tants d'altres que ens feu costat i ens ajudeu. Sobretot vosaltres, aspirants i congregantes, que acompanyeu la vostra Mare durant les processons de Divendres i Dissabte Sant.

Que durant els dies de la Setmana Santa sigueu conduïts pel camí de la fe i l'esperança tots els qui ens acompanyeu amb les vostres oracions i gaudim d'una fel·l·iç Pasqua de Resurrecció.

María Dolores Nolla Tapias

Priora de la Congregació de la Mare de Déu de la Soledat

Decret de l'arquebisbe (12-10-2014)

SOBRE EL FUNCIONAMENT DE LA NOSTRA CONGREGACIÓ,
DE LA R. I V. CONGREGACIÓ DE LA PURÍSSIMA SANG
DE NOSTRE SENYOR JESUCRIST I LA COMISSIÓ MIXTA

El passat 28 de novembre entrà en vigor el decret promulgat el 26 de febrer per l'Arquebisbe metropolità de Tarragona i Primat, Jaume Pujol i Balcells, sobre el funcionament de les dues congregacions que conformen La Sang i la Comissió Mixta.

DECRET

de 26 de febrer de 2014 pel qual es disposen algunes qüestions de funcionament de la Reial i Venerable Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist, la Congregació de Senyores sota l'Advocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i de la Mare de Déu de la Soledat i la Comissió Mixta de la Sang de Tarragona.

Des de fa temps venim observant la problemàtica que es viu a la Sang de Tarragona. Havent escoltat totes les parts hem captat la conclusió, que es pot dir unànime, que la vida de la Sang no pot continuar com fins ara. Ha de deixar tot el que és negatiu i s'ha de centrar en allò que ha de ser la vida pròpia de les associacions de Setmana Santa amb esperit realment religiós i eclesial, com correspon a seguidors i seguidores de Jesucrist.

Escoltats i ponderats els desitjos de tots i totes, implicats i implicades, manifestats per les respectives Junes, per una part es manifesta un desig d'unitat i per l'altra també es manifesta el desig que cada Congregació tingui la seva identitat i la seva autonomia.

PEL PRESENT DECRET, amb l'intent de fer coherents aquestes aspiracions diferents i complementaries, hem pres les següents DISPOSICIONS amb la intenció que realment us ajudin a començar un futur millor, amb l'esperança que siguin acceptades i portades a la practica per tots els congregants i les congregants.

DISPOSICIONS

1. Atès que abans del present Decret han estat publicats altres decrets i disposicions, encara vigents, per l'actual ratifiquem de bell nou el decrets que van signar l'arquebisbe Constantí Bonet, el cardenal Francesc d'A. Vidal i Barraquer i l'arquebisbe Lluís Martínez Sistach. Si a partir d'aquells decrets i disposicions quedés algun dubte o algun buit, per les presents els esmenem, de manera que quedin amb plena vigència mentre no es determini una altra cosa.

Com a conseqüència d'aquests documents normatius, a la Sang hi ha dues Congregacions i una Comissió Mixta, que són: la Reial i Venerable Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist, formada per clergues i laics; la Congregació de Senyores sota l'Advocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i de la Mare de Déu de la Soledat, i una Comissió Mixta per al bon govern de les qüestions comunes. Les dues Congregacions es van diversificar amb la intenció de ser dues Congregacions germanes, unides en la devoció al Sant Crist de la Sang i a la Mare de Déu de la Soledat, en els actes de culte que son comuns a totes dues i en la mútua relació de fraternitat, i la Comissió Mixta vol visibilitzar que les dues Congregacions formen una unitat, expressada com una sola entitat. Per tant hi ha una unitat en tot el que és comú i una diversitat legítima en la identitat de cada Congregació en particular.

2. Per a les coses comunes la Sang té les seves normes, deixant llibertat i autonomia per a les qüestions que són pròpies i exclusives de cada Congregació, entre d'altres la processó del Divendres Sant i la del Dissabte Sant, cada una de les quals és responsabilitat exclusiva d'una de les dues Congregacions. Quan un acte és de la responsabilitat d'una, l'altra s'atendrà al que disposi la Congregació organitzadora.

3. Cada Confraria té la seva identitat i, si és el seu desig, pot presentar un projecte de modificació d'Estatuts i Reglament amb la petició del que creguin que és més adient per al futur de la Congregació, amb el benentès que, mentre uns altres Estatuts o Reglament no siguin aprovats degudament i canònicament per l'Autoritat Eclesiàstica, s'han de regir, encara que sigui amb petites adaptacions, pels que estan vigents actualment.

4. Els mateixos Estatuts i Reglaments vigents tenen present que hi ha unes coses comunes que s'han de tractar conjuntament, sobretot el referent a actes de pietat i de culte. Per a la bona entesa en aquestes qüestions i responsabilitats comunes i per a deixar ben clar que la Sang és una entitat formada per dues congregacions, donem més facultats de govern a la Comissió Mixta.

5. Les dues Congregacions i la Comissió Mixta tenen la seu social a la casa i església de Natzaret.

6. L'entitat La Sang es regirà per les normes que actualment té la Comissió Mixta, amb les següents modificacions:

a) El nombre de membres de la Comissió Mixta serà de 5 representants de cada Congregació, a més del President, que és el Prefecte. A partir del que estableix l'article 4 de la normativa aprovada per decret de 5 de març de 2003 (BOAT 2003, p. 184), s'amplia fins a tres el nombre de representants elegits per cada Congregació.

b) La Comissió Mixta té la responsabilitat de govern de tot el que és comú a les dues Congregacions, com és el cas del govern de la casa i de l'església; les obres, el manteniment i les reparacions; els comptes i el pressupost del que és comú; els actes de culte que han de ser comuns: la festa de La Sang, una missa pels difunts i difuntes al mes de novembre i tot el que ja està establert a la normativa de la Comissió Mixta (cf. Article 5).

c) A partir d'ara totes les despeses per la casa, tant les majors com les ordinàries, seran sufragades a parts iguals per les dues Congregacions.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Ho decreta i signa l'Excm. i Rvdm. Sr. Arquebisbe de Tarragona.
Davant meu,

Rosalia Gras Minguella
Secretària general i cancellera

Demarcació de Tarragona

Ntra. Sra del Claustre, s/n 1r

43003 TARRAGONA

Tel. 977 23 80 12 - 977 25 26 46 - Fax 977 23 80 06

e-mail: tarraco@eic.es

[www. engineerstarragona.com](http://www.engineerstarragona.com)

Memòria anual

M. Antònia Blanco Segura

Secretària de la Congregació

La memòria anual de la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i de la Mare de Déu de la Soledat s'enceta amb l'activitat oficial de l'entitat, que es va començar el dijous 13 de març amb la missa oficiada a l'església de Natzaret, en sufragi de les set congregats traspassades durant l'any. A les 18.30 h es va reunir la Junta General Ordinària, d'acord amb els Estatuts. Hi eren presents el president, M. I. Miquel Barbarà; la priora, Sra. M. Dolores Nolla; la Junta Directiva de la Congregació, i un nombre important de membres de la Congregació.

Després de donar la benvinguda als assistents, es va llegir i aprovar l'acta de la sessió anterior. També es van presentar i aprovar la memòria d'activitats i l'estat de comptes corresponents a l'any 2013, que va exposar a l'assemblea la tesorera de la Congregació, Sra. Montse Gabriel. Tot seguit es va passar al torn obert de paraules, amb preguntes i intervencions de les assistents. A continuació es va presentar la proposta d'aprovació del pressupost ordinari previst per a l'exercici del 2014.

La Junta de la Congregació de la Soledat s'ha reunit diverses vegades en sessió de treball durant l'any. També s'han trobat en diferents sessions els membres que formen la Comissió Mixta de la Congregació de la Puríssima Sang, presidida per Mn. Josep Queraltó, i composta per les representants de la Junta de Senyores de la Mare de Déu de la Soledat, les Sres. Nolla, Gabriel i Potau, i els representants de la Junta de la Reial i Venerable Congregació de Sang, per tractar tots els temes comuns que afecten totes dues congregacions, sobretot l'econòmic. D'aquesta manera complim amb la nostra aportació per sufragar les despeses de la casa de Natzaret.

Com cada any, les senyores Dolors Fontana i Joana Carrasco, que formen part de la Junta Directiva, han assistit a les reunions mensuals que convoca l'Agrupació d'Associacions de Setmana Santa. Col·laboren amb els protocol de tots els actes i amb el concurs de dibuix i narrativa en què participen diversos col·legis de Tarragona.

El 5 de març, dimecres de Cendra, va començar la Quaresma, amb una missa a la Santa Església Catedral durant la qual es va imposar la cendra al fidels que van participar en aquest piadós acte. Hi va assistir una representació de la Junta.

El 7 de març, primer divendres de Quaresma, es va presentar el cartell de la Setmana Santa de Tarragona 2014 a l'església de Sant Agustí. Amb aquest acte, organitzat per l'Agrupació d'Associacions de Setmana Santa i presidit per monsenyor Jaume Pujol i Balcells, es donava el tret de sortida als actes de la Setmana Santa.

A continuació es va portar a terme l'acte simbòlic de l'encesa de la llum, que va finalitzar amb un concert de marxes processionals ofert per la Banda Municipal de Tarragona. Primer de tot, van desfilar un congregant i un aspirant de cada confraria, amb la vesta, que van dipositar un ciri en un tenebrari situat a l'altar. En representació de la Congregació de la Mare de Déu de la Soledat van encendre la llum l'aspirant Roser Cabré Potau, acompanyada de la seva mare, la congregant Isabel Potau Mas.

El 8 de març, segon dissabte de Quaresma, vam assistir com a membres de l'Agrupació d'Associacions de Setmana Santa a les XXII Visions, que comptaven amb la participació de la Setmana

Santa Marinera de València, convidada per l'Associació del Pas de la Presa de Jesús del Serrallo.

Com cada any, els assajos dels portants del pas i de la banda de timbals van començar molt aviat, per familiaritzar-se amb les diferents situacions que es troben en el recorregut processional de Divendres i Dissabte Sant. Agraïm l'esforç i la dedicació desinteressada de tots. En especial, la Junta vol reconèixer la feina del majoral, el Sr. Joan Salvadó, pel seu compromís i fidelitat amb la Confraria. Gràcies a tots.

El 31 de març es va presentar al Seminari el col·leccionable editat pel *Diari de Tarragona* "Tresors de la Setmana Santa". Aquesta obra va ser dirigida pel prestigiós periodista Sr. Xavier Fernández, que va dedicar als assistents unes càlides paraules en referir-se a la implicació, valor, compromís, sacrifici i fidelitat dels integrants de les diferents confraries que eren presents a la sala. El nostre quadern va sortir publicat el 13 d'abril amb un gran èxit de venda. Els textos van ser redactats pel Sr. Daniel Pallejà.

El Sr. Jordi Bertran, gestor cultural i col·laborador de la Setmana Santa de la ciutat, va escriure al *Diari de Tarragona* l'article "L'Esperança en Soledat", amb unes paraules plenes de poesia i molt tendres a l'hora de parlar de la nostra Mare de Déu.

El 9 d'abril el Sr. Rafel Gabriel Costa, president d'honor de la Reial Societat Arqueològica Tarraconense, va presentar el tretzè opuscle de la Congregació de Senyores de la Mare de Déu de la Soledat a la nostra seu, l'església de Natzaret. El ponent va omplir la sala amb una oratòria brillant i una magnífica presentació sobre la història de l'advocació de la Mare de Déu de la Soledat. També es va referir a la seva relació amb la Confraria, ja que la seva mare, la Sra. Rosa Costa, va ser tresorera de l'entitat com ara també ho és des de fa anys la seva germana, la Sra. Montse Gabriel.

En aquest acte la priora, Sra. M. Dolores Nolla, va retre un càlid homenatge a la Sra. Rosó Teixell, que va formar part de la Junta Directiva de la Congregació i va morir al mes de novembre del 2013. La va recordar amb molta estima.

La presidència estava formada per Mn. Josep Queraltó, juntament amb la Sra. Nolla, i l'alcalde, Sr. Josep Félix Ballesteros. També hi van ser presents el Sr. Albert Vallvé, vicepresident de la Diputació, i el Sr. Joaquim Julià, president de l'Agrupació d'Associacions de Setmana Santa.

L'església de Natzeret estava plena de gom a gom i el Sr. Gabriel es va adreçar als assistents amb unes reflexions sobre el significat i la transcendència de la celebració de la Setmana Santa. Tot seguit va exposar com van evolucionar el culte i la devoció mariana a través de la història i després es va centrar en la nostra ciutat, concretament en els fets històrics que han determinat l'evolució de Tarragona i la Setmana Santa.

L'alcalde i la Sra. Carme Crespo, tinent alcalde de l'Ajuntament, ens van acompanyar al sopar que la Junta va oferir al distingit conferenciant i a la seva esposa.

Per cloure l'acte es van entregar les medalles a les bandereres de la processó del Dissabte Sant de l'any 2014, la Sra. Glòria Chopitea, presidenta de la Congregació de la Mare de Déu del Claustre, banderera principal, i la Sra. Elena Mas, portadora de la bandera d'Aspirants de la Congregació.

També ens va acompanyar el Dr. Josep M. Vives, banderer principal del Divendres Sant, i la Sra. Laura Passitti-Franquet, portadora de la bandera d'Aspirants, que repetien, ja que l'any anterior es va suspendre la processó amb motiu de la pluja.

Hem d'agrair afectuosament al Sr. Carles Mallol la fotografia cedida feta per ell que va ser portada de la revista amb una instantània preciosa de les aspirants de la Confraria i també, la sempre entusiasta participació amb el material que ens entrega perquè en fem ús desinteressat.

Ens van acompanyar en aquest acte moltes personalitats: el Sr. Jordi Sierra, delegat del Govern; la Sra. Patrícia Anton, regidora de Comerç i Turisme; el Sr. Pau Pérez, primer tinent d'alcalde de l'Ajuntament; la Sra. Carme Crespo, el Sr. Xavier Tarrés, la Sra. Maribel Rubio, el Sr. Frederic Adan, el Sr. José Luis Martín i la Sra. Judith Heras, regidors; el Sr. Joan Basora, Mn. Francesc Gallart, Mn. Magí Mejias, el Sr. José A. Belmonte, president de la Cepta; el Dr. Josep M. Sabaté, el Dr. Antoni Jordà i el Sr. Antoni Vives, entre altres.

El 10 d'abril les senyores que formen part de la Junta Directiva van reunir-se per guarnir el pas de la Mare de Déu a la seu del Col·legi d'Enginyers Industrials de Tarragona (Casa del Degà), situada al carrer de les Escrivanies Velles. Agraïm, com sempre, al president, Sr. Lluís Maestre, i als membres de la Junta Directiva del Col·legi la constant fidelitat amb la Confraria per la seva cortesia i el suport incondicional demostrat amb escreix.

Aquell mateix dia vam organitzar, junt amb la Reial i Venerable Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist, la conferència quaresmal titulada “Redimits amb la seva sang”, que va anar a càrrec de Mn. Josep Gil Ribas. L’acte va tenir lloc a l’església de Sant Agustí, amb gran afluència de públic, la presència de tots els membres de les dues congregacions i presidit per l’Excm. i Rvdm. Dr. Jaume Pujol i Balcells. El conferenciant va començar la seva lliçó magistral amb la frase següent: “Heu estat redimits amb la seva sang’. És una afirmació que recorre de dalt baix el sentiment més profund del cristianisme”. La primera part la va titular “Què vol dir la redempció?” i la segona, “El sentit de la devoció de la sang”.

Mn. Josep Gil és doctor en Teologia, professor emèrit de la Facultat de Teologia i autor de molts llibres i articles. Va basar la seva xerrada en una exposició de tipus doctrinal, dogmaticohistòrica, amb un epíleg sobre l'espiritualitat que brolla del fet dogmàtic.

No volem oblidar des d'aquestes ratlles la sempre desinteressada cooperació dels Srs. Alejandro Arola, Albert Nel·lo, Dani Seró i Josep Ferré (Fervi), i les Sres. Elvira Ferrando, Merche Mallol, Ruth Marqués, que aporten assíduament esplèndides fotografies que il·lustren el nostre opuscle.

L'11 d'abril la priora, Sra. M. Dolores Nolla, acompanyada de Mn. Queraltó i de la Sra. Dolors Fontana, van anar a l'Auditori Higiní Anglès del Palau Bofarull de Reus per assistir a la lectura del pregó, que va pronunciar el cardenal Excm. i Rvdm. Dr. Lluís Martínez Sistach, arquebisbe metropolità de Barcelona. Aquest acte va ser organitzat per la Reial Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist de Reus.

La Junta Directiva, en representació de l'entitat, participà de forma activa en la intensa activitat que té lloc al voltant dels actes de la Setmana Santa. Com cada any, una representació de la Junta va assistir a diversos actes (presentació d'opuscles, concerts, viacrucis, conferències, etc.), organitzats per les diferents congregacions, germadats i gremis de la ciutat. La Junta té la voluntat de participar-hi per l'agermanament que hi ha entre totes les confraries, alhora que ens donem suport respectiu per viure conjuntament l'espiritualitat retrobada en els dies sants.

El 13 d'abril, Diumenge de Rams, com ja és costum, membres de la Junta participarem en la solemne benedicció de palmes i rams, que va tenir lloc al carrer de les Coques, i va ser oficiada per l'Excm. i Rvdm. Dr. Jaume Pujol Balcells, arquebisbe de Tarragona, metropolità i primat, i pel Capítol de la Catedral. En acabar es va anar en processó fins la Catedral, on es va concelebrar la solemne missa pontifical a l'altar major, amb la lectura de l'Evangeli de Passió de Jesús, segons Sant Mateu.

La Germandat del Sant Ecce-Homo va ser l'encarregada d'entregar el ciri pasqual durant l'ofertori de la missa en nom de l'Agrupació d'Associacions de Setmana Santa.

Tot seguit vam assistir a la lectura del pregó de la Setmana Santa 2014, que es va fer al Saló de Plens de l'Ajuntament i va anar a càrrec del Sr. Àngel Ros i Domingo, alcalde de Lleida, que va donar el tret de sortida de la Setmana Santa. Va remarcar que Tarragona i Lleida cada vegada col·laboren més en els diferents actes de manera conjunta.

Aquest mateix Diumenge de Rams les senyores Amigó, Fontana, Potau, Sevil, totes pertanyents a la Junta Directiva, van participar en el viacrucis processional per la Part Alta de la ciutat, organitzat per la Reial i Venerable Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist que desfila per l'itinerari tradicional del recinte emmurallat.

Aquesta Setmana Santa de l'any 2014 va obrir portes l'exposició de passos a l'església de Sant Agustí, cedida per l'Arquebisbat de Tarragona a l'Agrupació d'Associacions de Setmana Santa. Hi van ser dipositats deu passos que no tenen seu pròpia.

Un dels passos que va traslladar-s'hi amb més solemnitat va ser el de la Germandat del Sant Ecce-Homo, que va anar en processó fins a Sant Agustí acompanyat de les autoritats de la mateixa confraria, representants de l'Agrupació, membres d'altres confraries i la Sra. Nolla, priora de la Soledat. La Germandat va abandonar l'església de Natzeret, de la qual es va acomiadar amb tots els honors i li va agrair que l'hi deixessin estar durant tants anys sota el seu soplug.

El 14 d'abril d'abril, Dilluns Sant, vam ser presents a la missa crismal celebrada en el marc de la Catedral, presidida per l'Excm. i Rvdm. Dr. Jaume Pujol Balcells, arquebisbe de Tarragona, i organitzada pel Capítol de la Catedral. Hi van assistir, a més de la priora, Sra. M. Dolores Nolla, diferents membres de la Junta.

El 16 d'abril, Dimecres Sant, va sortir des de l'església de Sant Joan Baptista la processó del Dolor, organitzada per la Germandat de Nostre Pare Jesús de la Passió, i diverses senyores congregants i aspirants de la Mare de Déu de la Soledat van acompanyar el pas de la Flagel·lació, de la Reial i Venerable Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist.

El 17 d'abril, Dijous Sant, es va celebrar a l'església de Natzaret el Solemne Ofici del Sant Sopar del Senyor, en què es recorda la institució de l'Eucaristia. Hi va assistir nombrós públic i les juntes de totes dues congregacions, la Soledat i la Sang. Mossèn Gallart Magarolós celebrà la missa del Sopar del Senyor en un acte durant el qual es renten els peus, en record del que va fer Jesús amb els apòstols.

A continuació es trasllada processionalment el Santíssim Sagrament fins al Monuments resant el *Pange lingua*. Posteriorment els Armats, com ja és costum, van fer els torns de guàrdia d'honor al Monument del Santíssim Sagrament.

El dia 18 d'abril, Divendres Sant, a les 6.15 h sortí el viacrucis processional, encapçalat per la Creu dels Penitents. Acompanyarem el Sant Crist de la Sang fins a la Santa Església Catedral, on es predicà el sermó de passió anomenat popularment de la Bufetada i posteriorment s'inicià el viacrucis amb congregants i aspirants de la Sang, la Soledat i representants d'altres confraries, germandats i gremis, presidit per l'arquebisbe. Hi van assistir les Sres. Fontana, Potau, Sevil i Blanco.

Al migdia es va celebrar a l'església de Natzaret la solemne acció litúrgia pròpia del Divendres Sant, que consisteix en el cant de la passió i l'oració solemne de l'església, l'adoració de la creu i la comunió. Les Sres. Nolla, Fontana, Domènech i Potau hi eren presents.

Un any més, el Sr. Joan Salvadó, juntament amb altres portants, es van reunir a la seu del Col·legi d'Enginyers Industrials fins a l'hora que els Armats fan la recollida solemne dels misteris, al bell mig del pla de la Seu, per acompanyar a la Mare de Déu i marxar plegats fins a la plaça del Rei. Més tard van assistir més tard a la magna processó que s'organitza i desfila pels carrers de Tarragona. Cal destacar que es va estrenar un artilugi que han inventat per no haver de desmuntar la Mare de Déu, ja que no passa per la porta del Col·legi i amb aquesta nova eina poden estirar-la cap al darrere i no l'han de bellugar.

Reconeixem amb escreix la tasca duta a terme pel la Sra. Madga Bernaús i el Sr. Antoni Garcia, que guanyen el pas de la Mare de Déu amb un refinat gust ornamental, fruit de la seva brillant professionalitat.

No voldria oblidar-me de donar les gràcies a la Sra. Budesca, ja que, com tots sabem, any rere any, recull una important quantitat de donatius per poder comprar les flors del pas de la Soledat.

A la tarda, a partir de les 17.30, els Armats van recollir el pas de la Mare de Déu de la Soledat davant la Catedral i començava així la baixada cap a la plaça del Rei. Juntament amb el pas de la Mare de Déu, es van baixar el penó, portat per les aspirants de la Congregació, i les banderes, que portaven senyores de la Junta Directiva.

La bandera d'aspirants la baixava des de la Catedral la Sra. Yolanda Roca i com a cordonistes, les Sres. Joana Carrasco i Gemma Brunet. La bandera principal la va portar la Sra. Helena de Lamoga, acompanyada de les cordonistes, Sres. Montse Amigó i Montse Domènech. Tancaven la comitiva la priora de la Congregació, Sra. M. Dolores Nolla; Sra. Dolors Fontana, vicepriora; la tesorera, Sra. Montserrat Gabriel, i la Sra. Assumpció Marsal; el Sr. Lluís Maestre i el Sr. Fernando Torres; president i secretari, respectivament, de la Junta Directiva del Col·legi d'Enginyers Industrials.

Més tard s'inicià la magna processó del Sant Enterrament, que com cada any organitza la Reial i Venerable Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist.

El penó de les aspirants el portava la nena Inés Calderón Satué, acompanyada de M. Mercè López Vendrell i Georgina Prat Marrasé. La bandera d'aspirants la portava la congregant Sra. Laura Passitti-Franquet, acompanyada de la seva filla, Irene Pérez Passitti, i Olga Rosario Boronat. Hi donaven llum les Sres. Gemma Brunet i Yolanda Roca. La presidència de la Confraria, que acompanyava la bandera d'aspirants, estava formada per les Sres. Montse Gabriel, Teresa Potau, Joana Carrasco i Montse Amigó.

La bandera principal de la Congregació de la Mare de Déu de la Soledat era portada pel Dr. Josep M. Vives Sendra, acompanyat per la seva filla, Sra. Pili Vives Turegano, i la seva jove, Sra. Carolina Ibáñez Luengo. Hi donaven llum les congregants Sres. Rosita Bigorra i Carme Junquera. A la presidència de la Congregació hi havia la vicepriora, la Sra. Dolors Fontana, acompanyada de les Sres. Assumpció Marsal, Mercedes Vallvé i Montse Domènech.

Un any més cal destacar la important tasca duta a terme per les arrengradores de la confraria, ja que la seva tasca és imprescindible, perquè fan una feina molt carregosa i desagradida. Ens causa una gran satisfacció tenir aquestes persones excel·lents, a les quals agraïm molt l'esforç i la dedicació que ens demostren amb fidelitat any rere any, tant les que ens acompanyen el Divendres com les de Dissabte Sant.

L'assistència processional va ser en total de 2.605 persones. Pel que fa a la Congregació de la Soledat, hi van desfilar un total de 293 membres, 188 atxes entre aspirants i congregants, més 6 arrengradores, 38 portants, 38 membres de la banda i 23 persones entre les quals figuraven congregants banderers, cordonistes i presidències formades pels membres de la Junta Directiva.

En aquesta síntesi de tots els actes que organitza i en els quals col·labora la nostra confraria, m'agradaria destacar la feina de tres senyores de la Junta

Directiva, que s'encarreguen d'organitzar internament el protocol de tots els dies sants. Es tracta d'una tasca molt difícil i ingrata que saben conduir-la amb un gran sentit de la responsabilitat. Són les senyores Montse Amigó, Gemma Brunet i Montse Domènech, a qui donem les gràcies per la seva valuosa col·laboració. La Sra. Amigó també participa, en representació de la Soledat, a la Comissió del Pla de Millores de la processó.

El 19 d'abril, Dissabte Sant, a les 18.30 h s'obrien les portes de l'església de Natzeret per donar sortida a la nostra processó de la Mare de Déu de la Soledat cap a la Catedral.

La funció religiosa va començar amb la corona dolorosa, resada per Mn. Josep Masdéu Aymamí, rector de la parròquia de Sant Fructuós, que també es va dirigir al públic amb un sentit sermó a partir d'unes paraules del darrer magisteri del papa Francesc.

La presidència de la processó la formaven el president en funcions, Mn. Josep Queraltó; la priora, Sra. M. Dolores Nolla, i la tresorera de l'entitat, Sra. Montse Gabriel. Ens van acompanyar les autoritats següents, que també anaven a la presidència: Sra. Patrícia Anton, en representació de l'alcalde; la Sra. Victòria Forns i la Sra. Anna Solé, diputades al Parlament; la Sra. Ivana Martínez, regidora de Joventut de l'Ajuntament; els regidors Sr. Robert Vendrell i Sr. Òscar Busquets; el Sr. Albert Vallvé, vicepresident de la Diputació; el Sr. Joaquim Julià, president de l'ASST; la Sra. Eulàlia Veà, presidenta de la Reial Germandat de Jesús Natzerè; la Sra. Elvira Ferrando, presidenta de la Germandat de l'Ecce-Homo; el Sr. Josep Tules, president de la Presa de Jesús, i la Sra. Montserrat Hernández, membre de la Junta Directiva de la Pietat, del Gremi de Pagesos i representant d'aquesta entitat a l'ASST.

Durant la baixada del misteri cap a la plaça del Rei vam tenir l'honor que ens acompanyés l'Excm. i Rvds. Dr. Jaume Pujol, arquebisbe de Tarragona, que presidia la processó.

El penó d'aspirants el portaren Marina Alasà García, acompanyada de les aspirants Maria Vica-
rio Jordà i Andrea Santos Domènech.

La bandera d'aspirants fou portada per la congreganta Sra. Elena Mas Salgero, acompanyada de
les aspirants Lucía Satué Mas i Mireia Satué Socias.

Va portar la bandera principal la Sra. Glòria de Chopitea Olloqui, presidenta de la Congregació
de la Mare de Déu del Claustre, i les cordonistes van ser les Sres. Mercedes Murillo Rodríguez
i Satur Sosa Gigante.

Com cada any, ens van acompanyar un bon nombre d'autoritats eclesiàstiques i civils, a més de
presidents i presidentes de diferents confraries. Per part de la Reial i Venerable Congregació de
la Sang hi va assistir el Sr. Josep M. Fortuny, acompanyat de membres de la Junta.

Tancava la processó la Banda Simfònica Unió Musical de Tarragona, la qual va donar solemni-
tat, grandesa i recolliment a l'acte.

Hem de destacar l'àmplia representació de congregantes i representants d'altres confraries, però
sobretot les nostres aspirants, que any rere any marxen plegades al costat de la Mare de Déu en
el seu dolor, i en especial a les representants de la Confraria de Nostre Pare Jesús de la Passió,
fidels que des de fa molts anys ens acompanyen en aquest dia. Totes les senyores llüen rigorós
vestit de negre i mantellina, tradició que volem conservar al llarg dels anys.

També hem de donar les gràcies a la Guàrdia Urbana de Tarragona, ja que cada any ens acompanyen dues guàrdies en representació femenina de l'entitat municipal.

Fa feredat la gent que hi ha a les escales de la Catedral esperant que passi la Mare de Déu de la Soledat, ja que es tracta de la processó que tanca les desfilades pels carrers de Tarragona. En arribar a la plaça del Rei es va cantar la *Salve Regina* i més tard la banda de tambors del pas, dirigida per Montse Salvadó, va fer una brillant demostració dels seus coneixements oferint un toc d'homenatge a la Santa Mare, com a acatament i homenatge a Ella i com a cloenda de la processó a l'entrada a l'església de Natzaret.

Dissabte Sant a la nit membres de la Junta Directiva van assistir a la Santa Església Catedral a la Vetlla Pasqual, celebrada per l'Excm. i Rvdm. Dr. Jaume Pujol Balcells, arquebisbe de Tarragona, i organitzada pel Capítol de la Catedral, acte culminant de la Setmana Santa durant el qual se celebra la resurrecció de Jesucrist i l'arquebisbe encén el ciri pasqual, que presideix els oficis al temple. En acabar vam felicitar-li la Pasqua. L'endemà, diumenge, també vam assistir a la Catedral a l'ofici de la Pasqua, en què l'arquebisbe imparteix la benedicció papal, per comunicar-nos que Crist ha ressuscitat i l'al·leluia pasqual ressona al temple.

Estem molt orgullosos del nostre blog, creat i actualitzat constantment pel nostre col·laborador Sr. Daniel Paldejà amb gran cura i professionalitat. Us recomano que el visiteu per gaudir-ne, ja que té molta qualitat.

El 22 de maig la prestigiosa periodista Sra. Cinta S. Bellmunt va presentar el llibre *Petjades tarragonines a Catalunya. Vivències de monsenyor Miquel Barbarà Anglès*, coautora juntament amb Mn. Barbarà.

El 7 de juny la Reial i Venerable Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist va celebrar la diada de l'entitat. Es va oficiar la santa missa, presidida pel perfecte delegat, Mn. Josep Queraltó. Hi van assistir senyores de la Junta de la Congregació de la Mare de Déu de la Soledat en representació de la Confraria.

El 22 de juny es va celebrar la festivitat de Corpus Christi. Una representació de la Junta va assistir a la celebració de la Eucaristia, acte organitzat pel Capítol de la Catedral i presidida per l'arquebisbe. A continuació van participar en la processó pels carrers del nucli antic de la ciutat. Portaven la bandera principal la Sra. Yolanda Roca, i com a cordonistes, les Sres. Helena de Lamoga i M. Montserrat Amigó, acompanyades de les Sres. Dolors Fontana i Joana Carrasco, membres de la Junta Directiva. La Sra. M. Antònia Blanco, secretària de la Congregació, va tenir de l'honor de ser portant de la Santa Custòdia, juntament amb tres membres d'altres confraries de la ciutat.

El 28 de juny vam ser convidades per l'Associació Setge de Tarragona. La nostra banda va homenatjar, junt amb les bandes de les altres confraries, els defensors i habitants de la ciutat que fa 203 anys van patir el martiri i l'ultratge a mans de les tropes napoleòniques. Al pla de la Seu es van encendre espelmes mentre a la Catedral tocaven les campanes a mort.

El 22 de juliol el Gremi de Pagesos de Sant Llorenç i Sant Isidre ens va convidar a la festivitat de la copatrona dels hortolans des de 1353, santa Magdalena. En aquest mateix acte es va fer entrega d'una distinció a la Congregació de Senyores de la Mare de Déu de la Soledat. La secretària de l'entitat, Sra. M. Antònia Blanco, va recollir el premi en representació de la priora.

Amb aquest darrer acte la Junta Directiva va donar per finalitzades les activitats i vam quedar de retrobar-nos a principis de setembre per començar a preparar totes les activitats previstes, entre les quals el XXVII Encuentro Nacional de Cofradías Penitenciales.

El 16 d'octubre vam ser convidades pel capità de vaixell Sr. Antonio Bergoños González, comandant naval de Tarragona, a una conferència que va impartir el capità de fragata Sr. Francisco José Ruiz González sobre "La crisi d'Ucraïna les seves conseqüències per a la seguretat d'Europa".

Aquesta mateixa tarda diverses senyores de la Junta van assistir a una missa funeral que s'oficiava per l'ànima del Sr. José Manuel Núñez Domínguez, *hermano mayor* de la Cofradía del Cristo de Buen Amor y Nuestra Sra. de la Amargura con San Juan Evangelista, el qual apreciàvem especialment.

Del 25 al diumenge 28 de setembre del 2014 la priora, Sra. M. Dolores Nolla; la vicepriora, Sra. Dolors Fontana, i la secretària, Sra. M. Antònia Blanco, van assistir al XXVII Encuentro Nacional de Cofradías Penitenciales, que va tenir lloc a Toledo, amb el lema "Las cofradías en la nueva evangelización". Hi van participar unes 500 persones. Va ser un èxit de participació i d'organització. Des d'aquest indret felicitem els organitzadors per l'acurada tasca duta a terme i per l'immens treball que van fer.

El 21 de novembre va tenir lloc l'entrega de premis de la fidelitat al Saló de Plens de l'Ajuntament de Tarragona i organitzat per l'Agrupació Setmana Santa de Tarragona.

Enguany la Congregació de Senyores de la Mare de Déu de la Soledat va concedir molt merescudament el premi *in memoriam* a una persona estimada i recordada per la seva important tasca a la confraria en el període que va formar part de la Junta Directiva: la Dra. Rosa Teixell Cácharo, que va tornar a la casa del Pare el 8 de novembre de 2013.

Va fer entrega del premi la priora de la Congregació de Senyores de la Mare de Déu de la Soledat, la Sra. M. Dolores Nolla Tapias, i va recollir-lo el seu germà, el Sr. Antoni Teixell, en presència de la seva mare, la Sra. Rosa Cácharo. Va actuar de presentador de l'acte l'estimat Dr. Sabaté i Bosch, cronista oficial de l'ASST, que va glossar amb unes paraules molt emotives els nostres homenatjats.

L'Agrupació va distingir el president del Port de Tarragona, Sr. Josep Andreu i Figueras, al qual va atorgar el màxim guardó.

El 4 de gener de 2015 la Sang va organitzar la recepció dels patges del Ses Majestats els Reis Mags d'Orient per recollir les cartes de les nenes i els nens d'ambdues congregacions: la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i de la Mare de Déu de la Soledat i la Congregació de la Reial i Venerable Congregació de la Sang de Nostre Senyor Jesucrist. Tot seguit es va organitzar una xocolatada, que es va convertir en un èxit total de participació familiar amb el protagonisme indiscutible dels més petits.

Volem tenir un record per a les famílies de totes les congregantes tan estimades que han mort aquest darrer any. Desitgem que hagin trobat en els braços de la benaurada Mare de Déu de la Soledat el repòs etern i demanem una pregària per totes perquè les encomanin a la misericòrdia del Senyor. Com Jesús diu: "Jo sóc la resurrecció i la vida. Qui creu en mi, encara que mori, viurà" (Jn 11,25).

Recordem amb especial afecte la Sra. Isabel Garcés Cortés, vda. Amigó, que va ser tresorera de l'entitat des del 1973 fins al 1982 i mare de l'actual vicetresorera, la Sra. Montserrat Amigó, que va traspassar a la casa del Pare el 4 de juliol de 2014. La Sra. Isabel va haver de deixar el seu càrrec a la Junta a causa de les seqüeles que li va causar l'atemptat a l'Hotel Corona d'Aragó que va patir a Saragossa.

I també tenim un reconeixement especial per a la Sra. Dolors Cabré Domingo, que va morir el 25 de gener del 2014 als 93 anys. La Sra. Cabré ens delitava any rere any amb les seves poesies i estimava la Mare de Déu de la Soledat. Com a homenatge pòstum, escrivim la poesia que va acompanyar la seva esquela, ja que enguany no podem comptar amb la seva inestimable col·laboració:

He estimat i he estat estimada,
trobaré a faltar el meu recer.
Me'n vaig molt lluny,
a veure Déu
i donar gràcies per haver gaudit
de la bonica terra,
dels arbres, el mar
i les muntanyes.

Les flors amb els colors resplendents:
tot és meravellós.
A Vós us ho devem, Senyor.
I ara que estic davant vostre
doneu-me el vostre perdó.
Feu que gaudeixi
d'aquesta resplendor.

En pau reposin i que la Mare de Déu de la Soledat i Nostre Senyor Jesucrist les acullin als seus braços i tot el be que van fer a la terra se'ls reconegui al cel.

A finals del mes de juliol vam rebre la visita d'un bon amic procedent de Sevilla que en altres ocasions va acollir a casa seva representants de confraries tarragonines, entre les quals la Soledat, i molt especialment el seu amic, el president de la Presa de Jesús, Sr. Josep Tules.

El Sr. Ignacio J. Fernández Barrionuevo tenia molt interès per conèixer la nostra Mare de Déu, tant diferent de les imatges andaluses per la seva sobrietat en comparació amb les primeres. Si més no, es va quedar embadalit de la imatge i va posar-li la mantellina clavant-li agulles de cap de perla amb les seves mans. La mantellina va quedar posada amb una gran perfecció.

La priora fa palesa el seu agraïment i el de tota la Junta per l'obsequi que va oferir la Sra. Isabel López Izquierdo, consistent en unes estovalles brodades per a l'altar. Es considera un present molt apreciat i valuós. A l'acte de cessió del dia 11 d'octubre hi van assistir moltes integrants de la Junta Directiva, que van agrair a la Sra. López Izquierdo aquest detall alhora que ella es va sentir molt satisfeta i afalagada pel reconeixement que se li havia fet en acompanyar-la en aquest moment.

El 28 de gener de 2015 es va iniciar la Setmana Santa, ja que va tenir lloc a l'església de Sant Agustí una taula rodona titulada "Setmana Santa de Tarragona, cinc visions de futur", moderada per Xavier Rivera. Hi van participar cinc joves confreres tarragonins que van analitzar aspectes de la nostra Setmana Santa per anticipar-se al futur. Va ser organitzada per la Tertúlia Confrare i l'Agrupació d'Associacions de Setmana Santa de Tarragona. Des d'aquest apartat felicitem els organitzadors pel bon resultat d'aquesta iniciativa, ja que sentir el parer del més joves ens pot ajudar a millorar.

El primer dissabte de febrer, per commemorar els 25 anys que fa que el pas de la Soledat és portat a espatlles, els portants van organitzar un projecte solidari. Consistia que durant els dos primers assajos de la temporada es carregués el pas amb una capta d'aliments bàsics que substituïa el pes que posen als assajos fins que els portants no el poguessin aixecar. Posteriorment van ser distribuïts a dues parròquies de Tarragona: la Trinitat i el Loreto. Tots els mitjans de comunicació local es van fer ressò d'aquesta iniciativa.

El 7 de març de 2015 vam pelegrinar al santuari de Montserrat per commemorar que el nostre pas és portat a espatlles des de fa 25 anys. Vam assistir a la missa conventual i a primeres hores de la tarda vam fer una processó amb el pas de la Soledat des de la plaça de Santa Maria fins a entrar-lo a la basílica, on vam resar la corona dolorosa.

Finalment, un any més reconeixem l'intens treball i la dedicació a les insignes persones que escriuen a la revista, a les persones que hi aporten fotografies i a tots els anunciants que econòmicament i malgrat que pateixen una greu crisi econòmica continuen donant-nos el seu suport. Gràcies a aquest esforç fan possible que aquesta publicació es dugui a terme.

Com sempre, la Junta Directiva està a disposició de tots els membres de la Congregació que ho desitgin per a qualsevol pregunta o dubte que tinguin, així com per a problemes que puguin sorgir. També us recordem que els canvis personals que realitzeu els comuniquieu a la Congregació per tal d'actualitzar les vostres dades.

Aquest any hem tingut 22 altes, entre congregants i aspirants, i 5 baixes per defunció.

A punt de concloure aquesta memòria, només em queda desitjar-vos una bona Pasqua a tot-hom i encoratjar-vos a participar en tots els actes que se celebren a les parròquies i a la Catedral Primada de Tarragona.

Finalment, volem demanar a totes les congregantes i al públic en general que si tenen fotografies antigues de la Congregació de la Soledat ens les facin arribar al nostre correu electrònic: tarragonasoledat@gmail.com per completar el blog i disposar també de la nostra història amb imatges. Moltes gràcies.

Banda i portants DE LA MARE DE DÉU DE LA SOLEDAT _____

Banda: Isa Mora, Montse Mallafré, Marta Nadal, Míriam Salvadó, Clara Matas, Aida Bonillo, Marta Bonillo, Txema Solichero, Georgina Fortuny, Marc Nadal, Cristian Molina, Baldo Osorio A., Marina Molina, Eduard Garcia, Ruth Pons, Neus Molina, Marc Neguillo, Aleix Alejandre, Édgar Sánchez, Hugo Mesalles, Araceli Salvadó, Montse Blanch, Neus Alabart, Laura Mallafré, Pilar Gázquez, Yolanda Alabart, Judith Garcia, Albert Ventosa, Guifré de los Ríos, Pol Masdeu, Aleix Cabré, Naiara Sánchez, Abril González, Adrià Olivé, Montse Salvadó, Dylan Salvadó, Víctor Martín, Eloi Garcia, Arnau Garcia, Jordi Queral, Oleguer de los Ríos, Guiu de los Ríos, Juan C. Sánchez, Joan Salvadó M.

Absents: Carla Bria, Josep E. Bria, Sergi Lázaro, Cristina Osorio, Jordi Mallafré Jr.

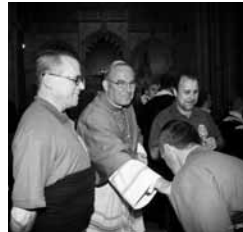

Banda petita: Víctor Martín, Guiu de los Ríos, Baldo Osorio A., Naiara Sánchez, Oleguer de los Ríos, Arnau Garcia, Dylan Salvadó, Jordi Queral, Aleix Cabré, Abril González, Albert Ventosa, Pol Masdeu, Cristina Osorio.

Absents: Judith Garcia, Oriol Garcia.

Portants: Faustí Garcia, José A. Carrasco, Jorge Martínez (Piti), Lluís Malpartida, David Garcia, Antoni Pons, Àngel Aleandre, Jordi Mallafré, Albert Romeu, Jordi Romeu, Manel Garcia, Víctor Martín, Joan Fortuny, Juanjo Alabart, Baldo Osorio, Jordi Salvadó A., Borja Sastre, Eduard Cortés, Aleix Galan, Gabi Molina, Joan Salvadó V., Jaume Pijuan, Alfredo González, Manel Corbacho, Joan Matas, Ricardo Corbacho, Salvador Olivé, Xavier Baiarri, Miquel A. Alabart B., Viçens Roig, Jordi Salvadó M., Jordi Salvadó V., José L. Giménez (Rambo), Joan Salvadó M., Juan C. Sánchez.

Absent: Rafel Duarte S.

“Hem estat redimits amb la seva sang”. És una afirmació que recorre de dalt a baix el sentiment més profund del cristianisme. I quan dic “cristianisme” vull dir tres coses diferents i complementàries: la *fe* cristiana, la *religió* cristiana i el *pensament* cristià; i quan dic “pensament cristià” vull dir dues coses també diferents i també complementàries: el pensament “pensat”, en el doble sentit de pensament que *s’afegeix* a la fe cristiana (i, per tant, el pensament teològic) i de pensament *generat* per la fe cristiana (i, per tant, el pensament profà), i el pensament “viscut” o, si voleu, la cultura cristiana.

Dic, doncs, que l’expressió “Hem estat redimits amb la seva sang” recorre de dalt a baix el sentiment més profund del cristianisme. Per comprovar-ho n’hi hauria prou amb el testimoni d’aquesta venerable congregació que avui ens aplega i m’ha donat l’oportunitat de dirigir la paraula a aquest nombrós i selecte auditori, una congregació que senzillament ha fet i continua fent història.

De congregacions o confraries de la Sang o de la Puríssima Sang, n’hi ha arreu del nostre país, unes corporacions que daten documentalment, pel cap baix, de final del segle XV, per bé que podem parlar d’una mena de prehistòria en el sentit d’exaltació penitencial a la darrerria del segle XIV o a començament del segle XV, quan a la corona d’Aragó, com d’altra banda també passava a la corona de Castella —sota la influència de teòlegs com Felip de Malla i divulgadors com sant Vicenç Ferrer— s’incentivava la proliferació d’institucions religioses dedicades a la contemplació de la sang de Jesús i a la devoció dels seus signes.

No serà inútil de recordar que el segle XV es va caracteritzar pel misticisme popular que volia imitar Crist en popularitzar el culte de les Set Paraules i els elements relacionats amb la creu, com els claus i la corona d’espines. Aquest fervor creixent per la Passió va comportar que es fundessin les primeres confraries de deixuplinants, habitualment sota els noms de Confraria de la Sang de Jesucrist o Confraria de la Vera Creu, que tenien com a missió la flagel·lació pública. La constitució formal d’aquestes agrupacions va començar al segle XVI. Els *deixuplinants* són persones que es flagel·len públicament de forma col·lectiva durant les processons.

Convé no oblidar la fervorosa activitat de Bernat de Claravall i de Francesc d’Assís als segles XII i XIII que, juntament amb el retorn dels croats des de Terra Santa, van impulsar la devoció a la Passió de Crist, especialment a les cinc nafres. Els franciscans van començar a professar culte a la sang de Crist, una devoció, per cert, no compartida pels dominics a causa de la polèmica doctrinal sobre la divinitat o no de la sang de Crist vessada en la Passió, un cop separada del cos, una polèmica que va finalitzar l’any 1464 mitjançant la intervenció del papa Pius II.

No pretenc oferir una lliçó d’història; jo, d’historiador, no en sóc. Voldria oferir senzillament unes breus reflexions de caire teològic entorn del misteri de la sang de nostre Senyor Jesucrist. Malgrat això, no puc deixar de fer referència a la suor de sang del Crist d’Igualada, una tradició que arrenca al segle XIV, i al Crist de la Sang de Ciutat de Palma, una imatge del segle XVII que, com és sabut, va sofrir una agressió iconoclasta en temps recents.

Pel que fa a la doctrina, he de citar, per la seva rellevància, la pastoral del bisbe Torras i Bages de l'any 1900 titulada "L'espòs de sang". I he de citar, no sols per la seva proximitat sinó principalment pel contingut la carta de Joan Pau II "Ecclesia de Eucharistia", amb ocasió del Dijous Sant de 2003, un document que s'inicia amb l'expressió "estupor eucarístic" i té com a objectiu principal l'ensenyament sobre el sacrifici eucarístic.

Seguint aquesta línia, m'ha semblat que podia organitzar aquesta conferència en dues parts. En la primera voldria respondre tres preguntes: redimits de què?, redimits per qui?, redimits com? En la segona miraré de teixir un discurs sobre el sentit i el significat de la devoció al Crist de la Sang o a la sang de nostre Senyor Jesucrist.

(Primera part)

Què vol dir redempció?

En parlar de *redempció* hem de partir, al meu entendre, de dos textos evangèlics claus que fan referència a la missió de Jesús en el món i a la institució de l'Eucaristia. En el primer llegim:

"El Fill de l'home no ha vingut a ser servit, sinó a servir i a donar la seva vida com a rescate per tothom." (Mt 20,28)

I en el segon:

"Després prengué una copa, digué l'acció de gràcies i els la donà tot dient: Beveu-ne tots, que això és la meua sang, la sang de l'aliança, vessada per tothom en remissió dels pecats." (Mt 26,28)

No ens podem allunyar gens ni mica d'aquestes dues referències. D'una banda, la *redempció* té bàsicament un sentit de “rescat” i, d'una altra, en aquest cas, té com objectiu el perdó dels pecats. Però hi ha una tercera referència no menys important, la referència al *sacrifici redemptor* ofert per Jesús a l'ara de la creu i renovat en la celebració eucarística. Precisament, en la realitat del sacrifici hi ha, com a dominant, l'element de la *sang*, que, com a símbol de vida, segella la unió vital entre dos membres d'un pacte o aliança fonamentat en l'acció gratuïta i eficaç de Déu, a la qual ha de correspondre l'obediència i la fidelitat del poble.

En aquest sentit, és imprescindible la cita del document del Nou Testament que parla de forma expressa del sacrifici de Crist, la Carta als cristians hebreus:

“Però el Crist ha vingut com a gran sacerdot del món futur que ara comença i ha entrat al santuari a través del tabernacle més gran i més perfecte, no fet per mans d'home, ja que no pertany al món creat. Hi ha entrat una vegada per sempre, sense servir-se de la sang de bocs i de vedells, sinó valent-se de la seva pròpia sang; així ens ha redimit per sempre més. La sang dels bocs i dels vedells i la cendra de la vedella, aspergida sobre els qui són impurs, els santifica i purifica corporalment. Però la sang de Crist, que per l'Esperit etern s'ha ofert ell mateix a Déu com a víctima sense cap defecte, amb molta més raó purificarà la nostra consciència de les obres que porten a la mort, i podrem donar culte al Déu viu.” (He 9,11-14)

Redimits per qui?

El Déu i pare de Nostre Senyor Jesucrist és el Redemptor d'Israel (Is 49,7): des de sempre, el seu nom és “Redemptor nostre” (Is 63,16). Així ho proclama la fe del poble de l'antiga aliança. La consciència d'aquesta qualitat del seu Déu li ve a Israel des d'antic, li ve del fet que, abans de ser un poble, i abans de fer-lo el seu poble, el Déu dels pares escoltà el clam dels hebreus, esclaus a Egipte, i, commogut per aquest clam, els *alliberà* del poder dels egipcis (Ex 3,7-10). I aquest fet donarà sentit al segon gran alliberament del poble d'Israel, quan fou rescatat per Déu del poder dels assiris (Is 1,11). La *redempció*, doncs, en aquest cas, equival a *alliberament*, com ho descriu el profeta Jeremies:

“Escolteu, nacions, la paraula de Senyor; anuncieu-la als qui són lluny, a les illes: ‘El qui havia dispersat Israel de nou l'aplegarà i el guardarà com un pastor el seu ramat; el Senyor ha redimit el poble de Jacob, l'allibera de les mans dels més forts.’” (Jr 31,10-11)

I Moisès, després del pas del mar Roig, entona un càntic en honor del Senyor, amb els israelites, i diu:

“Canto al Senyor per la seva gran victòria [...]. Has aixecat la mà, i la terra ha engolit els enemics. Guies amb amor el poble que has redimit; el teu poder el condueix al teu lloc sagrat.” (Ex 15,1.12-13)

Val a dir que la lectura d'aquest fet per les generacions que no el van viure fa que el gest de l'alliberament redemptor es converteixi en un *rescat* per amor:

“El Senyor s'ha enamorat de vosaltres i us ha escollit d'entre tots els pobles, no perquè fóssiu un poble més nombrós que els altres, quan de fet sou el més petit de tots, sinó perquè us estima

i es manté fidel al jurament que havia fet als vostres pares. Per això, el Senyor, amb mà forta, us ha fet sortir d'Egipte, la terra on éreu esclaus, i us ha rescatat del poder del faraó, rei d'Egipte.” (Dt 7,7-78; vegeu també Mi 6,4; Sl 77,16)

En qualsevol cas, l'alliberament redemptor de l'esclavatge d'Egipte no té encara el sentit de *rescat* que el Nou Testament dóna a aquest mot, quan l'interpreta en el sentit de recuperació d'alguna cosa pròpia que algú ha perdut o li han robat i ha de pagar un determinat preu per recuperar-ho.

Jesucrist és el nostre redemptor i la redempció operada per Jesucrist té un sentit molt més profund de com la descriu l'Antic Testament.

Redimits de què?

Ho diu sant Pau:

“Per la fe en Jesucrist, Déu dóna la seva justícia a tots els qui creuen, sense fer cap distinció, ja que tots havien pecat i vivien privats de la glòria de Déu. Ara, però, ell els fa justos purament per gràcia, en virtut de la redempció realitzada per Jesucrist.” (Rm 3,22-24)

Continua vigent el concepte d'*alliberament*, però en aquest cas és l'alliberament de les tenebres (Col 1,13) i sobretot l'alliberament del pecat i de la mort (Rm 8,2). L'Evangelí de Joan posa en llavis de Jesús aquestes paraules:

“Tothom qui peca és esclau, i l'esclau no es queda a la casa per sempre; és el fill el qui s'hi queda. Per això, si el Fill us fa lliures, sereu lliures de debò.” (Jn 8,34-36)

Val a dir que en el Nou Testament es vincula molt profundament *redempció* i *salvació*,

entesa aquesta com a terme de la fe (*vegeu* 1Pe 1,9); i la redempció operada per Jesucrist és una cosa que ja ha esdevingut, però també quelcom encara pendent: ens redimirà plenament com a possessió seva (Ef 1,14) quan el nostre cos serà redimit (Rm 8,23), quan serem rescatats de tota maldat (Tt 2,14). Queda clar, en aquest context, quin sentit té la paraula i el concepte de *rescat*: es tracta del rescat de la maledicció de la llei (Ga 3,13-14), en el sentit de “rescatar els qui vivien sota la Llei, per tal de rebre la condició de fills” (Ga 4,5). I per tal de rescatar-nos, “ell mateix va portar els nostres pecats en el seu cos sobre el patíbul” (1Pe 2,24).

Redimits com?

Jesucrist ens ha redimit amb la seva sang. Hi ha tres textos que ho diuen de forma explícita:

“Déu ha decidit que Jesucrist, amb la seva sang, fos l’instrument de perdó per mitjà de la fe.” (Rm 3,25)

“En ell, per la seva sang, hem obtingut la redempció, el perdó dels nostres pecats.” (Ef 1,7)

“Déu ha donat prova de l’amor que ens té, perquè Crist va morir per nosaltres quan encara érem pecadors. Amb molta més raó, doncs, ara que som justos per la sang de Crist, serem salvats del càstig gràcies al mateix Crist.” (Rm 5,8-9)

Amb el temps, el concepte *redempció amb la sang* ha adquirit un significat complementari —i potser no del tot correcte— el sentit, vull dir, de “comprar” alguna cosa sobre la base d’un “preu” determinat, un significat que arriba a una certa sensació, si més no, de desconcert, quan les coses es plantegen de tal manera com si Déu, per “rescatar-nos del poder del dimoni”, en el poder del qual havíem caigut pels nostres pecats, s’hagués vist obligat a pagar el preu de la sang del seu Fill. Res d’això. Si hem estat redimits és perquè senzillament Déu ens ha estimat.

La *sang* restarà en el record de l’Església pelegrina com a signe i segell de la *nova aliança*, tal com diu el Concili Vaticà II:

“Déu s’escollí com a seu el poble d’Israel, amb el qual va fer una aliança, i el va instruir progressivament tot revelant-se ell mateix i els plans de la seva voluntat a través de la seva història i santificant-lo per a ell. Tanmateix, tot això s’esdevingué en preparació i en figura d’aquella nova i perfecta aliança, que s’havia de concloure en Crist, i d’una més plena revelació transmesa pel mateix Verb de Déu fet home [...]. Crist va instituir aquest nou pacte, és a dir, la nova aliança segellada amb la seva sang, cridant una multitud d’entre els jueus i els pagans a formar una unitat, no pas segons la carn sinó en l’Esperit, i a ser el nou poble de Déu.” (LG 9)

(*Segona part*)

El sentit de la devoció a la sang

El ritu de la sang, tal com el llegim en l’Antic Testament, serveix per segellar i simbolitzar l’aliança realitzada entre el Senyor i Israel. Aquest simbolisme es fonamenta en la idea del “parentiu

de sang”, que crea un vincle estret de solidaritat. La sang apareix, doncs, com a signe certament de purificació, però també de comunió. I aquest ritu no fa res més que anunciar profèticament el *signe* del nou sacrifici a través del qual el Pare acomplirà l’aliança “en la sang del seu Fill” (*vegeu* 1Co 11,25-26). I serà mitjançant aquest signe que es construirà el temps de l’Església, és a dir, del nou poble establert en comunió total amb el Pare dins la nova aliança en la sang del Fill en l’Esperit.

Per entendre millor el que acabo de dir, cal no oblidar el context dels sacrificis que es duïen a terme al temple de Jerusalem. El mot *sacrifici*, en la Carta als cristians hebreus, ocupa un lloc cabdal: sant Pau, llevat de 1Co 10,18, fa un ús simbòlic i teològic del concepte de *sacrifici*, adaptat a diferents àmbits; semblantment, la Primera carta de Pere utilitza de forma figurada el mot per parlar de sacrificis espirituals (1Pe 2,5).

En el llenguatge d’Hebreus, la mort de Jesús es llegeix com un sacrifici expiatori del pecat, i la resurrecció com un accés al santuari del cel. Una cosa porta a l’altra i les dues unides configuren la definitiva purificació del pecat. Si Jesús no hagués ressuscitat el seu sacrifici hauria quedat com un simple sacrifici personal sense capacitat redemptora: és la resurrecció, i més pròpiament la seva presència *sacerdotal* al cel, davant Déu, allò que converteix la seva mort en expiació del pecat. Per l’autor d’Hebreus el missatge és molt clar: la nova víctima, Jesucrist, és definitivament millor i, per tant, com més ens identifiquem amb ell, serem redimits d’una manera millor i definitiva.

Hebreus, a més, fa una reflexió molt important sobre la “sang del sacrifici”; cita el mot “sang” vint-i-una vegades. El capítol novè estableix un paral·lel entre el santuari del temple i el santuari del cel on, respectivament, hi accedeixen el gran sacerdot i Jesús i on, respectivament, ofereixen la sang que purifica i la sang que redimeix. L’autor d’Hebreus descriu detalladament el santuari terrenal inspirant-se, sobretot, en el relat de l’Èxode i, a continuació, explica el ritual del Dia de l’Expiació, la gran diada del perdó (He 9,1-10): ho fa per posar en relleu les limitacions d’aquest culte que prefigura un nou culte al santuari del cel (He 9,11-14). Hebreus 9,15-23 utilitza el concepte d’aliança-testament per emmarcar i definir el sentit de la sang vessada per Jesús en la seva mort.

Hi ha en el missatge de la “redempció amb la seva sang” una referència molt clara a valorar la nostra qualitat de redimits. Els Pares de l’Església ho expressen d’aquesta manera: “Reconeix, oh cristià, la teva dignitat. No has estat comprat amb el preu d’or o de plata, sinó amb el preu de la sang del Crist. No vulguis prostituir la teva dignitat posant-te al servei d’interessos bastards. Ets massa important, perquè et deixis vèncer per la malícia i tornar a l’esclavatge d’abans.”

Sant Joan Crisòstom, que fou patriarca de Constantinoble de l’any 398 al 404, parla del poder de la sang de Crist en una de les seves catequesis més admirables:

“Primer vull que miris el lloc des d’on va córrer i la font de la qual va brollar. Inicialment procedí de la mateixa creu; l’origen fou el costat del Senyor. Perquè mort ja Jesús, però suspès encara de la creu, s’atansa un soldat, li fereix el costat d’una llançada i d’allí van brollar aigua i sang. L’aigua fou símbol del baptisme; la sang en fou de l’Eucaristia. El soldat va foradar-li el costat, va obrir el mur del temple sant; jo he trobat un tresor preclar, i em felicito d’haver descobert una riquesa fulgent.

No vull, oh oient, que passis fàcilment de llarg davant dels secrets d'un misteri tan gran, perquè em resta un discurs místic i confidencial. He afirmat que aquella aigua i aquella sang ens són com un símbol del baptisme i de l'Eucaristia. És que de tals sang i aigua ha estat fundada l'Església, per la regeneració purificadora i per la renovació obrada per l'Esperit Sant, fundada, us diré, pel baptisme i per l'Eucaristia, que veiem brollats del costat de Crist. És del seu costat que Crist bastí la seva Església, com del costat d'Adam fou formada Eva, la seva muller.

Per aquesta causa també Pau dona testimoni, i diu: 'Som fets del seu cos i dels seus ossos'. Per què tal com Déu va fer que la dona, que procedia del costat d'Adam, tingués fills, igualment Crist ens va donar sang i aigua brollades del seu costat, els quals reproduïssin l'Església. I de la mateixa manera que Déu obrí el costat d'Adam quan aquest descansava i dormia, també Crist ens lliurà, un cop mort, les seves sang i aigua.

Mireu com Crist s'ha unit a la seva esposa, contempleu el menjar amb què ens nodreix. De la seva sang hem nascut, i amb la seva sang alimentem la nostra vida espiritual. Perquè així com la dona, empesa per una estimació natural, s'afanya a nodrir el seu fill amb la llet i la sang d'ella, també Crist alimenta sempre amb la seva sang els qui ell mateix regenera."

Recordem la temptació permanent d'Israel, la temptació, vull dir, d'aferrar-se al culte exterior oblidant les exigències de conversió que aquest culte comporta. Jesús es presentà al seu poble com un profeta que denuncia el culte merament exterior, però ho fa convertint-se ell mateix en ofrena al Pare. I és important que en prenguem nota, perquè la temptació d'Israel continua sent la temptació dels cristians.

Això, d'una banda. D'una altra, el culte a la sang té el seu lloc eminent en la celebració de l'Eucaristia. En la reflexió teològica occidental, la consideració de l'eucaristia com a sacrifici ha desplaçat la de l'eucaristia com a banquet, per bé que cal dir que es tracta de dues consideracions complementàries. De fet, si veiem en la creu un fet d'expiació i prou, és molt difícil de veure-hi el signe més gran d'amor. L'eucaristia posa de manifest com cal llegir el misteri del Calvari, segons la lògica de fer-se gran fent-se el més petit i emprant la mediació de donar-se. Des d'aquesta perspectiva, el sacrifici de Crist es converteix en una vertadera font d'alliberament, sobretot per a la comunitat que el celebra sota els signes del pa i del vi. El misteri eucarístic, en posar en relleu la relació sacrifici-banquet, dona a l'expiació un significat d'un gest oblatiu d'amor i de servei amorós a la comunitat, especialment als més pobres. De fet, una creu que impliqués un sofriment il·limitat i que no es convertís en un gest d'amor i de servei seria una creu anticristiana.

En la celebració de l'Eucaristia es fa present el "cos lliurat" i la "sang vessada". Feu bé, i féu molt bé, d'honorar la imatge del Sant Crist que porta el nom venerable de "la Sang". Torras i Bages, en la carta pastoral citada, es dirigia particularment als igualadins, que veneren la sang vessada pel seu Sant Crist. Voldria acabar aquesta conferència amb una cita de la carta pastoral del bisbe Torras i Bages, que és perfectament aplicable a la vostra situació, com a confreres de la Sang:

"Us deia al principi d'aquesta Carta que tant en l'Antic com en el Nou Testament l'aliança i unió entre Déu i els homes quedava segellada amb la sang, que la Religió és una mena de contracte i matrimoni que uneix Déu i els homes, i allò que els ajunta i encola és la sang, és la

Sang de Jesucrist. En el mateix convit nupcial en què celebrem el nostre místic consorci amb Jesucrist, en la santa Eucaristia, la sagrada copa està plena de la Sang de l'Espòs i amb ella fortifiquem la unió i s'encén el nostre amor. Doncs la Sang vessada per la vostra venerable Imatge és com un signe prodigiós que us obliga a considerar-la com un segell de la vostra perpètua unió amb Jesucrist.”

Dimecres de Cendra, Diumenge de Rams, Viacrucis, Setmana de Passió, Setmana Santa, Pasqua de Resurrecció...

I la Pasqua Granada: la Pentecosta? La fundació de l'Església, l'Esperit Sant... "Veni Sancte Spiritus".

El Ciri Pasqual i poca cosa més.

Per això, en lloc d'un conte, enguany ens toca introduir aquest acte amb l'Evangeli del Sant Esperit, que ens recorda la primera vinguda de l'Esperit Sant sobre els apòstols en la Pentecosta, narrat en el capítol segon dels Fets dels Apòstols:

"Quan va arribar la diada de la Pentecosta es trobaven reunits tots junts. De sobte, com si es girés una ventada impetuosa, se sentí del cel una remor que omplí tota la casa on es trobaven asseguts[...] unes llengües de foc [...] Tots van quedar plens de l'Esperit Sant i començaren a parlar en diverses llengües [...]"

Parts, medes i elamites, habitants de Mesopotàmia, de Judea i de Capadòcia, del Pont i de l'Àsia, de Frígia i de Pamfília, d'Egipte i de les regions de Líbia tocant a Cirene, i els que han vingut de Roma, tots, tant jueus com prosèlits, cretencs i àrabs, [...]"

Però d'altres, rient-se'n, deien: És que el vi els ha pujat al cap!"

"Veni Sancte Spiritus" és una oració en llatí amb la qual l'Església demana l'ajuda a l'Esperit Sant.

El text s'atribueix a Stephen Langton (1150-1228), arquebisbe de Canterbury, encara que també foren considerats autors el rei de França Robert II el Pietós (970-1031) i el Papa Innocenci III (1160-1210).

"Vine, Esperit Sant, i des del cel envia un raig de llum.
Vine, pare dels pobres; vine, donador de les gràcies; vine, llum dels cors.
Consolador òptim, dolç hoste de l'ànima, dolç refrigeri.
Descans en el treball, en l'ardor tranquil·litat, consol en el plany.
Oh, llum santíssima, omple el més íntim dels cors dels teus fidels.
Sense la teva ajuda no hi ha res en l'home, res que sigui innocent.
Renta el que està tacat, rega allò més sec, cura el malalt.
Doblega el que és rígid, escalfa el que és fred, dirigeix el que està perdut.
Concedeix als teus fidels que en Tu confien, els teus set sagrats dons.
Dóna'ls el mèrit de la virtut, dóna'ls el port de la salvació, dóna'ls el goig etern.
Amén. Al·leluia."

I els set dons de l'Esperit Sant són: saviesa, intel·ligència, consell, fortalesa, ciència, pietat i temor de Déu.

Tots els guardonats són exemple i model de fidelitat i, per tant, d'alguna manera cadascú des del seu lloc i amb el seu tarannà han reflectit la llum de l'Esperit.

Aquest any la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i la Santíssima Verge de la Soledat concedeix un premi merescut a una persona molt estimada i recordada per la seva important tasca en el període que va formar part de la Junta Directiva, perquè ja no és entre nosaltres.

Amb el mateix sentiment de sempre ens cal dir allò de:

“[...] En vida, amic, en vida.
No esperis que es mori la gent per a estimar-la
i palesar-li el teu afecte
[...] En vida, amic, en vida.”

I un cop més hem fet tard, perquè la metgessa Rosa Teixell Càcharo, la Rosó com era coneguda per tots nosaltres i com volia que l'anomenéssim, fou una tarragonina, nascuda a Reus l'any 1954, que va viure sempre a Tarragona. Estudià al Col·legi de Jesús i Maria i a l'Institut Martí i Franquès, on ja va mostrar especials aptituds per a les ciències naturals que la portaren fins a

la Universitat Autònoma de Barcelona on cursà la carrera de Medicina. Es va llicenciar l'any 1971 i va obtenir el número dos en la classificació del MIR de tot l'Estat espanyol. El 1978 s'incorporà a l'Hospital de la Vall d'Hebron de Barcelona com a metgessa resident en l'especialitat de ginecologia i obstetrícia i, un cop va obtenir l'especialitat, va començar a treballar definitivament a l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla de Tarragona, a banda d'obrir la seva consulta privada. Va destacar com a excel·lent professional, ja que va ajudar moltes mares i va portar molts tarragonins i tarragonines al món, per la qual cosa va ser lloada i reconeguda pels seus companys metges.

Lluitadora amb escreix, extremadament perfeccionista en desenvolupar les tasques encomanades i sempre disposada a col·laborar, mai defallí a l'hora d'aconseguir els drets de les Senyores de la Soledat, tot i viure en els darrers anys, en què va formar part de la Junta de la Congregació, molts moments complicats i difícils.

Per aquests, per molts altres motius i per acord unànim de la Junta del 29 d'octubre d'aquest any, s'atorga el premi a títol pòstum i alhora obligat a Rosa Teixell Càcharo, per la seva extrema dedicació sempre demostrada, el constant esforç i el compromís amb la seva tasca.

Féu el lliurament al seu germà Antoni la priora de la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i la Santíssima Verge de la Soledat, Maria Dolores Nolla Tapias, en el solemne acte que tingué lloc el 21 de novembre al saló de sessions de l'Ajuntament de Tarragona.

Però a despit del que havia promès en l'inici, deixeu-me que expliqui un conte molt curtet:

“Una vegada hi havia un cec que quan, de nit i a les fosques, tornava a casa seva, ho feia sempre acompanyat d'un fanal encès.

Els que el veien així, estranyats i sorpresos li preguntaven amb sornegueria el perquè d'aquella llum si ell era cec.

La resposta era taxativa: el cec els deia que no portava el fanal per ell puix que ja se sabia el camí de memòria, sinó que ho feia per enllumenar els altres”.

Rosó Teixell Càcharo, d'una manera o d'una altra, ens porta encara des de la casa del Pare la llum de l'Esperit que ens ha de permetre seguir el camí de la seva fidelitat.

Josep Maria Sabaté i Bosch
Cronista de l'AASS de Tarragona

Dolor de Mare

Mare que plores
caminant en Soledat.

Tens els ulls plens de tristesa
i el cor travessat
amb set llances d'amargura
pel Fill que t'han matat.

Amarg camí ple d'agonia,
la lluna plora quan et veu passar,
es fa el silenci i la nit s'enfosca
amb tant dolor al pit clavat.

Les paraules no et conforten
busques el Fill tan estimat,
els estels avui t'acompanyen
i les teves llàgrimes,
gebra blanca s'han tornat.

Mare que plores
caminant en Soledat.

Àngels Ferrando i Gómez
(Setmana Santa 2015)

Digníssimes autoritats,
Sr. President,
Sra. Priora,
Junta Directiva i congregantes de la Soledat,
Sr. President de l'Associació,
Directius i congregants d'altres confraries,
Senyores i senyors,

He d'agrair a la Junta Directiva la invitació per presentar l'opuscle de la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i de la Mare de Déu de la Soledat. Ho agraeixo, molt especialment, per la forta vinculació que tinc amb aquesta congregació, la qual està associada a records de joventut i maduresa amb la meua família. De joventut, a través de la meua mare, Rosa Costa, que en fou tresorera, i de maduresa, per la meua germana Montserrat, que n'ocupa el càrrec en l'actualitat. També voldria aprofitar aquest moment per tenir un record per a una congreganta i amiga de la família que ens ha deixat recentment, la Rosó Teixell Càcharo. La Rosó va ser una excel·lent professional i una persona vital, directa i honesta que va encisar molts dels qui vam tenir la sort de tractar-la. Des de aquí, el meu reconeixement.

Després d'aquest preàmbul i abans de comentar l'opuscle, voldria fer una panoràmica per ressaltar algunes fites històriques.

És habitual que abans de presentar un opuscle, l'encarregat de fer-ho adreci als assistents a l'acte unes reflexions sobre el significat o la transcendència de la celebració de la Setmana Santa, exposi un estudi sobre algun aspecte concret relacionat o presenti unes dades o referències històriques. M'atreveixo a dir que la simple constatació o descripció d'uns fets no ens resulta suficient, que quan volem estudiar o analitzar un tema tractem primer d'enquadrar-lo fent-nos preguntes sobre l'origen, esbrinar el perquè, el quan i el com. Tenim la necessitat de trobar una justificació, veure'n l'inici, esbrinar quines circumstàncies i fets hi influeixen i de quina manera, i finalment, quina evolució ha tingut. En resum, que per poder entendre-ho necessitem tenir una composició de lloc, una contextualització. I és per això que m'ha semblat que els podria interessar una visió de conjunt de l'evolució del culte a la Mare de Déu de la Soledat considerant la manera com els fets històrics l'han determinat i també com haurien influït en l'evolució de la nostra ciutat i de la Setmana Santa.

El culte i la devoció mariana van evolucionar lentament en els primers segles del cristianisme. És al segle II, al mur d'una catacumba romana, quan trobem per primera vegada una representació de la Mare de Déu amb el seu fill, però no serà fins al segle V, dins del Concili d'Efes, que la Verge Maria serà acceptada com a Mare de Déu, amb la proclamació del dogma de la maternitat divina de Maria. Alguns autors opinen que, atès que molts pares de l'Església mantien com a arquetip de dona l'Eva del pecat original, es resistiren molt a acceptar el protagonisme de Maria en el misteri de l'Encarnació. Entre els segles VI i VIII es van establir noves celebracions marianes relacionades amb els dogmes de l'Assumpció i el de la Immaculada

Concepció; tot i així, no sembla que fossin advocacions generalitzades ni objecte de culte entre els fidels fins al segle VII. Un important salt qualitatiu es produeix quan comencen els moviments que volien tornar a una observança més estricta de la regla monàstica de sant Benet i neixen, entre altres, els ordes de Cluny i el Cister, els anys 910 i 1098 respectivament. El culte a la Mare de Déu es va incrementar, molt especialment per la ràpida difusió dels sermons i la doctrina mariana de Bernat de Claravall, que presentaven Maria com a font i com a mitjancera dels béns i la gràcia divines.

Penso que ara pot ser interessant fer una petita digressió per analitzar alguns fets que van tenir lloc entre els segles IX i XIII i van representar un canvi substancial en les estructures polítiques, religioses i socials de tot Europa. El 1073 un antic monjo de Cluny, Ildebrand, fou elegit pontífex amb el nom de Gregori VII. Aquest pontífex inicià una reforma amb un doble vessant: internament va lluitar contra la simonia i altres actituds poc edificants, i externament va intentar alliberar l'Església de la tutela de l'autoritat civil, la qual cosa comportà un llarg període de conflictes —l'anomenada lluita per les investidures— amb l'imperi germànic.

D'altra banda, entre els segles IX i XIII, la implantació del feudalisme, que substituïa el regim senyorial del baix imperi Romà per un règim de pacte, va suposar fonamentalment una fragmentació del poder polític fins a arribar a la constitució dels primers parlaments a Catalunya i Anglaterra. Dins d'aquest període també tingueren lloc les croades, campanyes militars de caràcter religiós que van comportar l'ampliació dels horitzons de la cultura, van potenciar l'intercanvi comercial i el naixement d'estructures financeres. Així mateix, van alterar el servilisme del poble baix i van reforçar la posició i influència de la classe mitjana.

Aquests segles van ser també crucials per formar el nostre país. Al principi els comtats catalans depenien políticament dels reis francs i eclesiàsticament de Narbona. Pel que fa al territori, només arribaven fins al riu Gaià, mentre que la corona d'Aragó aspirava a trobar una sortida al mar i la de Castella pretenia que l'Església de Toledo obtingués la designació de seu metropolitana de tot l'antic territori de la Hispània Visigòtica. Restaurada la dignitat metropolitana de l'Església de Tarragona el 1091 per la butlla del papa Urbà II, no va tenir efectes pràctics sinó tan sols jurídics. L'any 1118 el comte Ramon Berenguer III va concebre una estratègia molt hàbil: cedí en feu la ciutat de Tarragona i el seu territori a Oleguer, bisbe de Barcelona, en qualitat d'arquebisbe de Tarragona, amb el beneplàcit i sota l'obediència de la Santa Seu. Tot i així, l'ocupació no es va materialitzar del tot davant de l'escomesa dels almoràvits; Oleguer va promoure una autèntica croada creant l'orde de l'Arxiconfraria de Tarragona i el 1129 va escollir com a copríncep el cavaller normand Robert Bordet o d'Aguiló, el qual va fer efectiva l'empresa. La ciutat no va rebre mai la visita de sant Oleguer i Tarragona esdevingué, de fet, un principat normand.

Una vegada conquerides Lleida i Tortosa, el fet diferencial de Tarragona plantejava un gran problema i va començar una cruenta lluita entre el poder civil i l'eclesiàstic que va culminar amb un doble assassinat, el de Guillem, fill i successor del príncep Robert d'Aguiló, el 1168, i el de l'arquebisbe Hug de Cervelló, el 1171. Dos anys més tard els Aguiló van ser expulsats i el seu lloc ocupat pel ja llavors comte rei. Aquest condomini feudal tan especial perdurà fins a finals del segle XVIII.

En l'aspecte més general i tornant al camp religiós, als segles XI i XII van aparèixer nous moviments considerats sectes herètiques: els càtars, els anomenats *pobres de Lió* de Pierre Voldo o els *humiliats* llombards, moviments que, a diferència de les antigues heretgies, es gestaven en el poble i tenien una gran repercussió popular i ciutadana. Un dels elements fonamentals de l'Església d'aquells moments eren els monestirs. Així l'orde del Cister, amb el seu lema "Ora et labora", va resultar bàsic per a l'assentament cristià a les nostres contrades. Però la vida monàstica buscava l'aïllament i feia falta atendre espiritualment una població urbana en constant creixement i també predicar amb la finalitat de contrarestar la influència dels heretges. Per això van néixer els anomenats ordes mendicants, dits així per que practicaven la pobresa evangèlica, tant dels membres com dels convents. Aquests ordes van desenvolupar la seva tasca evangèlica des de dins de la societat, a les ciutats. Van aportar uns aires nous, un canvi, que va seduir les noves classes urbanes i fins i tot les classes dirigents, de tal manera que en poc temps van aconseguir un gran arrelament i una gran expansió.

Si ens fixem en el nom que alguns adoptaren, entenem que la seva missió evangelitzadora anava lligada a la devoció i el culte a Maria. Podem esmentar, entre altres: els mercedaris o de la Mare de Déu de la Mercè, fundats el 1218; els carmelites o Germans de Santa Maria del Mont Carmel, el 1209 i 1226; els servites o Servents de Maria, fundats el 1233. És interessant fixar-nos un moment en els servites, ja que era un orde fundat el 1245 a la Florència dels Mèdici per una comunitat eremítica formada per set laics de famílies nobles. La seva característica més rellevant era que practicaven una gran devoció a la Mare de Déu sota l'advocació de Maria dels Dolors. Els servites van propagar l'exercici piados de l'anomenada Corona dels Dolors, que contempla la meditació dels set moments de dolor més significatius en la vida de Maria: la profecia de Simeó, la fugida a Egipte, la pèrdua del nen Jesús, el camí del Calvari, el dolor de Maria al peu de la Creu, i finalment, els moments en què Maria sosté entre els braços el seu Fill jacent i el moment de la sepultura. D'aquests darrers moments de dolor sortirà la devoció i el culte a la Mare de Déu de la Soledat.

Resulta difícil d'esbrinar com es va estendre aquesta devoció, quan i com es va arrelar a les nostres contrades, però hi ha una fita històrica que marcarà un punt d'inflexió: Al segle XVI el rei d'Espanya Felip II es va casar amb Isabel de Valois, filla del rei de França i de la florentina Caterina de Mèdici. La reina Isabel va portar un oli de la Mare de Déu i, a instàncies d'un frare de l'Orde dels Mínims, va fer tallar una imatge amb les faccions d'aquella mare de Déu. La imatge, obra de l'artista Gaspar Becerra, fou instal·lada l'any 1565 al convent de Nuestra Señora de las Victorias que aquest orde tenia a Madrid. Dos anys més tard s'hi fundà la confraria de Nuestra Señora de la Soledad y Angustias i la imatge va sortir per Setmana Santa en una processó presidida pels reis. Indubtablement, el fet de disposar del favor reial va propiciar una autèntica eclosió de la devoció a la Soledat en tots els dominis de Felip II. Encara que no seria objectiu atribuir a aquest favor reial l'exclusivitat de l'origen i difusió d'aquesta devoció, ja que sense un sincer i autèntic fervor popular probablement no hauria arrelat.

Si posem ara el focus en la nostra ciutat, veurem la manera com els fets històrics han determinat l'evolució de Tarragona i la seva Setmana Santa. En el decurs de la història, gairebé tots els pobles han passat períodes durs i difícils, però el cúmul d'adversitats —les èpoques de tribulacions que deien els antics— que ha hagut de superar la nostra ciutat ha estat extraordinari. Pot ser

que això justifiqui en part el caràcter tan crític dels tarragonins i la tendència a dividir-se en grupuscles. Però el conjunt de la societat tarragonina ha desenvolupat enfront de les adversitats un sentiment de solidaritat i una ferma voluntat de superació, emprant l'associacionisme com a eina per aconseguir-ho. En l'època medieval la ciutadania s'estructurava en gremis, que disposaven d'una agrupació, dita confraria, de caràcter religiós, amb funcions socials i benèfiques per als agremiats i llurs famílies. Aquestes confraries estaven sota l'advocació d'un sant patró. Amb el temps els diferents gremis artesans van anar adquirint la facultat d'atorgar els permisos per exercir els oficis i com a compensació se'ls demanava que estenguessin les funcions socials i benèfiques a la població en general. Així, el 1567, els anomenats confreres forçats de la Sang es comprometeren a acompanyar al suplici els condemnats a mort i a donar sepultura als cadàvers abandonats al terme —els dits desemparats. Per això la imatge de la Soledat també era anomenada en aquells temps Nostra Senyora dels Desemparats.

Si fixem la nostra atenció en els actes i processons que es feien per Quaresma i per Setmana Santa, no disposem d'una descripció o valoració de conjunt, sinó tan sols de notícies puntuals: així sabem que el Diumenge de Rams s'anava en processó a beneir les palmes a Sant Fructuós (església situada entre l'actual plaça Corsini i el Fòrum local), almenys fins al 1573, moment què el Capítol Catedralici acordà celebrar la Setmana Santa segons el cerimonial romà emanat del Concili de Trento (finalitzat deu anys abans). A partir del 1507 se celebraven pelegrinatges quaresmals des del santuari de Santa Magdalena del Bell-lloc, seu del Gremi dels Hortolans, situat a l'actual parc de la Ciutat (tocant al carrer Pere Martell) fins a San Pere de Sescelades, seu del Gremi de Pescadors (situat aproximadament a la cruïlla de l'actual avinguda de Catalunya amb la del Marquès de Montoliu). Està documentat que l'any 1472

a la Catedral es representaven moments litúrgics durant la Setmana Santa i que el 1510 a la Seu es disposava ja d'improperis. Finalment, Salvat i Bové afirma que la primera processó del Sant Enterrament tingué lloc el Dijous Sant 3 d'abril de 1550, si bé per Sanç Capdevila seria el 1565. Un dels passos fundacionals de la Sang era el de la Soledat, que fou renovat el 1588, quan es documenta que l'imatger Xanxo en va fer les mans i els braços i el pintor Olives va pintar la cara i les mans de "Nostra Senyora dels Dolors", imatge que perdurà, segons la tradició, fins al 1936. Veiem, doncs, que es produeix una embranzida a la Setmana Santa durant la segona meitat del segle XVI, i com veurem, els fets no són casuals. Tarragona ja havia tingut temps de refer-se del setge a què Joan II l'havia sotmès el 1462 durant el qual es destruï el nou barri del Corral (l'àrea de l'antic Circ romà) i va deixar la població de la ciutat reduïda a 300 famílies. I és precisament durant aquest període de recuperació demogràfica i econòmica quan el cardenal Gaspar Cervantes fundà la Universitat de Tarragona i el Seminari Tridentí.

Al començament del segle XVII, l'any 1617, va tenir lloc un fet que ha provocat discrepàncies interpretatives entre els investigadors de la nostra Setmana Santa. Aleshores s'autoritza un grup de cavallers, metges, juristes i eclesiàstics a incorporar-se a les processons dels dies sants i a fer un nou misteri de la Soledat. Doncs bé, uns autors són de l'opinió que l'associació de cavallers treia el nou pas a la processó amb la imatge de la Mare de Déu que els hauria cedit la Confraria de la Sang, mentre que d'altres estudiosos pensen que treien una segona imatge de la Mare de Déu. Al segle XVII Tarragona va patir dos nous setges, el 1641 i el 1643, durant la Guerra dels Segadors. Lògicament aquests fets van ser molt durs per a la ciutat i una de les conseqüències fou l'enderroc de les esglésies, santuaris o convents existents fora muralles: Santa Magdalena, Santa Anna, Sant Jeroni, Sant Pere, Sant Fructuós, el convent de predicadors i el convent dels trinitaris de Nostra Senyora del Miracle. Posteriorment, tan sols aquest darrer fou reconstruït i es van deixar de fer aquelles processons suara esmentades.

La Guerra de Successió no suposà fets bèl·lics directes per a Tarragona, però el 1714 va acabar convertida en un recinte fortificat i amb la consideració de plaça forta. Això implicà un fre a la possible expansió de la ciutat, ja que comportava un control militar absolut, la prohibició d'edificar fora muralles i una restricció del tràfic comercial al port. A tot Catalunya, a poc a poc, s'inicia una època de bonança econòmica basada en l'increment del comerç, que resulta molt significatiu al Camp de Tarragona, però del qual la nostra ciutat no es va poder beneficiar totalment a causa les restriccions que acabo d'esmentar. Durant el segle XVIII continuaren les celebracions de la Setmana Santa, tot i que el nou règim va limitar la influència dels antics gremis i, com a conseqüència, es va produir un reajustament de les confraries. El fet més significatiu se'ns presenta el 1729, en què els confreres dits "de gràcia" de la Sang es desvinculen de la confraria del gremi i formen una "Pia Congregació". El 1765 es va acceptar la petició del Gremi de Cavallers que fossin els frares mercedaris els qui portessin el pas de la Soledat. Dos anys més tard, l'expulsió dels jesuïtes va suposar la reubicació de diversos ordes religiosos, la qual cosa va afectar, en poc temps, les seus d'algunes confraries. Val la pena ressenyar que el 1796 s'allargà l'itinerari de la processó, de manera que arribava fins a la plaça de la Font. En el context de les millores d'infraestructures per a la nostra ciutat, s'aconseguia resoldre un problema secular, gràcies a la iniciativa i generositat dels arquebisbes Santiyán i Armanyà, i el 1798 es va inaugurar la conducció d'aigua que encara avui abasteix, en part, la ciutat.

Ja al segle XIX, el 1808, al principi de la Guerra del Francès, Tarragona esdevingué la capital de Catalunya i es va omplir de refugiats fins a arribar a tenir 27.000 habitants. Malauradament, a primers del 1809 començà una epidèmia de còlera que causà una gran mortaldat i originà la fugida de gran part de la població, de manera que el nombre de residents es va reduir a 10.000 només en tres mesos. Posteriorment, a mesura que s'acostava l'exèrcit francès, s'accentuà aquesta fugida, encapçalada per l'arquebisbe, la màxima autoritat militar del Principat i bona part de la petita noblesa local i de les classes benestants. Aquests darrers anys hem rememorat el dramàtic setge de 1811, el posterior assalt i saqueig, els dos anys d'ocupació i la voladura d'importants edificis en el moment de la retirada de l'exèrcit francès. Només cal dir que la ciutat va quedar mig enderrocada, desolada i habitada, un altre cop, només per unes 300 famílies. Es va refer demogràficament tant amb la tornada dels fugitius com amb l'arribada de nouvinguts, fins que el 1823, quan des d'Europa arriba un altre exèrcit francès amb l'objectiu de posar fi al trienni liberal, molts habitants de Tarragona, que encara recordaven el desastre de 1811, van abandonar la ciutat definitivament. La veu del poble, que demanava que Tarragona deixés de ser una plaça forta, no fou escoltada i haurien de passar més de trenta anys abans no s'enderroquessin les muralles modernes (XVIII-XIX) que asfixiaven la ciutat i n'impossibilitaven el creixement.

Durant el setge del 1811, la imatge de la Soledat havia estat protegida a la Catedral i el dia 3 de juliol de 1814 tornà amb tota solemnitat a l'església de Natzaret. L'any següent, encara que amb moltes mancances, tornà a sortir la processó per la ferma voluntat dels tarragonins que, a més, van aconseguir el suport del poder civil. Així, el 1818, el governador civil i militar, general Comte d'Espanya, fou nomenat majoral de la Sang i abanderat de la Soledat, la qual cosa afavorí una major assistència a la processó. També consta que la seva esposa va fer donació d'un mantó a la Verge de la Soledat. A principis de l'any següent es van aprovar les "instruccions" per a la "Germandat de Dones de la Sang." L'any 1826 la Junta General de la Sang va oferir el misteri de la Soledat als comerciants. El 1835 es produeix l'exclaustració dels ordes religiosos i la desamortització dels convents i diverses confraries van haver de canviar de nou les seves seues. Pocs anys després, el 1846, els comerciants renuncien al pas de la Soledat, que torna a ser custodiat per la Sang. Algunes fonts indiquen que aquest és el moment que es va crear l'Associació de Senyores de la Verge de la Soledat. Així, Bonaventura Hernández Sanahuja en un manuscrit sobre la història de la Sang escrivia el 1861:

[...] Las congregantas tienen también sus juntas, presididas siempre por el señor Prefecto y ellas mismas eligen las que deben desempeñar cargos o empleos [...]

En aquella època, l'arquebisbe Costa i Borràs prengué unes decisions que alteraren substancialment la processó: el 1858 ordenà el trasllat de la processó del Dijous al Divendres Sant, i l'any següent prohibí la participació de les dones perquè, segons les seves paraules, "[...] daba margen al escándalo [...]". Durant més de cent anys les dones només van poder anar a la processó com a penitents.

A continuació, entre el 1868 i el 1874, ens trobem de nou en un període difícil: la revolució del 68, la virulència de corrents anticlericals, les carlinades i la proclamació de la República impedeixen el desenvolupament normal dels actes de la Setmana Santa. Després d'aquest parèntesi, el 27 d'abril de 1876 la Sra. Bàrbara de Otto de Balcells, priora de la Congregación de Señoras

bajo la Invocación de la Preciosa Sangre de Nuestro Señor Jesucristo y de la Virgen de la Soledad, presentà a l'arquebisbe Constantí Bonet y Zanuy uns "Estatuts i Reglament" perquè els aprovesin, cosa que es va assolir de manera formal el 22 de juny. La Congregació, que ja existia *de facto*, va passar a tenir naturalesa jurídica. Posteriorment, el 12 de març de 1920, l'arquebisbe Vidal i Barraquer (nomenat cardenal l'any següent) ratificà els Estatuts amb el reglament actualitzat. Encara són vigents avui dia.

Inicialment m'havia proposat presentar un breu context històric al fet religiós, però la història és llarga i complexa i, per tant, força difícil de resumir. No m'estendré gaire més, si bé considero interessant recordar tres dates: la primera, el 21 de juliol de 1936, quan fou saquejada l'església de Natzaret. El retaule, els objectes de culte o processionals i els arxius foren cremats. Resultà una pèrdua en gran part irrecuperable per a les dues congregacions que conformen la Sang, molt especialment per a la Soledat, que perdé el pas, la imatge de la Verge i tota la documentació històrica. La segona, el 20 d'abril de 1957, Dissabte Sant, que es va fer la primera processó de la Soledat, i la tercera, el Divendres Sant de 1979, quan deu congregantes acompanyaren el pas de la Soledat. Les dones tornaven a incorporar-se plenament a la processó.

Permetin-me que faci unes consideracions finals. Analitzant la història dels gremis, confraries, germandats o congregacions es poden apreciar unes constants. La primera és l'existència en molts moments de grans dificultats econòmiques. La segona, que els fets històrics han suposat una gran fluctuació en el nombre d'agremiats o congregants, que fins i tot ha representat la desaparició d'alguna entitat. La tercera, que es pot considerar inherent a la condició humana, és el fet que diferències ideològiques o simplement de manera d'entendre les coses —i val a dir que de vegades excessos de personalismes— han portat no tan sols a divergències sinó a enfrontaments tant en el si de les entitats com també entre elles. Ha passat i pot tornar a passar, però aquestes dificultats sempre s'han superat i se superaran amb una ferma voluntat de tirar endavant i de concòrdia i de respecte entre les persones. Com a conseqüència de les dues primeres constants que abans esmentava (dificultats econòmiques i fluctuació del nombre d'associats), ens trobem sovint amb la cessió de passos entre confraries. És curiós observar que del misteri de la Mare de Déu de la Soledat, tot i ser una de les imatges més venerades, entre el 1617 i el 1846 en tinguessin cura cavallers, frares de la Mercè, fadrins menestrals, seminaristes i comerciants, fins que fou acollit definitivament per l'Associació de Senyores de la Soledat. També resulta curiós que durant molts anys els historiadors que es van ocupar de la Setmana Santa tractessin de manera tan discreta l'existència de la Congregació.

Com deia al principi, el motiu principal pel qual ens hem reunit avui en aquesta església de Natzaret és la presentació de l'opuscle número 13, corresponent a l'any 2014 de la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i de la Mare de Déu de la Soledat. Penso que el primer que cal fer és felicitar la Congregació, perquè amb 138 anys d'història oficial, amb la fortalesa que li confereixen les seves 1.200 congregantes i amb la seva singularitat, representen un puntal per a la tasca evangelitzadora de l'Església, per a la pràctica i foment del culte i devoció a la Mare de Deu i, sens dubte, per a la nostra Setmana Santa.

En aquesta mena de publicacions no hi ha lloc per intentar explicar el propòsit de l'autor o autors i tampoc per fer-ne una descripció exhaustiva. Ja el llegiran i espero que amb la fruïció

que es mereix. Per això, faré tan sols una valoració de conjunt i els n'exposaré suscintament el contingut. L'opuscle està a l'altura de la història, la fortalesa i autenticitat amb què qualificava la Congregació. La presentació és sòbria, amb un contingut precís i compensat. També vull remarcar l'excel·lent maquetació i l'acurada edició. Per tot això cal felicitar la directora i tot l'equip de col·laboradors que l'han fet possible.

Pel que fa al contingut, apareixen en primer lloc les salutacions o reflexions sobre l'essència, el significat o la transcendència de la Setmana Santa, a càrrec del Dr. Jaume Pujol, arquebisbe; del Sr. Josep Fèlix Ballesteros, alcalde; del Sr. Josep Poblet, president de la Diputació; del Sr. Jordi Sierra, subdelegat del Govern; del Sr. Joaquim Nin, delegat del Govern de la Generalitat; del Sr. Frederic Adán, president del Consell Comarcal; del Sr. Josep Andreu, president de l'Autoritat Portuària, i del Sr. Joaquim Julià, president de

l'Agrupació. Trobem després unes reflexions del prefecte i president de la Sang, delegat diocesà per a les Associacions de Setmana Santa i consiliari de l'Agrupació, monsenyor Miquel Barbarà, protonotari apostòlic, i finalment, la salutació de la priora de la Congregació, Sra. Maria Dolores Nolla. De la seva banda, la secretària de la Congregació, Sra. Maria Antònia Blanco, fa una recordança de dues persones que van traspasar el darrer any i tenien una especial vinculació amb la Congregació: Mn. Francesc Esplugues, que en fou president, i la Dra. Rosó Teixell, que en fou vicetresorera. A continuació, la Sra. Blanco ens presenta una acurada i completa Memòria de les activitats dutes a terme durant l'any anterior.

En l'ordre intern d'història de l'entitat, present i passada, hi ha tres aportacions: el Sr. Joan Salvadó ens identifica els components de la banda i portants del pas de la Soledat, el Dr. Josep Maria Sabaté glossa la feina de les persones que donen suport gràfic a la revista i al blog de la Congregació, a les quals s'atorgà el premi a la fidelitat, i el Sr. Daniel Pallejà ens aporta uns apunts històrics sobre les aspirants de la Soledat. Aquestes són unes dades importants perquè es remunten als orígens i per primera vegada es documenta la creació i evolució de la secció d'Aspirants. Com ja és habitual en aquesta revista, es publica la dissertació que amb motiu de la presentació de l'opuscle es va fer l'any anterior. En aquella ocasió la Sra. Maria Martí va parlar sobre els "*Planys* de Maria en el context de la literatura catalana medieval". El Sr. Ciurana ens obre la finestra al món de la Setmana Santa tortosina amb un text sobre el present, els passos i les confraries. L'opuscle conté també dos articles de caràcter historicoartístic: un, de la Dra. Sofia Mata de la Cruz, sobre una imatge de plata de la Mare de Déu de la Mercè. Aquesta imatge, de gran valor artístic, es trobava a la Catedral i junt amb d'altres deu imatges i alguns objectes de plata es van fondre el 1811 per sufragar les despeses de la guerra. En l'altre article, el Sr. Joan Menchon segueix amb l'anàlisi que va començar l'any anterior sobre iconografia paleocristiana a Tarragona, en aquest cas estudia el sarcòfag dels apòstols que es troba a la Necròpolis.

A l'opuscle també hi trobem inserits assajos amb reflexions personals. Treballs com el de Mn. Magí Mejias, en què es fa ressò de les paraules que Jesús, moments abans de morir, va adreçar a la seva mare i a Joan. La Sra. M. Rosa Robert, en el seu escrit, es refereix a l'alegria que els cristians haurien de sentir a través de les celebracions de les diferents festes litúrgiques. La Sra. Àngels Ferrando, en el poema "Verge i Mare de la Soledat", expressa el desig d'acompanyar la soledat de Maria. La Sra. Sílvia M. Sancho fa referència a la necessitat que tenim en aquests moments del suport i els valors no solament de les nostres famílies sinó també de la família cristiana. Finalment, hi trobem la descripció del programa d'actes d'enguany, la composició de la Junta, la llista de congregantes i aspirants, i la de les congregantes finades en el decurs del 2013.

Un any més constatem la vitalitat de la Congregació i la dedicació i entusiasme de totes les persones que d'una manera o d'una altra hi estan vinculades. En el meu cas he hi intentat contribuir des del vessant que m'és més proper —el de la història. Els agraeixo la seva atenció i amabilitat i els desitjo que puguin gaudir del recolliment i la pau interior que comporten aquests dies sants, tot i ser conscient de la intensa activitat que se'ls presenta. Finalment, també els desitjo de tot cor que tinguin una bona Pasqua de Resurrecció.

Moltes gràcies!

Rafel Gabriel Costa
President d'honor de la
Reial Societat Arqueològica Tarraconense

Meditació de Dissabte Sant A PARTIR DE LES PARAULES _____ DEL DARRER MAGISTERI DEL PAPA FRANCESC

Aquesta tarda de dissabte Sant, hem arribat a la Santa Església Catedral acompanyant santa Maria en el dolor. Maria, mare de la fe, també en el dolor.

La tradició rebuda es converteix en resposta, confessió, i d'aquesta manera ressona, pels carrers de la Part Alta de la ciutat, el nostre pas, silenci i devoció, invitant-nos a creure i esperar.

Transmetre la fe que hem rebut de manera senzilla, planera, per contactar persona a persona, com un ciri que encén un altre ciri. Com a cristians aquesta tarda, des de referents ben diferents, acompanyem santa Maria i ens deixem acompanyar per ella en l'itinerari de la fe que segurament ens costa més d'assumir: el dolor i la mort d'un dels nostres.

La fe neix d'un trobament que es produeix en la història i il·lumina el camí al llarg temps, com a cadena ininterrompuda de testimonis fins a nosaltres, amb el rostre de Jesús. Aquells que ens han ofert la pluja tant gran de testimonis que en el seu dia us van convidar, animar i comprometre en el signe senzill d'acompanyar Maria.

Cada any ens mou, segur, un sentit diferent, amb un referent comú, l'Església com a Mare ens ensenya a parlar el llenguatge de la fe, de sortir al carrer, acompanyant santa Maria.

No sortim a la processó cadascú per ell, pel seu compte. La fe no és únicament una opció individual que es fa en la intimitat del creient. No és una relació exclusiva entre el "jo" del fidel i el "tu" diví. Necessita fer el pas cap a la comunitat, el salt de la comunió, el diàleg que aquesta mateixa nit de Pasqua renovarem en la litúrgia baptismal.

Si ens ha portat a caminar per aquests carrers la mà de santa Maria és per alçar les mans i resar, juntament amb els germans, com a signe de pertinença a una sola família.

La fe necessita àmbits en els quals es pugui testimoniar i comunicar. Un àmbit adequat és també el del silenci, el de la presència, el del recolliment proporcionat a allò que es comunica.

Aquesta tarda de Dissabte Sant som convidats a descobrir la riquesa que hi ha en allò que fem, sense buscar-hi altra cosa que fer-ho. Una processó és part de la litúrgia del camí, des de la creu fins a l'esperança més fonamental de la nostra fe amb la Resurrecció del Senyor. Ho fem de la mà de Maria, amb Ella tota l'Església significada en el grup de persones que heu tingut a bé de participar-hi, en silenci, amb confiança, refent al camí que tantes generacions de cristians han fet abans que nosaltres.

Voldria fer notar que la transmissió de la fe es fa també per camins senzills i discrets, com el que ara estem realitzant. Una fe que ens ha de portar a redescobrir el propi baptisme, sepultats en la mort del Crist. Urgits pel testimoni de la fe, som convidats a emprendre des de la mateixa nit de Pasqua aquell camí que amb Maria fa tota l'església de ser testimonis de la fe en Jesús Ressuscitat.

La fe com a camí, com hem dit, es presenta com una via a recórrer, que s'obre en el trobament amb Déu viu. A la llum de la fe, de captar el dissabte Sant, moguts justament a la llum de la fe, en la confiança que ens dona santa Maria.

La fe com a camí és una forma de confessar l'amor de Déu, origen i fonament de tot el que se'ns convida, des del testimoni de santa Maria, a deixar-nos portar per aquest amor de confiança, d'intuïció, d'aquell que ens fa forts conservant en el propi cor, com a santuari, com a sagrari on habita l'amor de Déu i ens permet d'afrontar tot camí, fins en el dolor, sent capaços de caminar vers la plenitud per camins de comunió entre nosaltres, en el marc de l'Església peregrina, sacrament de comunió i donació.

La fe renovada en aquesta Santa Nit, en què ens disposem a celebrar els signes més importants de la nostra salvació. Diu sant Lleó el Gran: "Si la fe no és una, no és fe".

La fe és "una" per la unitat a expressar per aquesta assemblea orant i en camí del Déu conegut i confessat. Aquest nostre caminar s'adreça de la mà de santa Maria en el dolor i l'esperança envers l'únic Senyor, a la vida de Jesús, a la seva història concreta que aquests dies hem volgut reviure pels misteris de la seva passió, mort, enterrament i resurrecció.

La fe és una de sola, perquè passa sempre pel punt concret de l'encarnació, sense superar mai la carn i la història de Crist, ja que Déu s'ha volgut revelar justament en aquesta.

Aquesta caminada per la Part Alta de la ciutat en la mesura que es viscuda en la fe, és compartida amb tota l'Església, forma part d'un tot, d'una comunió única que amb els grans signes de la fe que aquesta Nit Santa expressarem de manera ferma i bella, són guardats ara en el silenci del camí. Com si fos una prolongació d'allò que som capaços d'expressar bellament amb el signes de la litúrgia, actualització de la memòria que hem anat fent aquests dies, aquestes darreres hores de camí.

Posar-nos en camí és el primer fruit de l'anunciació a santa Maria Mare de Déu, neix del seu amor i disponibilitat, esdevé signe i presència de l'amor de Déu. Capaç de fer camí, per descobrir el pla de Déu en nosaltres. Una oportunitat com aquesta ens pot recordar molts trets de la fe, ens porta a descobrir al pla de Déu que sobrepassa els propis projectes, que ens dona el coratge per sostenir allò que representa. El camí de la fe, guiat pel seu amor, ens ha ampliar l'horitzó de la mateixa existència de la fe.

Aquesta tarda que hem acudit en processó acompanyant a santa Maria en el dolor ens eixampla el cor. La seva fe, la seva confiança, ens ajuda a descobrir que aquest amor seu és digne de fe, que on és ella aquesta tarda hi tenim tota l'Església. Una cadena humana molt valuosa, en persones i en tradició que ens porta a no oblidar els sofriments i sense sentits del nostre món, del nostre temps. Ens capacita per interpretar a la llum de la Pasqua els esdeveniments i les persones que en el seu sofriment sembla que s'hi amagui el misteri. Potser aquesta llum de la fe que anem apreciament aquesta tarda no dissipa les nostres tenebres, les nostres pors, però apareix com una llàntia que ens guia en aquests passos vers l'encontre amb Jesús Ressuscitat.

Déu ha volgut compartir amb nosaltres aquest camí, oferint-nos la llum del Crist, el Crist que ha suportat el dolor. Amb santa Maria aquesta tarda no ens deixem robar l'esperança, no permetem banalitzar el camí ni les coses que s'ofereixen com a petites i migrades.

Aquesta tarda santa Maria apareix feliç per haver cregut (Lc 1,45). En l'acompliment del desig manifestat en tot l'Antic Testament en ella queden incloses tantes dones fidels, dones que han estat testimonis del compliment de les promeses de Déu i sorgiment de la vida nova, que Ella acollí amb tot el seu ésser.

Maria ha donat el millor fruit, des de la confiança de fer camí. Quan en el nostre caminar de cada dia siguem capaços de fer fructificar la fe, ens omplirem d'alegria, ens deixem transformar per Ell justament amb Ella.

Aquesta tarda participem si volem reviure de la intimitat de Maria amb Jesús. Aquesta mateixa intimitat de què Maria participa i que l'acompanya fins la creu, des d'on la seva maternitat s'estendrà a tots els deixebles, que avui som nosaltres. Present en el cenacle més tard, després de la resurrecció i ascensió per implorar el do de l'Esperit Sant.

Mare, ajudeu la nostra fe! Obriu la nostra oïda a la Paraula, perquè reconeguem la seva veu i la seva crida. Revifeu aquest vespre el desig de seguir el seus passos, sortint de les nostres pors i comoditats i confiant en els signes de la fe que aquest vespre renovem solemnement.

Ajudeu-nos a deixar-nos tocar per l'amor del Pare, a fiar-nos, a creure i esperar en els moments de la tribulació, de la creu. Doneu-nos coratge per créixer i madurar aquesta fe que ens ha portat a fer camí. Recordeu-nos, de la mà de Maria, que el qui creu no està mai sol, que Ella sempre ens acompanya.

El gust espiritual de ser poble de Déu en camí. La missió és la passió per Jesús, una passió que lliura al seu poble pels sagraments. Quan ens aturem davant de Jesús crucificat, acompanyats

per Maria, reconeixem tot el seu amor que ens dignifica i ens sosté, però allà mateix, si no som cecs, comencem a percebre que aquesta mirada de Jesús s'amplia i s'adreça plena d'afecte i d'ardor, vers tot el seu poble. Així redescobrim que Ell ens vol prendre com a instruments per a arribar cada vegada més a prop del seu poble estimat. Ens pren d'enmig del poble i ens envia al poble, de tal manera que la nostra identitat no s'entén sense aquesta pertinença.

La mirada de Maria d'aquest vespre és mirada amb ulls de profunda atenció amorosa: "Jesús el va mirar amb afecte" (Mc 10,21). El lliurament de Jesús en la creu no és més que la culminació d'aquest estil que va marcar tota la seva existència. Captivats per aquest model, desitgem integrar-nos a fons en la societat, compartim la vida amb tots, escoltem les seves inquietuds, ens alegrem amb els qui estan alegres, plorem amb els qui ploren i ens comprometem en la construcció d'un món nou, no per obligació, no com un pes que ens desgasta, sinó com una opció personal que ens omple de joia i ens atorga identitat.

A vegades sentim la temptació de ser cristians mantenint una prudent distància de les llagues del Senyor. Jesús vol que toquem la misèria humana, que toquem la carn sofrent dels altres. Espera que renunciem a buscar aquestes cabanes personals o comunitàries que ens permetin mantenir-nos a distància del nus de la tempesta humana, perquè acceptem de debò entrar en contacte amb l'existència concreta dels altres i coneguem la força de la seva tendresa. La vida se'ns complica meravellosament i vivim la intensa experiència de ser poble, l'experiència de pertànyer a un poble. Al poble de Déu.

Jesucrist no ens vol com a prínceps que miren despectivament, sinó com a homes i dones de poble.

Caminant pels camins de la fe en la mística d'acostar-nos als altres i buscar el seu bé, ampliem el nostre interior per tal de rebre els més bonics regals del Senyor. Cada vegada que ens trobem amb un ésser humà en l'amor, quedem capacitats per descobrir alguna cosa nova de Déu. Com a conseqüència d'això, si volem créixer en la vida espiritual, no podem deixar de ser missioners, perquè "fa més feliç donar que rebre" (Ac 20,35), si s'amaga, si es nega a compartir, si es resisteix a donar, si hom es tanca a la comoditat, neguem el gran signe de vida del Ressuscitat.

Caminar al costat de Maria no és un apèndix o un moment més de l'existència. És quelcom que no puc arrencar del meu ésser si no vull destruir-me participant com a marcat a foc per aquesta missió d'il·luminar, de beneir, de vivificar, aixecar, guarir, alliberar.

Si aquest camí ens ha mogut a ajudar a una sola persona, a fer que visqui millor, justifica el lliurament de la pròpia vida, del propi temps, si som capaços de descobrir que cadascú és immensament sagrat i per això mereix el nostre afecte i el nostre lliurament, com ens ensenya Maria, no haurem perdut el temps, valdrà la pena tota mena d'esforç. Aquesta Nit Santa que ens disposem a viure la Resurrecció de Jesús, cal que ho fem no com a quelcom del passat, sinó com una força que ha penetrat el món, el present del món, d'aquest món, del nostre món.

Per molt que en el nostre entorn sembla que apareixen grans signes de mort, cal que descobrim brots del ressuscitat, de la seva força imparable. La vivència que hem de tenir és aquella que

ens permet veure més enllà de les injustícies, de les maldats, de les indiferències i crueltats que no cedeixen. Acostar-nos amb Maria al llindar de la Pasqua del Senyor, és creure fermament que podem fer brotar alguna cosa nova, que tard o d'hora produeix un fruit, apareixent la vida, tossuda i invencible. Aquesta vida que ens descobreix la bellesa d'allò més senzill i ens fa descobrir que som instruments amb un dinamisme, on l'experiència de fracàs, les petiteses humanes que couen, no tenen la darrera paraula, no són el darrer dels sentiments.

També nosaltres aquesta tarda de Dissabte Sant ens cal fer un esforç de reprendre els camins senzills de Maria, de fruits reduïts, de canvis lents on la veritable temptació és el cansament, tot demanant un cor que no es cansi de lluitar, també en el camí de la fe on desestimar un carrerisme assedegat de reconeixements, aplaudiments, premis, càrrecs... Maria ens ensenya que la manca d'una mirada ressuscitadora fa que l'Evangeli, que és el missatge més bonic que té aquest món, quedi sepultat sota moltes excuses.

Santa Maria en aquesta tarda ens mostra com el Senyor ens estima, que viu, que és capaç d'intervenir misteriosament, que no ens abandona, que ens treu del mal, amb el seu poder i amb infinita creativitat, ens mostra gèrmens d'aquest món nou, i que malgrat algú els talli, tornen a sorgir, perquè la Resurrecció del Senyor ja ha penetrat la trama oculta d'aquesta història.

El dolor de Maria ens pot descobrir que quan no veiem aquests brots, ens falta un certesa interior, ens convida a una convicció interior on no es perd cap dels esforços i neguits, on no es perd cap cansament, no es perd cap dolorosa paciència.

Ens pot semblar que aquesta tarda no hem aconseguit gaire cosa, que un any més participem en un acte de pietat, de tradició com fa una colla anys que fem, participant en la companyia de Maria en el dolor, que ens endinsa a una fecunditat diferent, invisible als ulls del món, on tot ha de ser productiu, on s'ha de mirar amb ulls d'empresa, de resultats, de negoci, d'organització humana, fruit d'una propaganda... Acompanyar Maria s'escapa d'aquestes mesures. És una invitació a lliurar-se per camins més intuïtius, camins de tendresa, de generositat, on la veritable fecunditat es mesura en l'amor.

Ella, aquest capvespre del Dissabte Sant, és veritable intercessora, per ser capaços d'entrar a la Nit Santa de Pasqua com el llevat que fa créixer noves dimensions en la pròpia vida i en la vida d'aquest poble de Déu que fa camí a Tarragona i demana a Maria en el dolor la seva benedició.

Mn. Josep Masdéu Aymamí
Rector de la Parròquia de Sant Fructuós

Tot va començar ara fa vint-i-cinc anys

Tot va començar ara fa vint-i-cinc anys. Sí, sí... com passa el temps!... Sembla que fos ahir que el grup de portants del pas de la Mare de Déu de la Soledat es va proposar canviar la manera de portar la imatge a les processons, és a dir, passar d'empènyer-la amb rodes a carregar-la a espatlles tant el Divendres Sant com el Dissabte Sant. Efectivament, quan va acabar la Setmana Santa de 1990, últim any que la Mare de Déu va passejar pels carrers de la nostra ciutat sobre una peanya amb xassís de rodes, els portants d'aleshores ens vam reunir per parlar de com ho hauríem de fer per dur a terme allò que ens havíem proposat. Després de diverses reunions i veient que hi havia molta feina per fer, vam posar fil a l'agulla i vam començar a donar forma al projecte amb el permís i total disponibilitat de la Junta Directiva de la Congregació de Senyores de la Mare de Déu de la Soledat.

De bon començament, hi havia tres coses que s'havien de fer: en primer lloc, cercar les persones necessàries per poder portar el pas amb seguretat i garanties d'èxit a les processons de Divendres Sant i Dissabte Sant. Calia passar d'un grup de vuit portants a un altre de gairebé trenta. En segon lloc, remodelar la peanya del pas de dalt a baix, perquè si s'eliminava el xassís de rodes, s'havia d'adequar a les noves necessitats de reducció i redistribució del pes. Finalment, s'havia de buscar un grup de persones amb afició musical pels instruments de percussió, per formar una banda de tambors que acompanyés la Mare de Déu donant el ritme adient als portants per desfilar.

Veient aquestes tasques inicials bàsiques, s'entén que hi havia molta feina i que els somnis, quan es porten a la pràctica, comporten molt d'esforç i treball.

Així, doncs, es va crear un grup de portants d'aproximadament trenta persones (calien dotze portants interiors i deu portants exteriors —els anomenats *ganxos*— més els relleus), sobretot congregants, amics i castellers. Pel que fa a la banda de tambors, es va conformar un grup d'entre quinze i vint persones (moltes eren fills dels portants i altres ja adultes), que, amb més ganes que tècnica al començament, marcaven el ritme als portants.

Calia aprendre bé la tècnica, tant de portar el pas marcant bé les passes que s'havien de fer com de tocar el tambor amb el ritme i la cadència adequats per obtenir una melodia que sonés bé a l'oïda i permetés als portants del pas dur a terme la seva feina. En ambdós casos vam comptar amb la inestimable i desinteressada ajuda del Gremi de Marejants, que ens van ensenyar tot allò que havíem de saber.

Recordo els assajos dels dos primers anys els diumenges al matí, abans de les vuit, a l'espigó del port que porta fins al far, on portants i timbalers suportàvem el fred, la humitat, el vent, durant tres hores practicant el famós “esquerra..., esquerra..., esquerra, dreta, esquerra”. Sort que després ens refeïem del fred i l'esforç amb un bon esmorzar de forquilla al Serrallo i aprofitàvem per viure uns moments de germanor. A partir del tercer any els assajos van canviar de dia, hora i lloc, i van passar de diumenge al matí a dissabte a la tarda, de l'esmorzar al berenar i del Serrallo i el port, als carrers de la Part Alta.

Pel que fa a la peanya, també hi havia molta feina. Primer de tot vam modificar-la i adaptar-la per ubicar-hi els portants interiors i reduir-ne el pes. Anàvem tenint grans sorpreses a mesura que es realitzaven les reformes. Els elements que no podien ser eliminats o rebaixats de pes

donaven al conjunt artístic del pas un pes aproximat, tots junts, de 445-450 kg. Així teníem la imatge de la Mare de Déu, feta tota de fusta però amb la cara i les mans cisellades amb més detall, amb un pes aproximat de 75-80 kg. El gran mantell de vellut, de més de 30 kg. El vestit, també de vellut, i altres complements de l'abillament, amb gairebé 10 kg més. Les dues corones, amb 10 kg més o menys. El pedestal de fusta on va col·locada la imatge perquè no es bellugui i el sistema de cables que aguanten el mantell, que passaven dels 20 kg. Els altres elements complementaris no pertanyents a la imatge, com les flors, sobrepassaven els 15 kg; els canelobres, que tenien un pes diferent segons que fossin els davanters (més petits) d'uns 15 kg cadascun, o els posteriors (més grans) d'uns 25 kg cadascun. Finalment, el conjunt d'allò que anomenàvem *la cera*, format per totes les fileres de ciris, més la plataforma de tubs de ferro on s'encaixaven i unes planxes metàl·liques que hi feien de suport. Tot aquest conjunt sobrepassava els 200 kg.

En principi, d'aquest pes no es va suprimir res, ja que es tractava de la composició artística i estètica del pas de la Mare de Déu, és a dir, la imatge i els complements que l'envolten, allò que la gent veu quan surt a la processó. Per tant, el treball de reducció de pes s'havia de fer a la peanya pròpiament. Aquí vam trobar novament moltes sorpreses i entrebancs: per exemple, si recordeu la peanya antiga que anava amb rodes tenia quatre cantoneres daurades, una mica cisellades, en forma de cub sobre les quals reposaven els quatre canelobres, doncs va resultar que eren de fusta massissa, no pas buides, amb un pes de 40-50 kg cadascuna com a mínim i, per tant, el fuster va suar de valent per poder introduir convenientment les quatre potes de la nova estructura de fusta que havia de conformar la peanya. Un altre inconvenient fou la base on reposaven la imatge, els ciris i les flors, que estava formada per uns taulons de conglomerat de tres dits de gruix. Tota aquesta quantitat de fusta donava un pes aproximat de 500-600 kg, als quals calia afegir el pes de les faldilles de vellut que tapaven abans les rodes i xassís, i ara taparien les potes de fusta que pesaven més de 30 kg. Per tant, podem dir que realment l'única cosa que es va eliminar totalment fou el xassís de camió amb les rodes.

Altres tasques que s'hi havien fer de bell nou eren: 1) La confecció dels coixinets (els anomenats col·loquialment *tortells*) que els portants interiors havien de posar-se sobre les espatlles al voltant del coll, i havien de ser còmodes i resistents alhora. 2) També la confecció de les corretges amb el ganxo de ferro per als portants exteriors, que per a cadascun calia ajustar-la segons la seva alçada, i havien de ser d'un cuir molt fort i resistent. Aquestes corretges, un cop acabada la Setmana Santa, requerien un manteniment engreixant-les bé perquè el cuir no es ressequés i no es clivellés. Aquestes feines van comportar la recerca d'un bon baster, cosa difícil a la ciutat de Tarragona a començaments dels anys noranta.

Un capítol a part i no menys complicat fou la creació de la Banda de Tambors. Va ser una despesa important amb la compra de tambors, bombos, caixes, baquetes, masses, pells per a tambors i bombos, les faldilletes de roba amb l'escut de la Confraria per cobrir els timbals i les corretges de cuir per a cada timbaler. En definitiva, van ser mesos de treball molt intens i de despeses considerables que, amb l'ajut econòmic de la Congregació de Senyores i donatius particulars, es van poder sufragar.

Envoltats per totes aquestes tasques, assajos i tocs de tambor, vam arribar a la Setmana Santa de 1991, any en el qual el pas de la Mare de Déu de a Soledat va sortir per primera vegada a

espatlles a la Processó del Sant Enterrament del Divendres Sant i a la Processó de la Soledat del Dissabte Sant. No cal dir que aquell any 91 l'expectació fou enorme davant la novetat que oferia el pas de la Soledat i la quantitat de gent que es va esperar pels carrers per veure passar la Mare de Déu portada a espatlles el Divendres Sant, ben entrada la nit, fou grandiosa. Igualment la gent va respondre amb escreix el Dissabte Sant a la tarda acompanyant-nos en el recorregut d'anada i tornada de Natzeret a la Catedral. El fet de portar la Mare de Déu a espatlles també el Dissabte Sant va donar peu que la processó de tornada des de la Catedral a Natzeret ampliés el recorregut, deixés de banda el carrer la Nau com a via de tornada a la plaça del Rei i enfilés la baixada de Misericòrdia, el carrer Cós del Bou i la baixada de la Peixateria (en aquest cas en sentit pujada) per entrar a la plaça del Rei, on després de cantar la "Salve Regina" la Mare de Déu, portada amb destresa pels portants, creuava la porta de l'església de la Sang per fer-hi l'estada fins a l'any següent.

Per la Setmana Santa de 1992 el pas va substituir tots els ciris de cera i els suports per uns ciris de PVC amb suport d'alumini, que van reduir el pes de tot el conjunt de la cera dels aproximadament 200 kg d'abans als 70 kg actuals. Aquest conjunt de ciris fou dissenyat a mida per l'empresa Llumesti SA, de la localitat mallorquina de Sa Pobla.

Durant aquests vin-i-cinc anys s'han fet noves reformes i millores com la il·luminació elèctrica. Es va canviar la peanya de fusta per una altra de metàl·lica (d'allò que anomenem popularment de pal de senyal de trànsit) molt més lleugera, amb motlures de fusta daurada. Fa pocs anys aquesta peanya va ser substituïda per una altra de nova, molt més treballada, que embelleix encara més el pas en el seu conjunt, cisellada als tallers de l'empresa Arte Martínez de la localitat d'Horche (Guadalajara). També ha augmentat el nombre de portants i el de timbalers, així com el repertori musical, la qual cosa ha proporcionat al pas de la Mare de Déu un aire més elegant i més dignificació.

S'hi van fer molts esforços, es van vèncer molts obstacles, es va treballar molt ara fa vint-i-cinc anys per fer realitat un somni. I hi ha també molts records i vivències acumulades que els exportants del pas no oblidarem mai.

Feliç vint-i-cinquè aniversari del pas de la Mare de Déu de la Soledat portat a espatlles!
 Llarga vida al pas, als portants i timbalers!
 La meva enhorabona més sincera a la Junta Directiva de la Congregació de Senyores de la Mare de Déu de la Soledat per aquesta celebració.
 Per molts anys!

Josep Ciurana Moncusí
Exportant del pas de la Soledat

Perdona'ls, QUE NO SABEN EL QUE FAN _____

La Setmana Santa i més a la Ciutat de Tarragona és un dels moments més íntims i màgics per poder compartir estones de reflexió sobre la passió i mort de Nostre Senyor Jesucrist.

Si avui mateix, a la nostra societat moderna i còmoda, ens calgués comentar el patiment i la crueltat que suposa un ésser humà clavat a la creu —com fou el cas de Jesús— ens resultaria, pràcticament, insuportable.

Aquest és el nostre Déu, el que es va fer igual a nosaltres en tot menys en el pecat i el que donà la vida per la nostra redempció. Tanmateix, Jesús va donar la vida a poc a poc, al llarg de la seva existència com a home, tot cercant que aquesta es convertís en el guiatge permanent a la nostra salvació.

Avui, en un moment complicat i complex, en què el nostre món té fissures més que considerables quant la seva caduca fortalesa, l'exemple i el mestratge de Jesús s'imposen en el nostre cor. Podem imaginar un home que, en un sofriment tan gran com el seu, encara tingui esma per demanar el perdó precisament dels qui li donen turment? El grau de perdó i de misericòrdia de Jesús en aquells moments cap a la humanitat sencera va ser total.

La Setmana Santa és plena d'actes i de litúrgia que recorden els moments més amargs i angoixosos de la vida de Jesús. Ens cal meditar des del silenci i en la intimitat de l'ànima que tot el seu sofriment va servir —ha de servir— per a la nostra salvació.

Si les nostres pràctiques religioses i les nostres creences no ens fan més lliures per actuar i viure segons ens demana Jesús, seran pràctiques buides com les dels fariseus.

Jesús, clavat a la creu, demana el perdó del Pare per tots els nostres pecats:

Perdona'ls, que no saben el que fan...

I què és el pecat?

És tota acció o omissió voluntària contra la llei de Déu. Podem pecar no només amb els actes, sinó també amb el pensament, amb el desig, amb la paraula...

Hi ha set pecats capitals:

- *La supèrbia*: pensem i actuem per damunt de Déu, aplicant a la nostra gent els criteris d'una intel·ligència equivocadament superior.
- *L'avària*: aquest estrany i poderós desig de tenir-ho tot, molt especialment les coses materials que ens fan sentir més poderosos i gairebé invencibles.
- *La luxúria*: un desafiament dels sentits i dels plaers sense límit, que en bona part de les situacions provoca injustícies en el tracte i el respecte de les persones estimades.
- *La ira*: un autèntic núvol de sang que ens amara el cervell i provoca violència i venjança.
- *La gola*: anar tips i satisfets de plaers a curt termini, sense tenir en compte les necessitats bàsiques dels qui ens envolten.

— *L'enveja*: gairebé podríem dir que és l'esport humà més practicat, en què la competència sense límits provoca distorsió manifesta en les nostres accions.

— *La peresa*: negació total de l'activitat, que ens deixa sense protecció envers la maldat del món.

De tots aquets pecats, demana Jesús perdó al Pare per nosaltres amb la frase "Perdona'ls, que no saben el que fan..."

Però Jesús no ens abandona, hi posa remei... neutralitzant els pecats amb les virtuts:

amb la humilitat, per a la supèrbia,
amb la generositat, per a l'avarícia,
amb la castedat, per a la luxúria,
amb la paciència, per a la ira,
amb la templança, per a la gola,
amb l'amor i la caritat, per a l'enveja,
amb la diligència, per a la peresa.

The Seven Deadly Sins and the Four Last Things de Hieronymus Bosch

Jesús té clar que no som invencibles, sap que cometem errors. Per això demana al Pare el perdó per a nosaltres, sabent que hem de tornar a començar i que aquest nou inici és el que ens farà lliures.

— *Lliures* dels nostres prejudicis i de la imatge que volem transmetre als altres.

— *Lliures* per viure, per pensar i per sentir de forma coherent amb les nostres creences i valors de la vida cristiana.

El Divendres Sant és un dia de recolliment i de penediment dels nostres pecats, dels nostres errors...

Jesucrist demana perdó per nosaltres al Pare i la nostra Verge de la Soledat aplegarà durant la processó del Sant Enterrament, sota el seu mantell, a *tothom*, en la intercessió magnífica i directa de la Mare que empara els seus fills.

Perdona'ls, que no saben el que fan, perdona'ns, que no sabem el que fem!!!

Bona Pasqua!

Sílvia M. Sancho i Roca

Congreganta de la Soledat

Vicegerent de la URV

Gairebé a les acaballes del segle xx, el 27 de febrer del 1979, la Reial i Venerable Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist autoritzà l'assistència de les dones a la professó del Sant Enterrament, en resposta a la demanada general de les diferents associacions de la Setmana Santa de Tarragona, tot i que ho condicionava a l'obligació de vestir la corresponent vesta i la cucurulla. Abans sols ho podien fer com a penitents en la llarga fila que acompanyava el Sant Crist de la humiliació.

Aquesta data marca l'inici d'un canvi força important en el si de l'actitud masclista de determinades institucions de l'Església que havia tingut un precedent a casa nostra tres anys abans, quan el 1976 la Il·lustre Confraria de Sant Magí Màrtir de Barcelona nomenà com a vocal de la Junta Directiva, presidida per Josep Maria de Muller i d'Abadal, Mercedes de Canals i Torres, la qual, des del primer moment anhelà poder assistir a la professó amb els seus companys confreres. Aquest desig, però, no s'aconseguí ni llavors ni l'any següent (1977), malgrat una carta dirigida a l'arquebisbe metropolità, Josep Pont i Gol, i al prefecte de la Sang, Pere Batlle Huguet, amb aquests termes: “[...] como verá Vd. se plantea una cuestión que constituye una novedad en la Procesión del Sto. Entierro de Tarragona y que deriva de una iniciativa adoptada al constituirse la nueva Junta de nuestra Cofradía. Es la presencia de una dama como miembro de la Junta y la aspiración que ésta y la Cofradía tienen de que a partir de ahora no se excluya la posibilidad de que una señora figure en la presidencia de la Cofradía, ni tampoco que las de su sexo formen entre los cofrades que escoltan el misterio, tocadas con la vesta y demás atributos de la entidad. Entiende nuestra cofradía que esta novedad se ajusta al signo de los tiempos, está en armonía con la promoción general de la mujer y de acuerdo con las nuevas prácticas de nuestra Madre Iglesia, donde las mujeres han sido aceptadas a llenar determinadas funciones de índole más trascendental que la simple asistencia a una procesión, como es la distribución de la Sta. Eucaristía”.

La resposta del prefecte, basada en la tradició i les normes de la congregació, fou prou concreta: “[...] tomándose en definitiva el acuerdo de no considerar procedente ahora que se introduzcan en la procesión del Sto. Entierro, que nuestra Congregación organiza, las novedades que entrañan las iniciativas expuestas en la petición que esta Cofradía ha formulado al Excmo. y Rvdmo. Sr. Arzobispo y ha puesto en conocimiento de esta Congregación”. Però la lluita no s'acabà aquí, sinó que de bell nou, el 6 de febrer de 1978, els maginets tornaren a insistir amb l'acord de reiterar “el tema de la asistencia a la procesión del Viernes Santo de Doña Mercedes de Canals, por lo que se encarga al Sr. Joaquín de Muller una gestión ante el Dr. Pedro Batlle con el fin de conseguir la oportuna autorización”, de manera que aquell any obtingueren una autorització verbal i personalitzada en l'esmentada vocal de la Junta directiva per participar en la professó del Divendres Sant a la presidència de la confraria amb la vesta i sense cucurulla.¹

I si tot això passava en aquest món quasi globalitzat a casa nostra fa no més d'uns trenta anys enrere —anys viscuts directament per molts de nosaltres—, ja ens podem imaginar quina devia ser la posició de la dona jueva a l'època de Jesús, immersa en una societat eminentment patriarcal de la qual sols podem parlar de la mà de les escriptures sagrades —Antic i Nou Testament— i

1 Informació facilitada per Joan Rossell Carol, president de la Il·lustre Confraria de Sant Magí Màrtir de Barcelona.

d'alguns dels historiadors contemporanis. Cal tenir molt present, però, que tots aquests llibres han estat escrits per homes, amb els principis patriarcal del pare i l'espòs, amb punts de vista i actituds masculines, llenguatge sexista i lectura esbiaixada.

En el relat del Gènesi (2'4 - 3,24) Déu crea la dona com una “ajuda adequada” a l'home, però ja es presenta com a font de temptació i de pecat; al Siràcida (Eclesiàstic) (25, 13 a 26,18 i 42, 9 a 14), la imatge de la dona dolenta queda palesada amb escriu: “Es pot suportar [...] qualsevol dolenteria, però no la dolenteria d'una dona [...] no hi ha furor pitjor que el furor de dona. Més m'estimaria de viure amb un lleó o amb un drac que amb una dona dolenta. La dolenteria d'una dona li deforma l'aspecte i li enfosqueix la cara com un ós. [...] Tota maldat és petita al costat de la maldat d'una dona: una mala dona sols es mereix la sort dels pecadors. [...] Una dona dolenta és una humiliació. [...] De la dona va venir el primer pecat, i tots hem de morir per culpa d'ella. [...] No deixis [...] que una dona dolenta parli lliurement. Si no es porta tal com li manes, aparta-la del teu costat [...]” i seguiríem amb tota una colla d'epítets negatius sobre la desgràcia de tenir una dona dolenta amb la recomanació d'acostar-s'hi sempre amb cautela i mantenir-la sotmesa. Opinions semblants trobem en els Proverbis (5, 1 a 23 i 9, 13 a 18): “La dona seductora atrau amb llavis de mel i la seva paraula és més untuosa que l'oli, però al capdavant resulta més amarga que l'absenta i esdevé acerada com una espasa de dos talls. Els seus peus t'arrossegueu a la mort, al país dels morts condueixen els seus passos [...]”. I els manaments de la llei de Déu en l'Èxode (20, 17) deixen ben clara la propietat de la dona: “No desitgis la casa d'un altre. No desitgis la seva dona, ni el seu esclau, ni la seva esclava, ni el seu bou, ni el seu ase, ni res del que li pertany.” No es queda enrere el Levític (15, 19-30) pel que fa a les impureses rituals referides al sexe a causa de la regla, de les hemorràgies o del part, una impuresa que afecta la dona i tot el seu entorn tants dies com duri l'hemorràgia, set dies com a mínim per la menstruació i quaranta pel part d'un fill o vuitanta pel d'una filla.

En l'època de Jesús el parer generalitzat sobre la dona segons Flavi Josep (*Contra Apionem* II, 201) era el de la seva inferioritat en tot respecte a l'home, perquè si bé l'home es guiava per la raó, la dona es deixava portar per la sensualitat, de manera que se li atribueixen qualificatius com frívola, sensual, peresosa, tafanera i desordenada i per tot això era també un ésser vulnerable que calia protegir: passava de la dominació del pare a la del marit, que anomenava *baali* o “senyor meu”.

La dona quedava reclosa a la llar amb deures com moldre el blat, coure el pa, cuinar, teixir, filar, rentar la cara, les mans, els peus i els peus del seu marit, i satisfer-lo sexualment per donar fills barons a la família. Fora de la casa no existia: havia d'anar acompanyada d'un home i amb un vel que li cobria el rostre; no li estava permès parlar en públic amb cap home; sense cap paper fora de casa, en la vida pública no podia estudiar la Torà, era discriminada jurídicament i religiosa, exclosa del sacerdoci, del culte i dels llocs més sagrats del temple.

Tanmateix a la llar sovint era molt apreciada i el seu treball i l'esperit de servei, molt respectat, fins i tot era ella la que preparava la cerimònia del sàbat, encara que també l'home podia repudi-la per qualsevol futilesa.

Amb aquest panorama no resulta estrany que Rabí Jehudà exclamés: “Beneït siguis, Senyor, perquè no m'has creat pagà, ni m'has fet dona ni ignorant.”

Jesús, el fill de Maria i del fuster de Natzaret, va créixer en aquest ambient i d'acord amb la mentalitat masclista del moment. Potser en els petits poblets com Natzaret el que hem generalitzat en la nostra exposició no es duia a terme amb el mateix rigor levític, però, de totes maneres, aquestes eren llavors les idees sobre la dona. Només llavors?

Però deixarem per a l'any vinent el poc efecte que aquestes idees van fer en Jesús a l'hora de predicar la bona nova no sols amb paraules —i paràboles—, sinó amb els fets i amb la seva pròpia actitud “transgressora”.²

(Continuarà)

Josep Maria Sabaté i Bosch
Cronista de l'AASS de Tarragona

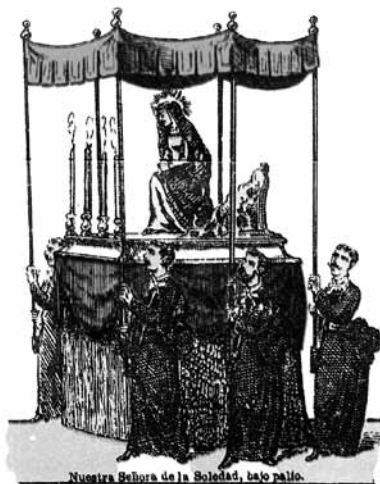
2 Bibliografia consultada: PUIG, Armand: *Jesús: un perfil biogràfic*. Barcelona: Proa, 2004. PAGOLA, José Antonio: *Jesús. Aproximación histórica*. Barcelona: Claret, 2010, 3a ed.

Notes històriques:

1905, UNA PEANYA NOVA PER AL PAS DE LA SOLEDAT

Durant els primers anys del segle XX la Setmana Santa tarragonina experimenta una onada profunda de renovació enfocada especialment en la qualitat artística dels grups escultòrics. Tenim constància que el 1902 el Gremi de Marejants restaura el pas del Sant Enterrament i la Congregació de la Sang renova els cascos dels armats; el 1903 el Gremi de Pagesos restaura la peanya i confecciona nous velluts per al pas del Sant Sepulcre, i es funda la Reial Germandat de Jesús Natzarè; el 1904 es funda l'Asociación de Jóvenes Aspirantes de la Congregació de la Sang, i una devota del pas de la Flagel·lació regala una cabellera nova per a la imatge de Jesús d'aquell antic pas; els Pagesos continuen amb les seves millores als passos de la Pietat i Sant Sepulcre, i una veïna devota del Cós del Bou regala un mantell nou de seda blava per a la figura de Maria Magdalena del pas del Sant Enterrament del Gremi de Marejants.

(*) La Soledat de Barcelona sota pal·li.

I així podríem continuar enumerant moltes millors que es van anar fent fins a la fatídica data del 21 de juliol del 1936, en què la Setmana Santa patí un fort cop de flagell. Aquest cop suposà perdre quasi la totalitat de conjunts escultòrics i tots els documents i arxius relacionats amb aquests dies sants.

La Congregació de Senyores de la Mare de Déu de la Soledat també va entrar en aquesta fase de renovació i recuperació d'elements. Per exemple, l'any 1901 confeccionà un nou mantell i un vestit per a la Mare de Déu.

Però l'objectiu d'aquest article està enfocat en la construcció d'una peanya nova, l'any 1905, per a la imatge de la Mare de Déu. Per confeccionar aquest article ens hem basat en l'única font documental existent avui dia sobre la Setmana Santa tarragonina d'aquells primers anys del segle XX: la premsa local tarragonina.

Desconexim certament com era l'antiga peanya del segle XIX, però podríem gairebé assegurar que devia ser semblant a la de la il·lustració que reproduïm, de dimensions reduïdes, ja que fins a l'any 1872 l'acompanyament de la imatge es feia sota pal·li. El que sí coneixem per la premsa és que aquesta peanya va ser construïda el 1868, tal com ens indica una nota del *Diario de Tarragona* del 7 d'abril: «Entre los diversos cambios y mejoras que se introducen este año en algunas de las imágenes y ornamentos propios de la procesión, cuéntase una hermosa carroza cubierta de paño y seda negra con adornos recamados en oro que se han procurado los señores congregantes de la P. Sangre para la imagen de Nuestra Señora de la Soledad». Aquesta peanya era senzilla, sense cap treball decoratiu de fusta, però destacava pels ornaments brodats amb fil d'or de les faldilles de color negre.

(*) Fragment del full de rengle *La Processó del Dijous Sant*, editat per F. Paluzié a finals del segle XIX.
Font: *Costumari* de Joan Amades. Document cedit per l'Associació Cultural Joan Amades.

Pas de la Mare de Déu de la Soledat. Anys trenta. Arxiu Daniel Pallejà

1925. Instal·lació de rodes al pas.
Arxiu Daniel Pallejà

Any 1929. El pas desfilant per la Rambla Nova. Arxiu Daniel Pallejà

Dos dies més tard, una nota que detalla la composició de la processó del Divendres Sant confirma que el pas seria «conducido bajo palio, cuyas varas están conferidas a doce individuos que pertenecen a la Congregación de la Purísima Sangre». Per tant, aquesta peanya no podia ser gaire gran. El pal·li, amb només sis varals, era portat per dotze congregants que s'anaven alternant durant el recorregut de la processó.

Anem al 1905. Tal com dèiem, la Congregació de Senyores de la Mare de Déu de la Soledat, ja constituïda l'any 1876, amb l'impuls del president i alhora prefecte de la Congregació de la Sang, el Dr. Pau Ayala, decideix substituir la vella peanya ja deteriorada del 1868. Així, trobem al *Diario de Tarragona* del 28 de març que «las señoras de la Congregación de la Purísima Sangre que tienen a su cargo la Virgen de la Soledad, tratan de hacer construir una nueva y lujosa carroza para dicha imagen, con el fin de que pueda estrenarse en la próxima procesión del Viernes Santo».

Dos dies més tard el mateix rotatiu amplia la notícia: «El celoso prefecto de la Congregación de la Purísima Sangre, canónigo D. Pablo Ayala, venia sustentando la idea de construir una nueva carroza para la venerada imagen de la Virgen de la Soledad. Para ello el ilustre prebendado formó un proyecto, bajo el cual ha dibujado el correspondiente diseño el reputado escultor D. Félix Ribas, a quien el Sr. Ayala ha confiado la realización de la obra. Esta, según el diseño que hemos tenido ocasión de ver, será de sumo gusto artístico y llamará la atención en la próxima procesión del Viernes Santo.»

No trobem cap més referència fins a l'11 d'abril, quan novament el *Diario de Tarragona* informa que «se trabaja activamente para que se halle terminada a su debido tiempo la carroza que conducirá a la Virgen de la Soledad. Dicha carroza se construye bajo la dirección de D. Félix Ribas, corriendo la pintura a cargo del Sr. Cornadó y la fabricación de aparatos el señor Danús». Els aparells del Sr. Danús són els braços amb les tulipes de llum instal·lades. Aquests braços, vuit en total, portaven cinquanta tulipes amb els ciris, tal com ens diu el mateix rotatiu en la crònica de la processó del Divendres: «[...] congregantes con vesta y golilla acompañando el paso de la

imagen de la Virgen de la Soledad, llevada sobre una nueva y riquísima carroza adornada con artísticos candelabros que contenían cincuenta luces [...]».

En l'edició del *Diario* del Diumenge de Pasqua apareix una nota més acurada. Es tractava d'un elogi a la peanya nova, al promotor i als artistes que la van realitzar, alhora que realçava aquesta nova adquisició que ajudà a enriquir artísticament el conjunt de la processó del Sant Enterrament del Divendres Sant:

«LA NUEVA CARROZA DE LA SOLEDAD. – Con justa razón tiene ya fama universal la esplendidez con que Tarragona celebra todos los años la procesión del Viernes Santo, en la que, y como a porfía, emulan unas con otras todos los gremios y hermandades con la mayor brillantez y lucimiento sus respectivos pasos.

En el presente le ha cabido la suerte dar un agigantado paso en aquel sentido a la Congregación de Señoras de la Purísima Sangre que tiene a su cargo la Virgen de la Soledad, y en efecto, el M. I. señor prefecto D. Pablo Ayala que ha tiempo tenía iniciado su hermoso proyecto para la construcción de una nueva carroza en donde se pudiera llevar dignamente tan venerada imagen en la procesión, ha visto este año colmados sus deseos. Y verdaderamente dicha carroza ha sido lo más notable que se ha visto en dicho acto religioso por su riqueza en los trabajos de escultura practicados con suma pulcritud y delicadeza en los talleres de D. Félix Ribas; su pintura y dorados llevados a cabo por el artista D. Pablo Cornadó y los ricos candelabros primorosamente trabajados por el industrial D. Juan Danús, que con el paño y adornos de seda y oro formaban en conjunto una obra acabada que era el encanto y admiración de los congregantes de ambos sexos y del público inteligente.»

D'aquesta peanya, podem veure per diferents fotografies de l'època que als laterals del pis superior hi destacaven quatre escuts ornamentals treballats en fusta i daurats: al frontal i al darrere, l'escut de la Congregació de la Soledat, un cor traspasat per una espasa; en un lateral, l'escut de la Congregació de la Sang amb les cinc llagues, i a l'altre, el dels aspirants, dos flagells creuats amb la columna de la flagel·lació.

Aquesta peanya tan artística va ser duta a coll fins al 1924. L'any següent, davant les crítiques rebudes sobre l'excessiva durada de la processó per les múltiples aturades dels passos duts a espatlles i l'elevada despesa que suposava el lloguer dels portants, la Congregació de la Sang decidí posar rodes als seus misteris. D'aquesta manera al pas de la Soledat se li va fer una nova carrosseria fabricada al taller del Sr. Joan Marrugat i Almirall i passà a ser dut per dos homes que l'empenyien, tal com es pot veure a la fotografia del pas de la Soledat per la coca central de la Rambla Nova.

Però aquest pedestal va desaparèixer engolit per les flames juntament amb les imatges, altars i tot el que es guardava a l'interior de l'església de Natzeret el fatídic 21 de juliol del 1936, al bell mig de la plaça del Rei, centre neuràlgic de la nostra Setmana Santa.

Daniel Pallejà Blay

Fonts consultades:

— *Diario de Tarragona* (anys 1868 i 1905). Biblioteca Hemeroteca Municipal de Tarragona.

D'iconografia paleocristiana a Tarragona (III)

EL SARCÒFAG DEL PEDAGOG DE LA NECRÒPOLIS

DE LA FÀBRICA DE TABACS

Joan Menchon Bes

Arquèdleg municipal, Ajuntament de Tarragona

En aquest tercer lliurament sobre la iconografia paleocristiana de Tarragona, volem centrar-nos en una altra peça de la Necròpolis de la Fàbrica de Tabacs. Ens referim al Sarcòfag del Pedagóg, també trobat durant les excavacions dutes a terme als anys vint i trenta del segle passat. Actualment forma part de les col·leccions del Museu Nacional Arqueològic de Tarragona i s'exposa al centre d'interpretació la Necròpolis.

Es tracta d'una magnífica peça de marbre de Proconès (Προκόννησος, l'actual illa de Màrmara, a Turquia). D'entrada les dimensions no ens deixen indiferents: 2,16 metres de llarg, 71 cm d'alt i 67 de fons. És una peça rectangular, amb els cantons arrodonits i amb la cara principal decorada curosament. S'ha datat al darrer quart del segle III dC, és a dir és dels testimonis paleocristians més antics de la ciutat, i proper en el temps al martiri dels bisbes Fructuós, Auguri i Eulogi.

La part més interessant del sarcòfag mostra el discurs iconogràfic. Es divideix en cinc sectors, registres o panells. El central i els dels dos extrems són els que mostren les imatges a les quals després ens referirem. Els altres dos, que separen les parts iconogràfiques, són decorats amb els típics estrígils presents en força vasos funeraris de l'època.

El panell central mostra una escena en què un personatge amb una prominent barba, cabellera i plomes sobre el front apareix assentat i acompanyat amb túnica i pal·li. Està llegint un volum que té a les mans. Se l'identifica amb un filòsof, pedagóg o poeta. Al seu costat hi ha un herma, és a dir, un pilar sobre el qual es troba un bust, normalment el déu Hermes, signe de la força física i masculinitat. És un element d'origen grec usat per marcar, delimitar carreteres, límits i fronteres i té una funció protectora que allunya el maligne. Al món grec sovint presenten escrites endevinalles, enigmes o sentències (apotegmés – αποφθεγμα). Amb el temps els hermes passaren de ser figures barbades a imatges de joves, i per tant imberbes. Si bé són d'origen grec, no són estranys en el món romà, i es troben, per exemple, a les residències de les famílies benestants o als jardins. No és, doncs, estrany que al costat de la figura del filòsof, poeta o pedagóg, qui desenvoluparia la seva activitat en l'àmbit domèstic de famílies ben posicionades pugui aparèixer aquest element protector.

Amb el filòsof hi ha dos joves que l'escolten. Un és més petit i es troba davant seu i porta un *volumen* o llibre a les seves mans. L'altre jove és darrere del lector, tot i que també el podríem interpretar com un altre herma.

Als extrems del frontal del sarcòfag hi ha les *images* dels difunts que serien enterrats al seu interior. A la dreta de l'espectador hi ha una figura masculina vestida com un filòsof, amb el *pallium* i un *volumen* entre les mans. A l'esquerra, una dona, talment l'esposa i representada com Musa, amb túnica i mantell, amb un altre *volumen*. El tipus de pentinat és el de mitjan segle III, tot i que la fesomia porta potser a una datació una mica posterior.

Fotografia de les excavacions de la Necròpolis de Tabacalera, amb l'aparició del sarcòfag del Pedagog (SERRA VILARÓ, Juan. *La necrópolis de San Fructuoso*. Tarragona 1948).

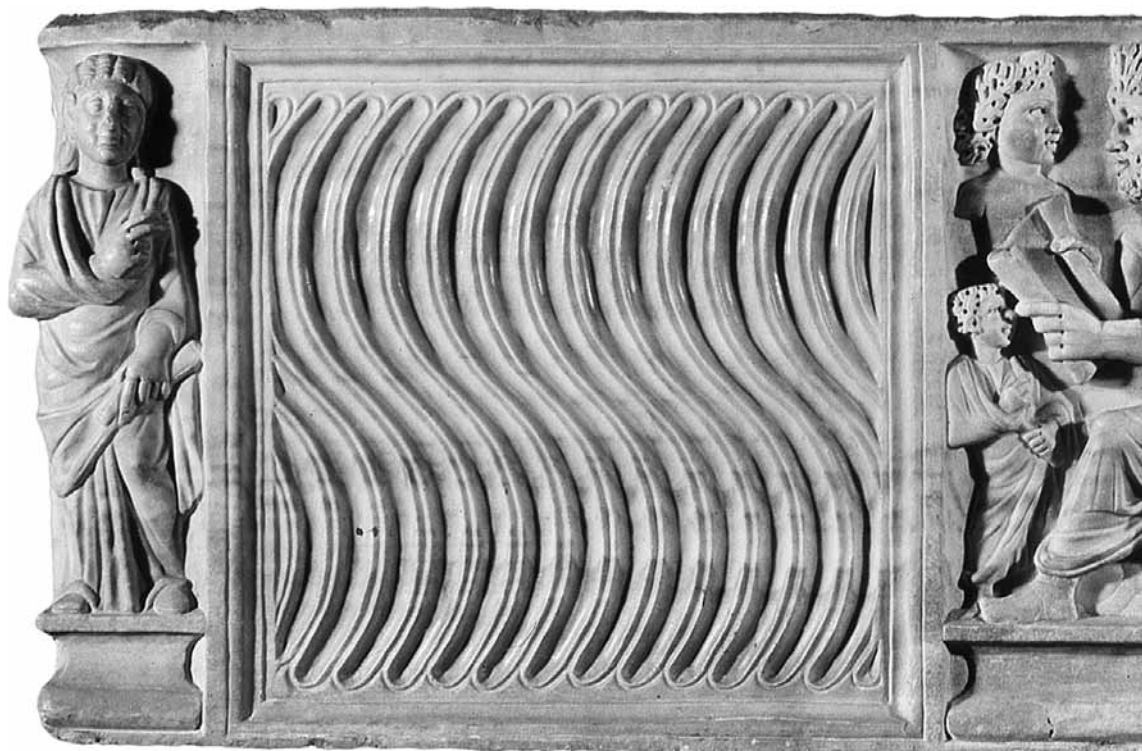
La iconografia funerària romana a partir del segle III comença mostrar el difunt com un heroi o déu i sovint se'l representa com un filòsof, poeta o savi. En el cas que ara comentem, assegut i envoltat de llibres (*volumina*) i l'actitud de lectura porta a aquesta interpretació.

Al darrere d'això hi ha una explicació que s'ha de relacionar amb el neoplatonisme i el seu pensament sobre la immortalitat per la vida contemplativa, és a dir, la Música, la Poesia i la Filosofia. D'ací la representació femenina com a Musa.

Hem d'entendre que el neoplatonisme és una renovació del pensament del vell filòsof grec, però des d'una perspectiva religiosa, especialment a partir del segle II, on es barregen amb pensaments de Filó d'Alexandria, amb la seva doctrina del *logos* i la introducció d'éssers interlocutors entre Déu i el Món. A més, també rep influències de l'aristotelisme i l'estoïcisme, en un marc de sincretisme o síntesi religiosa que s'estén als primers segles de l'era. Amb Plotí, aquest corrent filosòfic pren carta de naturalesa i són clares les relacions amb el pensament cristià.

El pensament neoplatònic vol redescobrir les veritats fonamentals, l'autèntica filosofia quant recerca de la veritat, de manera que és una manera de vida determinada i esdevé una religió. El camí de descoberta és la introspecció des de la religió. El bé és Déu i les idees són els arquetips de la ment divina, tot i que apareix com a incognoscible i inefable, ja que Déu és absolut.

La visió cosmològica del neoplatonisme origina les hipòstasis divines. La primera és l'U o Primer; la segona és el *Nous* o Intel·lecte, i la tercera, l'Ànima del Món, que procedeix de la segona

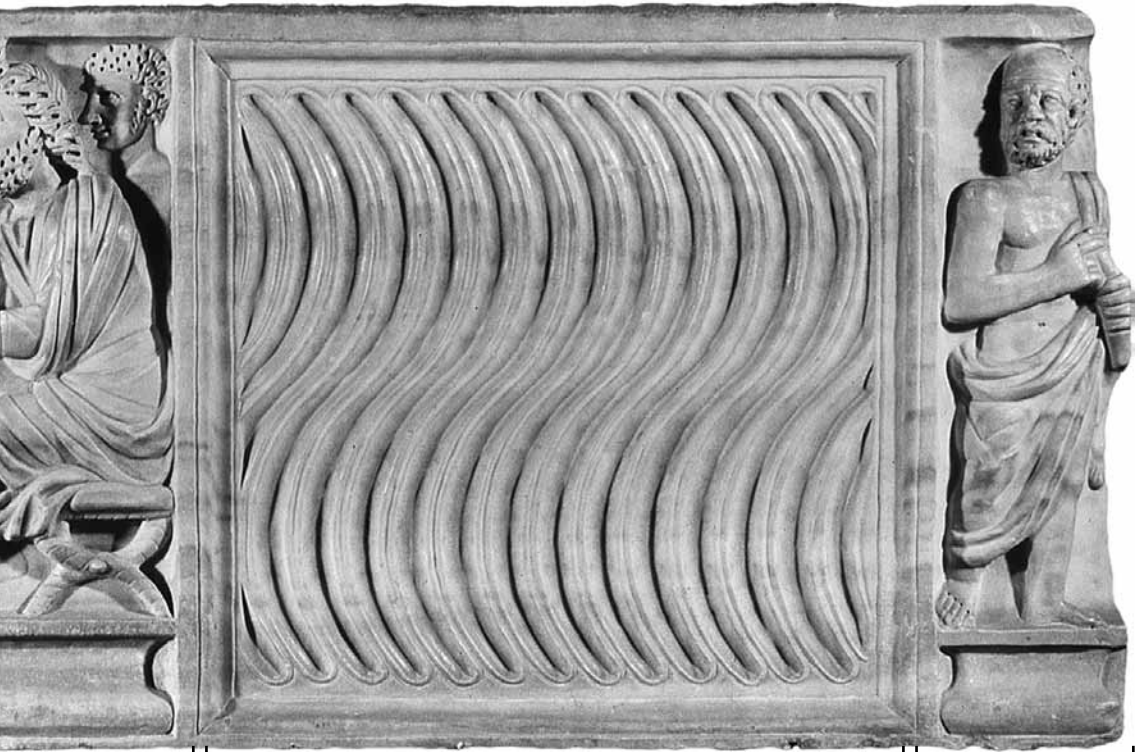
<i>Imagines dels difunts</i>	estríglis	El pedagog

i genera diverses ànimes individuals. La concomitància d'aquesta tríada amb la Trinitat cristiana és clara. l'home, com a ens que té cos i ànima, pot atansar-se a la divinitat pel procés d'introspecció i interiorització que el porta a l'èxtasi místic.

El cert és que el neoplatonisme va influir en autors cristians mitjançant el pensament del sant i bisbe Agustí d'Hipona o el Pseudo Dionisi Aeropagita, que després són determinants en la filosofia medieval cristiana, musulmana i jueva, com es veurà en Avicenna.

Veiem, doncs, una clara correlació entre neoplatonisme i cristianisme que es localitza en les expressions iconogràfiques d'aquest període, on certament no podem albirar si estem davant un plantejament filosòfic de tipus pagà o ja cristià, o millor dit, encara no es pot separar l'un de l'altre.

En el cas del nostre sarcòfag veiem aquest pas o unió dels dos pensaments sobre el transcendent, el neoplatònic i el cristià, amb elements de clara tradició clàssica, com l'herma, Musa, el filòsof, el pedagog o els seus deixebles que gairebé tots tenen la seva continuïtat en la iconografia cristiana.

o poeta	estríglis	<i>Imagines dels difunts</i>

La interpretació simbòlica cristiana és clara. Jesús com a mestre, primer dels apòstols, els seus deixebles i després els seus seguidors. Jesús de Nazaret seria el propagador de la veritable fe, de la veritable filosofia, com el presenten els apologetes cristians del segle II. Es lògica l'assimilació iconogràfica del mestre i els seus alumnes, deixebles o seguidors, perfectament emmarcable en la transmissió del pensament del món antic, especialment grec i romà i en aquest context filosòfic neoplatònic.

La teologia alexandrina, com Climent equipara la imatge del pedagog amb el *Logos*, és a dir Jesús, de manera que se'n apareix com a mestre, fins i tot com a filòsof amb pal·li i una espatlla nua, com es veuria en la figura masculina del nostre sarcòfag o un del Museu de les Termes de Roma (de l'any 300 aproximadament). L'equiparació de Jesús amb un pedagog es va estenent amb el temps, des dels sarcòfags fins a les basíliques, fins i tot entronitzat, o de peu en un turó del Paradís transmetent la Llei. La figura entronitzada amb el temps portaria a donar exemples prou coneguts, la *Maiestas Domini* i el Pantocràtor, prou estesos en l'art medieval.

Programa D'ACTES

2015

Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang i la Mare de Déu de la Soledat i Reial i Venerable Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist.

DIJOUS 26 DE FEBRER

17.45 h Junta General Ordinària a la sala d'actes de la seu social (carrer Natzalet, 1).

19.00 h Missa per les difuntes, església de la Trinitat (plaça del Rei).

DISSABTE 7 DE MARÇ

La Congregació organitza, conjuntament amb la banda i els portants del pas, un pelegrinatge al santuari de Montserrat amb el pas de la Mare de Déu. El motiu és celebrar els 25 anys de dur a l'espatlla la nostra imatge titular i els 25 anys de la creació de la banda de timbals.

11.00 h Missa conventual.

15.30 h Processó amb el pas i la banda de tambors des de la plaça de Santa Maria fins l'entrada del pas a la basílica.

16.00 h Exercici de la corona dolorosa a l'altar major.

DIMECRES I DIJOUS 11 i 12 DE MARÇ

18.00 - 20.00 h Lloguer de vestes de congregantes de la Congregació de la Mare de Déu de la Soledat. Lloc: seu de la Congregació (carrer Natzalet, 1).

DIUMENGE 15 DE MARÇ

12.30 h Auditori August (Palau de Congressos): Concert i presentació de la marxa processional "Verge de la Soledat", compost pel Sr. Òscar Miguel Losada. A càrrec de la Banda Unió Musical i Banda de la Congregació de la Mare de Déu de la Soledat.

DILLUNS 16 DE MARÇ

20.00 h Presentació de l'opuscle de la Reial i Venerable Congregació de la Puríssima Sang de Nostres Senyor Jesucrist, a càrrec del Dr. Josep M. Solé Poblet. Lloc: església de Natzalet.

DIMARTS 17 DE MARÇ

20.00 h Presentació de l'opuscle de la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang i de la Mare de Déu de la Soledat, a càrrec de la Dra. Sofia Mata de la Cruz, directora del Museu Diocesà de Tarragona. Lloc: església de Natzalet.

DIMECRES I DIJOUS 18 i 19 DE MARÇ

18.00 - 20.00 h Repartiment de vestes infantils.

DIMECRES 25 DE MARÇ

20.00 h Conferència quaresmal, a càrrec de Mn. Ramon Corts Blay, rector de la basílica de la Concepció de Barcelona. Organitzada per la Reial i Venerable Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang i de la Mare de Déu de la Soledat. Lloc: església Sant Agustí.

Programa D'ACTES

2015

DIUMENGE DE RAMS, 29 DE MARÇ

11.00 h Benedicció de les palmes al carrer de les Coques. Processó a la S.E. Catedral i Santa Missa, presidida per l'Excm. i Rvdm. Dr. Jaume Pujol Balcells, arquebisbe de Tarragona i primat.

19.00 h Des de l'església de Natzaret, solemne viacrucis per la Part Alta i el passeig Arqueològic que acabarà a la S.E. Catedral, on serà venerat el Sant Crist de la Sang, i es tornarà posteriorment a l'església de Natzaret. Els congregants han de portar vesta i gorgera.

DILLUNS SANT, 30 DE MARÇ

10.30 h Missa crismal, a la S.E. Catedral, presidida per l'Excm. i Rvdm. Dr. Jaume Pujol i Balcells, arquebisbe de Tarragona i primat.

DIMECRES SANT, 1 D'ABRIL

20.00 h Assistència del pas la Flagel·lació, acompanyat de congregants i aspirants de la Mare de Déu de la Soledat i de la Reial i Venerable Congregació de la Sang i la banda de timbals a la processó del Dolor, que sortirà de l'església parroquial de Sant Joan.

DIJOUS SANT, 2 D'ABRIL

19.00 h Solemne Ofici del Sant Sopar del Senyor. Tot seguit, torns de guàrdia d'honor dels Armats al Santíssim Sagrament. Lloc: església de Natzaret.

DIVENDRES SANT, 3 D'ABRIL

6.00 h Sermó de Passió, predicat per l'Excm. i Rvdm. Dr. Jaume Pujol i Balcells, arquebisbe metropolità de Tarragona i primat. Lloc: Catedral.

6.15 h Sortida dels congregants que acompanyin el Sant Crist de la Sang, que es dirigiran a la S. E. Catedral, des d'on a les

6.30 h sortirà el solemne viacrucis, que finalitzarà a l'església de Natzaret.

12.00 h Solemne Acció Litúrgica i Veneració de la Creu, a la nostra església de Natzaret.

16.15 h Sortida dels Armats, que començaran a recollir els passos de les diferents confraries i germandats que participen en la processó.

17.45 h Les aspirants i congregants poden acompanyar el pas de la Mare de Déu de la Soledat des del Col·legi d'Enginyers Industrials (c/ Escrivanies Velles) fins a la plaça del Rei.

20.00 h Des de l'església de Natzaret, tradicional Processó del Sant Enterrament, declarada festa tradicional d'interès nacional per la Generalitat de Catalunya.

Assistència a la Processó del Sant Enterrament acompanyant la Mare de Déu de la Soledat.

DISSABTE SANT, 4 D'ABRIL

18.00 h Processó de la Soledat, que es dirigirà a la Catedral, on se celebrarà l'exercici de la Corona Dolorosa, a càrrec de Mn. Manuel Fanjul García.

22.30 h Vetlla Pasqual a la S.E. Catedral, oficiada per l'Excm. i Rvdm. Dr. Jaume Pujol Balcells, arquebisbe de Tarragona i primat.

DIMARTS I DIMECRES 14 I 15 D'ABRIL

18.00 h - 20.00 h Recollida de vestes d'aspirants i congregants de la Congregació de la Mare de Déu de la Soledat. Lloc: seu de la Congregació (carrer Natzaret, 1).

DIUMENGE 7 DE JUNY

Festivitat de Corpus Christi. Totes les senyores de la Congregació de la Mare de Déu de Soledat que vulguin poden assistir a la processó, al costat de la nostra bandera.

SETMANA SANTA 2015 HORARIS DE LITÚRGIES	ARXIPRESTATS DE TARRAGONA CENTRE I TARRAGONA PERIFÈRIA																		
	Catedral	Sant Joan Baptista	Santíssima Trinitat	Sant Francesc	Sant Pere Apòstol	Sant Pau	Sant Fruituós	Sant Pere i Sant Pau	San Cosme i Sant Damià	Santa Maria / Ferràn La Móra	Santa Clara	Església del Carme PP. Carmelites	Església dels Sants Reis (Sant Agustí)	Església de Sant Antoni de Pàdua	Monestir de les Carmelites Descalces	Santa Maria (Bonavista)	Sant Salvador	Sant Josep Obrer (Torreforta)	Santa Tecla (Camp Clar)
DIUMENGE DE PASSIÓ (Rams) Benedicció dels Rams i Missa																			
	11:00 (Ben. dels Rams i missa) 12:45	12:00	9:30 13:00 (Ben. dels Rams i missa)	11:00 18:00 19:30	12:00	12:00	12:00 13:00 (Col·legi Sagrat Cor) 18:00 (Sanitas)	10:30 12:00	10:30 (Ciutat Residencial) 11:30 (Molnars) 13:00 (Loreto)	11:00 (Ferran i Tamarit) 12:30 (La Móra)	19:00 (vigília) 9:30 11:00 12:00 20:00	12:00	13:00	12:30	11:00	11:00	11:30	11:00 (Missa i Ben. dels Rams)	12:15
DILLUNS SANT Missa Crismal																			
	10:30																		
DIJOUS SANT Pòrtic al Triduum pasqual																			
Missa del Sant Sopar del Senyor	20:00	18:00 20:00	19:00	19:30	20:00	20:00	18:00 (Sanitas) 19:00 (Col·legi Sagrat Cor) 20:00 (Esgl. Par)	20:00	19:00 (Loreto)	19:00 (La Móra) 19:00 (Tamarit) 17:30 (Ferran)	19:30	17:00 19:00	18:00	19:00	19:00	19:00	20:00	19:30	20:00
Hora Santa		23:00	23:00	21:00	22:30	23:00	22:30	21:00	22:30 (Loreto)		22:30	21:00	19:00	22:00	22:00	22:30	21:00	Acabada la Celebració	21:00
Triduum pasqual																			
Primer dia del Triduum pasqual DIVENDRES SANT																			
Via Crucis	6:00 (La Sang)	10:00		11:00	10:00	10:00		10:00	00:15 (Loreto)		9:30	9:30	10:00	10:00	11:30	10:00	11:00	9:00	10:00
Celebració Litúrgica	12:00	15:30	13:00	12:00	12:00	13:00	12:00 Esgl. Par 16:00 (Col·legi Sagrat Cor) 18:00 Sanitas	13:00	13:00 (Loreto)	12:00 (La Móra) 13:00 (Tamarit)	12:00	12:00	13:00	12:00	16:00	17:00 19:30 (Processó)	12:00	17:00	18:00
Segon dia del Triduum pasqual DISSABTE SANT PASQUA!																			
Vetlla Pasqual	22:30	22:30		22:30	21:30	23:00	18:00 Sanitas 22:00 Esgl. Par	23:00	22:30 (Loreto)	20:00 (Tamarit) 22:00 (La Móra)	22:30	20:00	22:00	22:00	22:00	22:30	23:00	22:00	23:00
Tercer dia del Triduum pasqual DIUMENGE DE PASQUA																			
	9:30 11:00 12:30	10:30 12:00 20:00	9:30 12:00	11:00 18:00 19:30	10:30 12:00	9:30 11:00 12:30 19:30	10:00 11:00 12:00 13:00 (Col·legi Sagrat Cor)	10:30 12:00	10:30 C.Resi. 11:30 Molnars 13:00 S.Loreto 17:30 S.Llevant 19:00 S.Loreto	11:00 (Ferran i Tamarit) 12:30 (La Móra)	9:30	11:30	12:00	11:00	11:00	11:00	11:30	9:00 11:00 19:00	12:15

REPSOL

JUNTA DIRECTIVA

President delegat:	Mn. Josep Queraltó Serrano
Priora:	Sra. M. Dolores Nolla Tapias
Vicepriora:	Sra. Dolors Fontana Milà
Tresorera:	Sra. Montserrat Gabriel Costa
Secretària:	Sra. M. Antònia Blanco Segura
Vicesecretària:	Sra. M. Teresa Potau Mas
Majorala primera:	Sra. M. Assumpció Marsal Cavallé
Majorala segona:	Sra. Claustre Sevil Dasca
Majorala tercera:	Sra. Joana Carrasco Forés
Vicetresorera i vocal primera:	Sra. M. Montserrat Amigó Garcés
Vocal segona:	Sra. Montserrat Doménech Figueras
Vocal tercera:	Sra. Gemma Brunet Las
Vocal quarta:	Sra. Yolanda Roca Chesa
Vocal cinquena:	Sra. Helena de Lamoga García-Morato
Vocal sisena:	Sra. Ana Bozalongo Antoñazas
Congregant honorífica:	Montserrat Boronat Inglés
(C. núm. 1)	

1	Montserrat Boronat Inglés	66	Montserrat Company Ventosa	131	M ^a Antonia Blanco Segura
2	Carmen Alaix Sanromá Vda Martí	67	Rosa M ^a García de Plana	132	M ^a Claustre Sevil Dasca
3	M ^a Rosa Gasulla Virgili Vda. Boada	68	Núria Fossas Gil	133	Ana M ^a Sevil Dasca
4	M ^a Josefa Prat López de Salameiro	69	M ^a Alicia Castro Mercader	134	M ^a Pilar Sevil Dasca
5	Claustre Vallhonrat Llorach	70	Montserrat Duch Vda. Salvat	135	Montserrat Iglesias de Ulloa
6	Josefa Adserias Pascual	71	M ^a Elena Llubra Mateu	136	Roser Potau Mas
7	Pilar Teixell Solé	72	M ^a Asunción Marsal del Fraile	137	M ^a Teresa Potau Mas
8	Carmen Dols Cabré	73	M ^a Asunción Roselló de Colet	138	Marta Potau Mas
9	Manolita Segura Sanabria	74	Trinidad Moreno de Romeu	139	Patricia Tapias Ibañez
10	Teresa Bondia Aguiló	75	M ^a Dolores Nolla Tapias	140	M ^a Josefa Sotoca Cortés
11	Angelina Sordé Folch Vda. Sentís	76	Isabel Veciana Botanch	141	Mercè Jané Alegret
12	Carmen Güell Pasalodos	77	M ^a del Carme Bosqué Ibañez de Marsal	142	M ^a Carmen Martí Viamonte de Terraza
13	Teresa Casanovas Pedra	78	Montserrat Tapias de Martínez	143	M ^a Carmen Campo Gomicia de Gómez
14	Rosa Pedra Pons	79	Isabel Iglesias Pocurull	144	M ^a Dolores Plana Gavalda
15	M ^a Cristina Güell de Pons	80	M ^a Josefa Ferrer Fortuny	145	M ^a Pilar Aromir Vda. Martí
16	Montserrat Carballeira Vda. Roca	81	M ^a Victoria Rimbau	146	M ^a José Salameiro Prat de Piera
17	M ^a Dolores Nadal Alaix	82	M ^a Montserrat Bords Cobo	147	M ^a Montserrat Jané Alegret
18	Mercedes Izquierdo Vda. López Duque	83	M ^a Carmen Barriach Molas, de Juan	148	M ^a Luisa Castanedo Pérez
19	M ^a Angeles Bertrán Doce	84	M ^a Pilar Fontana Milà	149	Mercedes Palomino Vda. Sales
20	Juana Fa de Anguela	85	M ^a Dolores Fontana Milà	150	Montserrat Carrasco Solà
21	Dolores Sans Vilalta Vda Mezquida	86	M ^a Concepción Oribe Vda Cañellas	151	Eulàlia Potau Mas
22	M ^a Josefa Dalmau de Morán	87	M ^a del Carmen Iglesias Gomà Vda. Espejo	152	M ^a Mercedes Ferré Porqueras
23	Rosa Martí de Durán	88	M ^a Pilar Roselló de Seró	153	Ana Salameiro Prat
24	M ^a Josefa Jané Vda. Sanromà	89	M ^a Dolores López Izquierdo	154	Marta Salameiro Prat de Henere
25	Carmen Garcia Pujol	90	M ^a Magdalena Roselló Cavallé	155	Montserrat Vilà Miquel
26	M ^a del Carmen Aixalà de Diego, Vda. Magarolas	91	Rosalía Vallvé Navarro	156	Montserrat Potau Mas
27	M ^a del Pilar Borrás de Alió	92	M ^a Josefa Sanromá de Esquerrà	157	M ^a Victoria Espejo Iglesias de Gómez Iturriaga
28	M ^a Asunción Murtra Solé	93	M ^a Teresa Banús de Martorell	158	Inés Solichero Roselló
29	Amelia Baixauli Echevarria	94	M ^a Teresa Aragonés Valls	159	Soledad Sánchez Yepes
30	Pepita Rodríguez Fonts	95	Francisca Moreso de Català	160	M ^a Carmen Fortuny Grau
31	Montserrat Colet Sancho Vda. Sugrañes	96	M ^a Asunción Tarragó Guinovart	161	M ^a Dolores Castellà Záforas
32	Elvira Braña Pedrol	97	Isabel López Izquierdo de Potau	162	M ^a Jesús Pallarés Coll
33	Marta González Pedrol Vda. Escatllar	98	M ^a Cristina Vidal Pedrol	163	Montserrat Alegret Vda. Lleixà
34	M ^a Teresa Arto de Juncosa	99	Angeles Anguela Fa	164	Mercedes Alegret de Bou
35	Montserrat de Muller de Travé	100	Angelita de Muller de Tarradellas	165	M ^a Luisa Alegret Combalia
36	Rosa Cácharo Vda. Teixell	101	Beatriz Merelo Sanromà	166	Carmen Alegret de Martí
37	M ^a Jose Andreu Bertran de Pastor	102	M ^a Asunción Jané Rodríguez	167	Beatriz de Muller Mencos
38	M ^a Montserrat Gabriel Costa	103	Pilar Banús de Vallvé	168	Sofia de Muller Mencos
39	Conchita Porqueras de Ferré	104	M ^a Rosa Mezquida Sans	169	Chitina Bardají Ruiz
40	M ^a del Pilar Escriu Cobos	105	Inmaculada Sevil Hevia	170	Montserrat Boada Gasulla
41	Margarita Prat Lopez de Mullerat	106	Imma Marsal Cavalle	171	Antonia Fontanilles de Ribé
42	M ^a Dolores Prat Lopez de Sevil	107	M ^a Pilar Sanromá de Sánchez	172	Natividad Tomás Francesch
43	M ^a Dolores Rafi Ollé	108	Mercedes de Muller de Otero	173	M ^a del Carmen Ferrer Egea
44	Lupita Cobos Herrera	109	Andrea Castellà Záforas	174	M ^a José Guillén Torres de Solé
45	M ^a Victoria Pedrol Medina	110	M ^a Valentina Sotoca Cortés	175	M ^a Claustre Salvat Duch
46	Esther Ferré Dalmau	111	M ^a Elena Roselló Cavallé	176	Alicia Roca Carballeira
47	M ^a Antonia Escarré de Adseria	112	Rosa Margarita Roselló de Matas	177	M ^a Angeles Hernandez-Sanahuja Anguera
48	M ^a Montserrat Ruiz Alsina	113	Montserrat Dols Saperas	178	Rosa Margarita Hernandez-Sanahuja Anguera
49	M ^a Glòria Male de Pujol	114	M ^a Teresa Alfaro Bozalongo	179	M ^a Carmen Alvarez Pérez
50	M ^a Dolores Argemí Elias Vda. Bisbal	115	Paquita Baila Vda. Sanromà	180	Júlia Rovira Murillo
51	Carmen Casas Ferré	116	Montserrat Segarra Ferran	181	Angeles Campo Gomicia de García
52	M ^a Teresa Pinilla Cano	117	M ^a Teresa Graupera Arbos	182	Montserrat Tomás de Pepió
53	M ^a Teresa Fernández Gimenez de Boronat	118	Teresa Civit Rovira	183	M ^a Elena Donoso Mezquida
54	Montserrat Serra Tutusaus	119	M ^a Angeles Peralta Maestrejuán	184	M ^a Angeles Roca Carballeira
55	M ^a Dolores Castiñeira Vda Simo	120	Dominica Orea Herrán	185	Carmen Lou Morrón
56	Chitina García Pujol	121	Mercedes Pujals de Martí	186	Carmen Bernabé Serra
57	Montserrat Costa Vda. Virgili	122	M ^a Carmen Sanromá Jané	187	Emma Blanco Zarate de Prat
58	M ^a Rosa Perelló de Vallverdú	123	Pilar Alió Borrás de Ricomà	188	M ^a Dolores Larrubia de Julve
59	Mercè Alegret Vda. Jané	124	Berta Malet Masalles	189	M ^a Rosa Budesca Aguiló
60	M ^a Luisa Pérez de Castanedo	125	M ^a Concepción Ferré Porqueras	190	Ana M ^a Queralt Fontanals
61	M ^a Dolores Esqué Ruiz	126	Helen Artigau Cots de Solé	191	Núria Gómez Porta
62	M ^a Teresa Esqué Ruiz	127	Adelaida Espejo Iglesias de Palau Ribes	192	M ^a Emilia Bautista Figuerola
63	Roser Mas Vda. Potau	128	Mireia Espejo Iglesias de Castro	193	Raimunda Olivé Vda. Pallach
64	M ^a Elisa Ferrándiz Garreta	129	M ^a Jesús Coll de Pallarés	194	Josefina Oriol Baiguer Vda. Massó
65	M ^a Montserrat Amigó Garcés	130	Teresa Galea de Carcolé	195	Alicia de Muller Mencos

196	Mª Teresa Mallafré Valero	261	Ana Mª Brú Gómez	326	Mª Teresa Moya Fortuny de Farré
197	Paquita Boltó de Bella	262	Marta Cassany Virgili	327	Natividad Ramírez Giménez
198	Mª Claustre Magallón Vidal	263	Joaquina Aznar Bielsa	328	Mª Luisa Pastor Andreu
199	Rosalía Cusidó de Maseras	264	Olga Robledo Artigau	329	Mª Teresa Martorell Banús
200	Juana de Aróstegui Pérez, de Monravá	265	Sandra Moncunill Sevil	330	Mónica Julve Larrubia
201	Teresa Martí Aromir	266	Isabel Potau Mas	331	Ana Mª Salazar Echevarria
202	Carmen Queralt Fontanals	267	Isabel Serrano Coll	332	Marta Serrano Coll
203	Amparo Cajigao Grau Vda. Mallafré	268	Sandra Pinilla Andreu	333	Núria Mercadé Casanova
204	Amparo Mallafré Cajigao	269	Lourdes Panadés Grau	334	Ana Mª Bea Ribes
205	Julia Tapias de Tresseres	270	Mª Dolores Roquet-Jalmar Ensesa	335	Francisca Adell Pérez
206	Mercedes Tapias Albiac	271	Natalia Segura Pérez	336	Isabel Moreno Lara
207	Mª Teresa Campanera Perramon	272	Montserrat Virgili Dalmau	337	Ana Estopá Navalón
208	Angela Simó Gibert	273	Montserrat Virgili Costa	338	Mª Teresa Carcolé Vidal
209	Francina Marcó Nieves	274	Mª Cinta Pons Mestres Vda. Esporrín	339	Maruja Ballarín Sarrablo
210	Montserrat Coll de Serrano	275	Antonia Bosch Rillo	340	Anna Lladó Madico
211	Josefa Gassó Mestre	276	Mª Isabel Colet Solé	341	Pilar Cortés Palau
212	Mª Rosa Robert Cardona de Virgili	277	Mª José Colet Solé	342	Montserrat Sentís Tamburini
213	Yolanda Roca Chesa	278	Ventura Soler Finet	343	Dolores Juncosa García
214	Ines Potau Mas	279	Mercedes Pinós de Farré	344	Eva Tarragó Amigó
215	Ángeles Escobar Garrido	280	Marta Gago Panadés	345	Natalia Solé Navalón
216	Mª Juana Zaragoza Gras	281	Araceli Carrasco Muñoz	346	Alejandra Marsal Bosqué
217	Josefa Cañellas Horta	282	Teresa Blanco Segura	347	Aguada del Fraile Marsal
218	Mª Dolores Lafuente Alonso	283	Carmen Blanco Segura	348	Núria Marsal Periz
219	Mª Pilar Serrano de Pallarés	284	Inmaculada Bea Ribes	349	Meritxell Baches Serra
220	Esmeralda Sevil Gomis	285	Cristina Pinilla Andreu	350	Núria Alegret Fontana
221	Montserrat Sevil Gomis	286	Patricia Marsal Bosqué	351	Mª Carmen Morán Dalmau
222	Juana Recasens Bassetas	287	Olivia Merelo de Barberá Roig	352	Mª Mercedes Boronat Fernández
223	Carmen Vericat Royo	288	Asunción del Fraile Marsal	353	Núria Gabriel Lop
224	Mª Teresa Rodríguez Monte Verde de Jané	289	Cristina Marsal Periz	354	Maria Pino Roca
225	Gertrudis Martí Aromir	290	Mercedes Monravá Aróstegui	355	Belén Brú Roig
226	Cristina Lleixà Alegret	291	Marta Gómez Masdeu	356	Mónica Sabaté Amenós
227	Mª Victoria Rosell Rimbau	292	Beatriz Rosell Rimbau	357	Noelia Llitrà Dalmau
228	Cristina Satué Vallvé	293	Beatriz Pino Roca	358	Beatriz Solé Artigau
229	Mercedes Vallvé Martí	294	Almudena Aymat Satué	359	Alejandra Pastor Andreu
230	Carmen Trillas García	295	Maria Martí Solé	360	Christine Vaucouloux Esqué
231	Sara Guardia Catalán	296	Mª Eugenia Gabriel Lop	361	Alba Colet Roselló
232	Rosa Mª Solé Rubio	297	Paquita Pons Saperas	362	Carlota Vallvé Banús
233	Teresita Fontana Bertrán Vda. Prat	298	Lidia Alcalde Cugat	363	Helene Vaucouloux Esqué
234	Lourdes Gras Virgili	299	Sílvia Serres Soler	364	Mª Victoria Esquerria Sanromà
235	Mª Glòria Vallvé García de Solé	300	Natalia Serres Soler	365	Cecilia Julve Larrubia
236	Magda Bernaus Pascual	301	Elisabeth Benítez Gispert	366	Marta Huber Potau
237	Carmen Calvo Huguet	302	Mercè Pallach Olivé	367	Laura Huber Potau
238	Rosa Mª Capdevila de López	303	Mª Dolores Nogués Vall	368	Emma Prat Blanco
239	Mª Dolores Andreu Salomó	304	Modesta Pozuelo Molina	369	Núria Prat Blanco
240	Mª Belén Ansuaga Sentís	305	Pilar Pozo Pozo	370	Anna del Fraile Marsal
241	Gloria Salvat Duch	306	Carmen Velasco Muñoz	371	Anna Vilà Tapias
242	Montserrat Fortuny Grau	307	Carmen Junquera Burdeos	372	Maria Adserias Escarré
243	Xandra Tarragó Amigó	308	Inmaculada Romero García	373	Ana Franco Martínez
244	Concepción Enseñat Aznar	309	Mª Pilar Adserà Gebellí	374	Montserrat Bella Boltó
245	Juani Franco Martínez	310	Sagrario Pozo Martín	375	Mona Moncunill Sevil
246	Pilar Serrano Coll	311	Montserrat Doménech Figueras	376	Esther Andreu Sevil
247	Beatriz Satué Vallvé	312	Maria Prim Carrasco	377	Adela Rodríguez Tapias
248	Laura Passiti Franquet	313	Marta Artigau Cots	378	Teresa Esqué Englund
249	Adela Tapias López de Rodríguez	314	Mª Camino San Román Castanera	379	Sandra Simó Blanco
250	Ana Mª Tasias Vidal	315	Elisenda Segura Pérez	380	Carlota Ferrándiz Mallafré
251	Ana Mª Lop Vaquero	316	Magda Martí Mercadé	381	Aurelia Ricomà
252	Mª Dolores Gras Sanz	317	Mª Carmen Andrés Pueyo	382	Begoña Ferrándiz Mallafré
253	Amparo Brú Gómez	318	Rosa Mª Torres Queraltó	383	Mª Mercedes Tresseres Tapias
254	Magda Mª Moya Fortuny de Nin	319	Rosa Mª Matute Piñol	384	Mónica Huber Potau
255	Magda Mª Nin Moya	320	Pilar Jané Vda. Mestres	385	Verónica Tapias Zaragoza
256	Mª Victoria Nin Moya	321	Francisca Gras Vendrell	386	Zoa Ferrándiz Sanromà
257	Isabel Miró Berrocal	322	Elena Rivas Llitas	387	Ana Vallvé Fontana
258	Rosa Mª Ricomà Vallhonrat	323	Teresa González Masdeu	388	Inés Potau López
259	Matilde Rodríguez Entero	324	Vicenta Bartolí Merola	389	Alejandra Vives Sanromà
260	Mª Pilar García Medrano	325	Ana Vives Sendra de Saez	390	Iraida Belmonte Sevil

391	Carla Belmonte Sevil	456	Montserrat Riba Garcés	521	Alegría Miró Berrocal
392	M ^a Cristina Aleu Pérez-Gramunt	457	Montserrat Garcés Altadill	522	Ana Miró Berrocal
393	Inés Solé Guillén	458	Mercedes Dalmau Massó	523	Inmaculada Miró Berrocal
394	Mireia Aymat Satué	459	Rocio Llitrà Dalmáu	524	Maria Egoscozabal Solé
395	Rosa López Capdevila	460	Rosa Catalán Cazorla	525	Maite Egoscozabal Solé
396	Laura Gabriel Lop	461	Almudena López Panisello	526	Ana Jané Oliván
397	Gabriela Micó Recasens	462	Mónica Busquets Martí	527	Elena Arqued Jané
398	Elisenda Lloret Ollé	463	Clàudia Teixell Aleu	528	Blanca Jané Oliván
399	Sofia Gasull Guardia	464	Rosana Combalia San Román	529	Rocio Arqued Jané
400	Elisa Marrugat Ferrándiz	465	Maria Cinta Güell Signes	530	Isabel Pigem Ricart
401	Judith Nadal Gras	466	Meritxell Borrás Bové	531	Júlia García Jané
402	M ^a Teresa Boronat Fernández	467	Montserrat Pijuan Cascón	532	Núria García Jané
403	Miriam Pinilla Andreu	468	Marta Cascón Goñi	533	Olga García Jané
404	Alicia Saez Vives	469	M ^a Luisa Torres Sanz	534	Florentina Penco Bermejo
405	Núria Rodríguez Tapias	470	Teresa Fabregat Nuet	535	Carme Tamburini Trallero
406	Marta Gabriel Lop	471	Carmen Fabregat Nuet	536	Josefa Figueras Trillas
407	Ana Fortuny Tásias	472	Miriam Fernández de Caleyá Dalmáu	537	Montserrat Dalmáu Cortés
408	Maria Fortuny Tásias	473	M ^a Francisca Dalmáu Massó	538	Montserrat Aleu Pérez-Gramunt
409	M ^a Victoria Fabregat Sevil	474	Magdalena Pons Solé	539	M ^a Pilar Aleu de Grau
410	Marta Piqué Chacón	475	M ^a Rosa Moncusí Ollé	540	Eva Lourdes Vallvé Alvarez
411	M ^a Isabel Fortuny Miró	476	M ^a Rosa Ciurana Moncusí	541	M ^a Antonia Ferrer Martínez
412	Meritxell Anglès Brú	477	Rosa Picornell Ciurana	542	Angela M ^a Molina Pino
413	Montserrat Anglès Brú	478	Dolors Amell Pons	543	Silvia M ^a Sancho Roca
414	Montserrat Martí Rodríguez	479	Tatiana Belmonte Sevil	544	Carla Aymar Roca
415	Montserrat Martorell Salort	480	Adelaida Gómez de Iturriaga Espejo	545	Anna Mateu Morelló
416	Clara Tarradellas de Muller	481	Roser Costa Albiol	546	Núria Alfaro Mateu
417	Rocio Ramos de Muller	482	M ^a Teresa Rivelles Blanco	547	Clara Rubio Sanromà
418	Gemma Samper Virgili	483	Sandra Lleixà Alegret	548	Beatriz de Castro Espejo
419	Laia Sentís Virgili	484	Teresa Rimbau Prat	549	Filomena Sentís Masip
420	M ^a Dolores de Muller y de Montemayor	485	Paula Piera Salamero	550	Isabel Vallvé Domingo
421	Araceli Salvadó Carrasco	486	Diana Piera Salamero	551	Alicia Vallvé Domingo
422	Montserrat Salvadó Carrasco	487	Carla Henere Salamero	552	Francisca Figueras Simó
423	M ^a Claustre Costa Albiol	488	Patricia Salamero Hostench	553	Marina Vives Blanco
424	Núria Caparrós Pons	489	Blanca de Juan Barriach	554	M ^a del Pilar Solano Prats
425	Rosa M ^a Pintado de Aizpuri	490	M ^a del Mar Basco Cuadrada	555	Montserrat Domingo Saigí
426	Bárbara Pintado Duch	491	Ana Basco Cuadrada	556	Mercedes Dexeus Domingo
427	Mónica Benito Gázquez	492	M ^a Teresa Gutierrez Carrera	557	M ^a Teresa Chillida Ronchera
428	Montserrat Adán Doménech	493	Juana Robert Cardona	558	Teresa Gené Escoda
429	M ^a Montserrat Boada March	494	Natalia Caballero Pavon	559	Rosa Bigorra Fernández
430	Celia García Jané	495	Elisabeth Castell Mallafré	560	Marta Hernández Anadón
431	Soledad García Gorbena	496	Rosa M ^a Torres Fernández	561	Elisenda Morales Bigorra
432	Carlota Sánchez Sanromà	497	Maria Elias Riera	562	Mar Ulloa Iglesias
433	Alba Calderón Marsal	498	Margarita Garijo Sadurní	563	Virginia Martí Llauro
434	Julia Marsal Ricomà	499	Natividad Murtra Solé	564	M ^a Dolors Comas Andreu
435	Glòria Pino Roca	500	M ^a Carmen Domingo Belando	565	Isabel Domingo Martí
436	Anna Potau Bustamante	501	Silvia Montalbán Granero	566	Júlia Solé Guillen
437	Cristina San José Méndez	502	Ana Calvo Elias	567	Alejandra Henere Salamero
438	Vanessa San José Méndez	503	Marta Perez Noguera	568	Raquel Maset Gaya
439	M ^a Amelia Sentís Masllorrens	504	Celia del Diego Tomás	569	M ^a Carme Panadés Ferrer
440	Gemma Mas Sotoca	505	M ^a Rosa Carola Cosialls	570	Ana Hernández Panadés
441	Irene Potau López	506	Francisca Ayala Parejo	571	Leyre Ucha Alfaro
442	Elena Gallego López	507	M ^a Pilar Sarroca Mañé	572	Eulalia Gené Fleix
443	Eva Pijuan Robledo	508	Ana M ^a Fabregat Sarroca	573	Nuria Martí Nieto
444	M ^a Belén Cabré Pérez	509	Mercedes Mañós Gonzalbo	574	M ^a Cinta Andreu Faiges
445	Cristina Savin Vidal	510	Antonia Caparros García	575	Glòria Rovira Martí
446	Clara Savin Vidal	511	Marta Callao Guim	576	Blanca Martí Garrido
447	Elena Ulloa Iglesias	512	Bárbara Guim Llovet	577	Cristina Martí Sirvent
448	Sofia Vilá Pozo	513	M ^a Victòria Guinart Mateu	578	Isabel Rovira Martí
449	Montserrat Solano Prats	514	Cristina Montalbán Fabra	579	Yolanda Casas Roca
450	M ^a Teresa Franquet Sugrañes	515	Pilar Gázquez Jurio	580	Mercè Gea Sales
451	Marta Ricomà Alió	516	Concepción Fabra Lluich	581	Mónica Climent Pomes
452	Miriam Ricomà Alió	517	Maria Jiménez López	582	Ana Ondiviela Bozalongo
453	M ^a del Mar Roig Elias	518	Cristina Casas Roca	583	M ^a Joana Carrasco Forés
454	M ^a Cruz Goñi San Miguel	519	Isabel Bacariz Giménez	584	Teresa Brú Sales Vda. Rovira
455	Pilar Gascón Sotoca	520	Isabel Berrocal Amela	585	M ^a Soledad Aparicio Palazuelos

586	M ^a Concepción Ibars Simó	652	Covadonga Joglar Huber	718	Maria Mullerat Pigem
587	M ^a Claustre Arribas Ibars	653	Irene Huber Company	719	Núria Domingo de Mullerat
588	Belén Ramos de Muller	654	M ^a Angeles Aguar Ferriz	720	Roser Peiró de Mullerat
589	Gloria Albacar Sancho	655	M ^a Mercè Martorell Comas	721	Silvia Fuster Mateu
590	Carme Basora Canals	656	Clara Matas Roselló	722	Anna Labata Marco
591	Laura Val Corominas	657	Andrea Englad Roselló	723	Rosa M ^a Batet Alonso
592	Ana Pallarés Coll	658	Mercedes García Forcada	724	Maria Ferrando Babot
593	M ^a Rosa Company Ventosa	659	Begoña Parra García	725	Inmaculada Ribalt Muñoz
594	Rosa Frisach Domadel	660	M ^a Teresa Fernández Leal	726	M ^a Josefa León Rebollo
595	Elodia García Frisach	661	Agustina Granadero Monjo	727	Dolores Miquel Serrano
596	Eliabeth Aranda Núñez	662	M ^a Dolores Bosch Gutiérrez	728	Rafaela Roman Marín
597	Ana L. Bozalongo Antoñazas	663	Maria Doménech Mezquida	729	Mónica Tarragon Peralta
598	Alejandra Vallvé Banús	664	M ^a Dolores Zaforas Vda. Castellà	730	M ^a Carme Mir Felip
599	Silvia Peña Güell	665	Andrea Losada Castellà	731	M ^a Dolores Sans Vidal
600	Judith San José Mendez	666	Araceli Anadon Esquiroz	732	Purificación López Segura
601	Montserrat Nieto Roldan	667	Ana Pedraza Vidal	733	Miriam Salvadó Agustín
602	Ana Borrull Riera	668	Carla Jané Oliván	734	Julia Robledo Carrió
603	Maria Llobera Calaf	669	Marisé Odena Rosell	735	Elisabeth Arribas Ibars
604	Montserrat Mallafré Gázquez	670	Marina Vallvé Odena	736	Emma Torralbo Avila
605	Pilar Cusido Miró	671	Marta Vallvé Odena	737	Sònia González Ollé
606	Ana Castell Mallafré	672	Carmen Ochoa Calvo	738	Pilar Ortiz de Paz
607	Amalia Palau Gual	673	Gabriela Vallvé Ochoa	739	Laura López Vendrell
608	Puri Gervas García	674	M ^a Teresa Martí Estrada	740	Paula Cristobal Sanz
609	Henar Vendrell Gervas	675	Ana Cristina Campón Ferreras	741	Trini Pérez Yeste
610	M ^a Cristina Barrera Aluja	676	M ^a Luisa Sanz Herraiz	742	Ana Ardanuy Fortuny
611	Marta Balaña Lucena	677	Cristina Peña Güell	743	Araceli Gómez López
612	M ^a Pilar Zarate Sánchez	678	Josefa Fabregat Nuet	744	M ^a Inmaculada Vendrell Blanco
613	Ariadna Arola Brunet	679	Alexandra Micó Albarracín	745	M ^a Carmen Ollé Trias
614	Alejandra Arola Brunet	680	Anna Micó Albarracín	746	M ^a Carmen Duch Torrelles
615	Alicia Benítez Gispert	681	Anna Carme Albarracín García	747	M ^a del Mar Riola Bardaji
616	Mercedes Dalmau Cortes	682	M ^a Angeles López Domínguez	748	Marina Llorach Salvadó
617	Marta Dalmau Roig	683	Antonia Gómez Botella	749	Patricia Escarre Nin
618	Anna Riola Colet	684	Anna Vives Blanco	750	Anna Baviera Calero
619	Aleyda Carrillo Olivé	685	Blanca Ondiviela Bozalongo	751	Júlia Mullerat Domingo
620	M ^a Victoria Grau-Aleu Pérez-Gramunt	686	Gabriela de Castro Espejo	752	Claudia Mullerat Domingo
621	Blanca Escatllar González	687	Mercè Marín Ferrer	753	M ^a Rosa Casellas Andreu
622	Núria Escatllar González	688	M ^a Dolores Duch Bové	754	Glòria Doménech Virgili
623	Núria Valladosera Escatllar	689	Maria Pluvinet Duch	755	Anna M ^a Pons Estradé
624	Carlota Lozano Alsina	690	Josefa Lerin Abellà	756	Teresa Aguinaga Fernández
625	M ^a Mercedes Saiz Murillo	691	M ^a Antonia Morros Lucas	757	Marina Aznar Sanchis
626	Ingrid Alvarez Montalbo	692	Juana García Sánchez	758	Paula Calderón Satué
627	Miriam Alvarez Montalbo	693	Rosa Carme Segalà Capdevila	759	Cristina Muñoz Melich
628	Laura Pons Estradé	694	Ester Sanz Herraiz	760	Gemma Alvaro Polo
629	Alba Boronat Pons	695	Ana Teresa Sanfiz Sancho	761	Cynthia Queralt Alvaro
630	M ^a del Mar Pons Estradé	696	Marta Romeu Morera	762	Alicia Batlle Carbó
631	Sonia Boronat Pons	697	Belen Noguera Mutlló	763	Ana M ^a Fontanals Bonet
632	Iris Pons Romeu	698	Josefa Jiménez Giraldez	764	Inés Calderón Satué
633	Marta Escatllar González	699	Consol Güell Querol	765	Natalia Artero Boronat
634	Marta Grau Carrasco	700	M ^a Cristina Pons Güell	766	Maria Sabaté Sabaté
635	Sonia Grau Carrasco	701	Ruth Pons Romeu	767	M ^a Pilar Bote Vidal
636	Núria Rubio Gómez	702	Marta Bonillo Segalà	768	Vanessa Tierrasca Matute
637	Pilar Icart Perelló	703	Aida Bonillo Segalà	769	Rosa M ^a Tierrasca Matute
638	Joana Serra Virgili	704	Dolors Andreu Prats	770	Paula Fortuny Ardanuy
639	Gemma Brunet Las	705	Mariona Brull Andreu	771	M ^a Cinta Itarte Rabadà
640	Andrea Jordà Martínez	706	Carla Helena Bria Montcusí	772	Gemma Marchena Angos
641	Sonia Mestre Martínez	707	Mireia García Bernaus	773	Mireia Marchena Angos
642	Maria Dolores Signes Ruiz	708	Eugenia Aymat Castresana	774	Joana Angos Mirantes
643	Lourdes García Amate	709	Dolors Diaz Muniz	775	Teresa Leiva Villalba
644	Arantxa Siendones Bordas	710	Cinta Gavalà Seriol	776	Esther Ventura Dalmau
645	M ^a Carmen Alonso Fontbona	711	Inma Gavalà Seriol	777	Josefa Girona Gil
646	Susana García Alonso	712	Isabel Soriano Perea	778	Aida Braña Picó
647	Beatriz Fontenla Aguinaga	713	Paula Baena Zarate	779	Natalia Lacasa Vidal
648	Juana Elena Fontenla Aguinaga	714	Maria Boada Gea	780	Elvira Ballester Garris
649	Josefa Tuset Brú	715	M ^a Dolores Torres Eguiluz	781	Ana Pérez Romero
650	Elisenda Joglar Huber	716	M ^a Neus Torres Eguiluz	782	Maria Murguía Benítez
651	Maria Joglar Huber	717	Laura Sales Palomino	783	Yasmina Solé Carolá

784	Diana Solé Carolá	849	Carlota Fortuny Ardanuy	914	Cloe Labata Ferrandiz
785	Núria Borrull Riera	850	Maria Ribé Rufa	915	Natalia Piñol Suarez
786	Silvia Borrull Riera	851	Anna Valldosa Escatllar	916	M ^a Merce López Vendrell
787	Loli González Felix	852	Núria Flavià Gaya	917	Alejandra Palmira Hernandez Pastor
788	Clàudia Segarra González	853	Montserrat Pomerol Sanchez	918	Emma Stephenson Pastor
789	Ana M ^a Terceño Gómez	854	Inma Figuerola Martorell	919	Lucia Satué Mas
790	Beni Baviera Calero	855	Clàudia Climent Figuerola	920	Dolors Martí Seró
791	M ^a Carmen Franqueza Roca	856	Elia Climent Figuerola	921	Laura Mallafre Gazquez
792	Emilia Preciado Maydeu	857	Nefertari Picó Plaja	922	Irene Perez Passiti
793	M ^a Luz del Amo Clari	858	Ana Montserrat Boronat Sánchez	923	Susana Gonzalez Tost
794	Francisca Josefa March Roca	859	M ^a Pau Galera Hernandez	924	M ^a Asuncion Tost Ortiz
795	Marta Buera Potau	860	Montserrat Hernandez Guasch	925	Mariona Baranda Gonzalez
796	Marina Buera Potau	861	Marina López de Manuel	926	Mercedes Murillo Rodriguez
797	Maria Balaña Lucena	862	Mireia de Manuel Pradas	927	Isidora Cisneros Mojio
798	Yaiza de la Cruz Morán	863	Mercè Pradas Cortina	928	Yolanda Alabart Segura
799	M ^a Carmen Olivera Martínez	864	Carmen Aguirre Parra	929	Maria Nieves Alabart Segura
800	Josefa Martínez Martínez	865	Dolores Almazán Ruiz	930	Julia Caparros Cisneros
801	Rosa M ^a Almagro Roselló	866	M ^a Carmen Almazán Ruiz	931	Rosa M ^a García Martinez
802	Núria Espinet Degracia	867	M ^a Dolores Blanco Almazán	932	M ^a Antonia Rodriguez Vallejo
803	Laura Ventosa Andreu	868	Clara Adserias Hernandez	933	Ramona Gimenez Martinez
804	Inmaculada Llauredó Grau	869	Silvia Adserias Hernández	934	Josefina Andreu Rodriguez
805	Pilar Eloisa Vives Turegano	870	Patricia Segarra Riola	935	Filomena Rodriguez Vallejo
806	Esther Socias Balada	871	Conchita Adserà Pardines	936	Irene Clara Guerrero Ramos
807	Mireia Ventura Ripoll	872	M ^a Antonia Solé Colom	937	Belen Villares Ferrandiz
808	Concepción Olivera Martínez	873	Dolores Cabañero Albadalejo	938	Alexia Palau de Ribes Espejo
809	Clara Pons Estradé	874	Laia Bilbao Nadal	939	Aina Baranera Pinilla
810	Isabel López Oliva	875	M ^a José Heras Tuset	940	Alisa Gil Queralt
811	Clàudia Ibarz Gasull	876	Martina Labata Ferrandiz	941	Montserrat Llurba Borrull
812	Montserrat Aleu Calvet	877	Ana Urzaiz López	942	Sofia Salvat Argany
813	M ^a Mar Fernández de Caleyá Dalmau	878	Belén Fernandez de Caleyá Ramiro	943	M ^a Dolors Forcadell Masdeu
814	Ana Gutiérrez Fernández de Callella	879	Júlia Adserà Flavià	944	Maria Lorenzo Sanchez
815	Maria Espejo Liso	880	Gracia Alvarez Murillo	945	Vinyet Salvado Ruiz
816	Olga Montagut Galimany	881	M ^a Gracia Murillo Rodriguez	946	Elisabeth Flores Calvet
817	M ^a Victoria Arbeloa Rigau	882	Dolores M ^a Tierraseca Matute	947	Natalia Iriso de Mullerat
818	Ana García Anguela	883	Josefina Badia Oller	948	Alicia Mullerat Iriso
819	Marta Ribas Sánchez	884	Patricia Musolas Farrell	949	Mariona Mullerat Peiro
820	M ^a Carmen Mendez Moreno	885	Esther Musolas Farrell	950	Quica Gay Sorrius
821	Sónia Alvarez Borrás	886	Anna Serra Gabriel	951	Alexandra Santamaria Gay
822	Pepita Sugrañes Aleu	887	Angelines Diñeiro Iglesias	952	Adriana Santamaria Gay
823	Ana de la Guerra Palacios	888	Paula Lozano Alsina	953	Georgina Prat Marrase
824	Maria Sevil de Llobet	889	Cristina Aguiló Calaf	954	Patricia de la Paz Marsal
825	Núria Mullerat Domingo	890	Montserrat Simó Rovira	955	Carme Tous Aymat
826	Montserrat Ribas Montilla	891	Anna Culubret Gavalda	956	Judith Heras Tuset
827	Francisca Calbet Soliano	892	Clàudia Prat Ribé	957	Ruth Corominas Creus
828	Berta Riquelme Dalmau	893	Rosa M ^a Andreu Sabadell	958	Ana M ^a Mota Jimenez
829	Ana Riquelme Dalmau	894	Elena Torras Marsal	959	Anabel Torrado Mota
830	M ^a Pilar Pera Bajo	895	Raquel Vidal López	960	Beatriz Lopez Iparraguirre
831	Laia Baranera Pinilla	896	Ingrid Vidal López	961	Cristina Ballart Alujas
832	Andrea Guasch Pinilla	897	Aurelia Delgado Gómez	962	Mireia Satue Socias
833	Natalia Dalmau Roca	898	Marta Castaño Vargas	963	Mariona Arandes Busquets
834	Carmen Vargas Zafrá	899	Leyre Roviroza Rodríguez	964	Carol Arandes Busquets
835	M ^a Pilar Borrás Marco	900	Elena Mas Salguero	965	M ^a Dolors Masdeu Almenara
836	Violant Andreu Salla	901	Angels Creus Tuebols	966	Marina Martí Triquell
837	Anna M ^a Bayerri Margalef	902	Maria Potau Mas	967	Lucia Gallego Bosch
838	Marta Vidal Jorda	903	Elia Figuera Pamies	968	Josefa Torres Martinez
839	Anna Tous Aymat	904	Maria Gimenez Llitrà	969	Maria Bella Ventosa
840	Magda Mestre Castells	905	Antonia León Martínez	970	M ^a dels Angels Grau Bella
841	Clara Medina Valles	906	M ^a Carme Baiget Solé	971	Claudia Peyra Grau
842	Clara Mullerat Peiró	907	M ^a Teresa Carné Horta	972	Nuria Alegre Franco
843	Judith Queralt Solé	908	Antonietta Rovira Porqueras	973	Laura Pardell Dominguez
844	Anabel Hernández Anadón	909	Blanca Ribé Rufa	974	Lidia Pardell Dominguez
845	Ariadna Lucena Vargas	910	M ^a Montserrat Rufa Gracia	975	Lidia Serra Gabriel
846	Núria Ballart Alujas	911	Elena Aguilar Yxart	976	Maria Fernandez Franco
847	Ignacia Alujas Golarons	912	Montse Martí Estrada	977	M ^a Montserrat García Roca
848	Laura Guinovart Castan	913	Tere Allué Torra	978	Anna Tarrago Garcia

979	Esther Pere Mas	1044	Alexandra Rion Marqués	1109	Cristina Comes Fortuny
980	Concepción Medina Bermejo	1045	Dolors Segura Bisbal	1110	Laura Comes Fortuny
981	Laia Batlle Cardó	1046	Mª Dolores Garabatos Bosch	1111	Sara Carrillo Valero
982	Julia Maria Grau Tresserras	1047	Cecilia Garabatos Bosch	1112	Laia Garcia Pallarés
983	Núria Martínez Grau	1048	Elena Ventosa Andreu	1113	Adriana Grañó Marsal
984	Maite Parrilla Vidal	1049	Mireia Perez Mallen	1114	Pili Giné Andreu
985	Irene Roca Reixach	1050	Rosa Mª Rey Polo	1115	Inés Mendoza Fortuny
986	Marina Guasch Pinilla	1051	Mariona Flores Sanchez	1116	Alexandra Cubells Moncunill
987	Laia Musté Beltri	1052	Laura Giralto Folch	1117	Carla Seró Huber
988	Alba Musté Beltri	1053	Alba Carcelle Herrera	1118	Paloma Prat Freijawes
989	Mariona Musté Salvado	1054	Clàudia Marsal Escudé	1119	Elena Prat Freijawes
990	Maria Busquets Pluvinet	1055	Angela Torras Marsal	1120	Belén Marrón Reigosa
991	Mercedes Muñoz Flores	1056	Clara Puigbo Marsal	1121	Daniela Carré Marrón
992	Joana Serret Sanahuja	1057	Rita Serra Marsal	1122	Marina Carré Marrón
993	Elvira Sanahuja Rosell	1058	Carla Lozano del Fraile	1123	Caterina Tresserras Pianigiani
994	M.Carme Vernet Bargallo	1059	Ana Pérez Ferret	1124	Maria Martínez Grau
995	Elvira Ferrando Gomez	1060	Berta Samper Pérez	1125	Georgina Satué Giralto
996	Helena Engracia de Lamoga Garcia-Morato	1061	Ariadna Gallego Serra	1126	Paula Salazar Carracedo
997	Ana Gonzalez Morales	1062	Maria Isabel Da Conceicao Coelho	1127	Maria Salazar Carracedo
998	Luisa Jorge Pizarro	1063	Maria Mendoza Fortuny	1128	Roser Cabré Potau
999	Meritxell Alvarez Bayerri	1064	Montserrat Molins Garcia	1129	Georgina Pujol Potau
1000	Irene Fernandez de Caleyá Miquel	1065	Valentina Diaz Rubio	1130	Ruth Marqués Montejana
1001	Paula Fernandez de Caleyá Miquel	1066	Joana Colet Rabassa	1131	Marta Pintado Romero
1002	Alba Piñol Moreno	1067	Ivet Roch Colet	1132	Anna Pintado Pino
1003	Judith Garcia Muñoz	1068	Dolors Farriol Batalla	1133	Carla Satué Giralto
1004	Mariona Guasch Camacho	1069	Cayetana Hernández Pastor	1134	Gloria Cerezo Huber
1005	Inés Lecuona Musolas	1070	Susana Fernández García	1135	Eulàlia Veà Miranda
1006	Esther Juncosa, Vda. Musolas	1071	Ana Nonell Fernández	1136	Júlia Pujadas Sugrañes
1007	Teresa Pego Gallego	1072	Lluïsa Serres Cirujeda	1137	Joana Cañellas Santos
1008	Elena Yxart Montañes	1073	Sara Tomàs Serres	1138	Clàudia Barcelona Caballero
1009	Núria Pérez Martí	1074	Berta Cerezo Huber	1139	Eva Sugrañes Aymamí
1010	Helena López Iniesta	1075	Clàudia Castanera Micó	1140	Rosario Tortosa Ruiz
1011	Núria Benedicto Ferrer	1076	Anna Colomines Montfort	1141	Mª Teresa Pallejà Franquet
1012	M. Rosa Rebull Plà	1077	Patricia Martí Asenjo	1142	Ana Pallejà Franquet
1013	Lúcia Parisi Ferrandiz	1078	Mª de los Santos Torrecillas	1143	Ester Pallejà Franquet
1014	Inés Ferrandiz Rabal	1079	Anna Maria Tarafa Camps	1144	Pilar Turégano Fuentes
1015	Paula González Ferrandiz	1080	Laia Falcó Marrasé	1145	Miriam Gallego Serra
1016	Maite Mullerat Peiró	1081	Laura Ortiz Lima	1146	Concepció Simó Baiget
1017	Megan McLaughlin de Mullerat	1082	Montserrat Briansó Folgado	1147	Gabriela Hernández Pastor
1018	Claudia Sentís Esteban	1083	Marina Vendrell Briansó		
1019	Aina Sentís Esteban	1084	Neus Vendrell Briansó		
1020	Mª Victòria Forns Fernández	1085	Núria Vendrell Briansó		
1021	Alba Gómez Forns	1086	Montserrat Piqué Vda. Boronat		
1022	Mariabel Rubio Diaz	1087	Mª Creu Gómez Romero		
1023	Georgina Garcia Rubio	1088	Laura Sastre Núñez		
1024	Montserrat Sanromá Pros	1089	Aurora de la Torre Trillo-Figueroa		
1025	Ariadna Escatlar Suárez	1090	Mercedes Forns Fernández		
1026	Mª Angeles Guerrero Pulido	1091	Raquel Lago Forns		
1027	Alexia Martinez Sevilla	1092	Ana Isabel Garcia Rodriguez		
1028	Mª Carmen Avellá Shaw	1093	Blanca Fernández de Caleyá Dalmau		
1029	Lidia Villa Sánchez	1094	Mª José Olivera Martínez		
1030	Esperanza Villa Sánchez	1095	Maria Gebelli Granell		
1031	Anna-Yangyi Vilà Morales	1096	Mónica Gimenez Llitrá		
1032	Marta Garcia Casañ	1097	Maria Vicario Jordá		
1033	Montserrat Butet Juncosa	1098	Miriam Andreu Rodriguez		
1034	Teresa Navarro Hernández	1099	Mª Luisa Lima Carrasco		
1035	Mª Dolores Llavera Miró	1100	Clara Samper Pérez		
1036	Carmen Nieves Fernaud Vela	1101	Rosa Mª Pamies Poblet		
1037	Paula Seró Huber	1102	Olga Rosario Boronat		
1038	Susana Mullerat Iriso	1103	Blanca Garcia Carreño		
1039	Begoña Lecuona Musolas	1104	Celia Josa Castillejo		
1040	Gloria Mila Roca	1105	Marta Vicario Jordá		
1041	Emma Alfaro Franqueza	1106	Marina Alasá Garcia		
1042	Carmen Jimenez Hurtado	1107	Judit Garcia Pallares		
1043	Isabel Giró Lascano	1108	Mª del Carmen Estupiña Sánchez		
				ALTES 2015	
				1148	Marta Martínez Grau
				1149	María de las Mercedes Grau Tresseras
				1150	Irene Vico Parejo
				1151	Remei Ortega Parejo
				1152	M. Ángeles de la Salud Fernández
				1153	Roser Vallvé Cid
				1154	Martina Valave Pérez
				1155	Helena Pineda Estopa
				1156	Miriam Marsal Cillerós
				1157	Claudia Aixelà Goudinoff
				1158	Noemi Pena Cayetano
				1159	M. Dels Àngels Luque Torralbo
				1160	Consuelo Cayetano Puig
				1161	Andrea Santos Domenech
				1162	Magdalena Duch Baduell
				1163	Loreto Meix Sabaté
				1164	Soledad de la Rosa Alarcón
				1165	Bedur Rajab Neguerela
				1166	Margarita Mullerat McLaughlin
				1167	Rose Maria Mullerat McLaughlin
				1168	Ana Ortega Hernández
				1169	Júlia Gayà Pino

Congregantes difuntos

Sra. Maria Carulla de Ventosa

Sra. Isabel Garcés Cortes, Vda. Amigó

Sra. Concepción Gosálvez Roca

Sra. Josefa Mestres, Vda. Gassó

Sra. Montserrat Vendrell Duran

El respecte a l'entorn,
a les persones,
als nostres costums,
a la tradició.

Per a nosaltres, és una prioritat.

Vivim la Setmana Santa

www.dow.com

Informe Públic de Tarragona

<http://www.dow.com/publicreport/2004/local/tarragona/index.htm>

Millorar la vida
dia a dia.

*Marca registrada - The Dow Chemical Company

Baqueira Beret - Tel. 973 64 43 50 - Fax 973 64 60 08
25598 SALARDÚ (LLEIDA)

CANSALADERIES

Plaça de la Font, 5
La Bocacalle, 2
43003 TARRAGONA
Tel. 977 23 42 03

C/ Sant Llorenç, 15 · Casc Antic Tarragona · Tel. / Fax 977 22 83 00

Restaurant

*Ca
l'
Òscar*

Pl. del Rei, 4 · Tel. 977 224 579 · 43003 Tarragona

J.PROS

floristes

Botiga online 24h

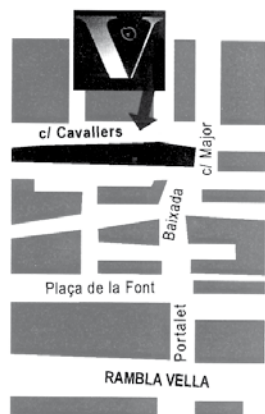
www.florspros.com

Sant Agustí, 1
Tel. 977 23 44 20
TARRAGONA

DEGVSTA

restaurant

www.degvsta.com
degvsta@degvsta.com

c/ Cavallers , 6
43003 Tarragona
t. 977 25 24 28
f. 977 22 44 51

Òptica Fullana

compromís amb els teus ulls

Rambla Nova, 88. Tarragona
Tel. 977 23 42 51 info@opticafullana.com

Maria Pluvinet
TGN

Rambla Nova, 35 · 43003 Tarragona

@mariapluginet

facebook.com/maria.pluvinet

Perfil

PERRUQUERIA I ESTÈTICA

C/. Reding, 16 baixos

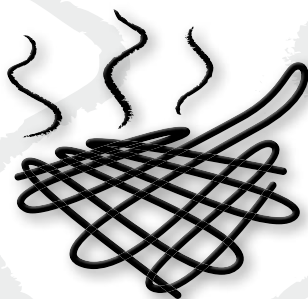
Tel. 977 24 09 73

43001 TARRAGONA

CARMEN CALVO

Buffet lliure
Braseria oberta les 24 hores

elBuffet

d'Altafulla

Crta. Nal. 340a - km 1173 - 43893 ALTAFULLA
Tel. 977 650 028 www.elbuffetdealtafulla.com

viatges**berga**®

C/ Sant Agustí 11 - Tarragona

Tel. 977 252 610

info@viatgesberga.com www.viatgesberga.com

Atelier Lafuente

Taller de Vitrall

Riera Miró, 80 · 43212 Reus (Tarragona)
Tel. 620 318 568 · atelierlafuente@tinet.cat

Pâtisserie Rabasó

Carrer Merceria, 25 - 43003 TARRAGONA - Tel. 977 236 676

GARATGE CONTINENTAL PÀRQUING

Prat de la Riba, 10 i 12
43001 TARRAGONA
Tel. 977 21 17 26

Vallvé Seguros

des de 1912

*Rambla Nova, 109
43001 TARRAGONA*

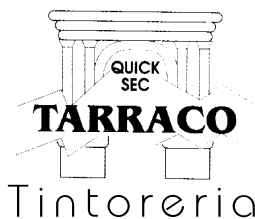
*Tels. 977 21 97 00
977 21 97 57
977 21 97 67*

Magda

*Artesania en flors
naturals i artificials
per Casaments
Comunions, Batejos
i altres*

*Monestir de Poblet, 31 (xalet)
43002 TARRAGONA
Tel. 977 22 28 97
Mòbil 629 786 242*

Baixada Misericòrdia, 6
43003 TARRAGONA

Tel. 977 23 85 51

J. Jordà

CONFORT I DESCANS

Av. Catalunya, 22 C
Porxos (Cronista Sessè)
43002 TARRAGONA

Telèfon 977 22 76 15
Fax 977 22 83 16

Mas Roselló *restaurant*

Passeig Marítim Rafel de Casanova, 23 - TARRAGONA - Tel. 977 24 18 28 Fax 977 21 97 52

La Caleta *Restaurant*

Passeig Marítim Rafel de Casanova, 24 - TARRAGONA
Tel. 977 23 40 40

**PIZZERIA TRATTORIA
BRASERIA**

Carrer Ferrers, 20
43003 TARRAGONA

Tel. 977 23 56 31

LA CUCA FERA
RESTAURANT

CUINA MEDITERRÀNIA

Plaça Santiago Rusiñol, 5
43003 TARRAGONA
Tel. 977 24 20 07

LA CUCA FERA

CONGREGACIÓ DE SENYORES
SOTA LA INVOCACIÓ DE LA PURÍSSIMA SANG
DE NOSTRE SENYOR JESUCRIST
I DE LA MARE DE DÉU DE LA SOLEDAT

TENIU FOTOGRAFIES O DOCUMENTS DE LA CONGREGACIÓ?

Estem iniciant tasques de recerca, digitalització i organització de l'arxiu històric de la Congregació de Senyores de la Mare de Déu de la Soledat.

Per això fem una crida als qui tingueu fotografies, documents, filmacions o records antics relacionats amb la Congregació.

Si hi voleu col·laborar aportant el material, podeu fer-ho de dues maneres:

Si les fotografies o documents els teniu en format digital, podeu enviar-los per correu electrònic a l'adreça **arxiusoledat@gmail.com**.

Recordeu de fer-hi constar el vostre nom i cognoms, el telèfon i la informació de les fotografies o documents aportats.

Si les fotos o documents són en paper, poseu-vos en contacte amb nosaltres a través del mateix correu electrònic o als telèfons 606 801 027 – 977 292 415. Nosaltres vindrem a recollir els documents o fotografies, els digitalitzarem i us els retornarem.

Moltes gràcies per la vostra col·laboració!

CONGREGACIÓ DE SENYORES
SOTA LA INVOCACIÓ DE LA PURÍSSIMA SANG
DE NOSTRE SENYOR JESUCRIST
I DE LA MARE DE DÉU DE LA SOLEDAT

Nom: _____

Cognoms: _____

Adreça _____

Codi Postal _____ Municipi _____

Telèfon _____ Data de naixement _____

Mòbil _____ E-mail _____

Quota anual congregant i aspirant: 16,00 euros.

BUTLLETA DE DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Benvolgut/da senyor/a, us prego que carregueu al meu compte corrent/llibreta d'estalvis, fins a nou avís els rebuts que li presenti la Congregació de Senyores de la Mare de Déu de la Soledat a nom de:

en concepte de quota anual.

Titular del compte _____

IBAN ES

Signatura del titular _____

Tarragona, 2015

La Congregació de Senyores de la Mare de Déu de la Soledat

Agraeix

a totes les persones, entitats, empreses i comerços
que han fet possible aquesta publicació.

Soledat

Mare de Déu de la

Setmana Santa, Tarragona 2015